ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية - المديرة المسؤولة : إيڤا درويشيان

1500 Լ.Ո. 72ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 210 (20373) ՇԱԲԱԹ, 13 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1999 10 ԷՋ

ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ

Այսօրուան մեր թիւով պահանջել ժամանցի յաւելուածը՝ խաչբառ, պահուած բառ, ճատրակ եւ այլ խաղեր: 24 էջ:

ԹՈՒՐՔԻԱ

ՄԵԾԱԳՈՅՆ ԴՐԱՄԱՏԱՆ ՊԵՐԼԻՆԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻ ՏՆՕՐԷՆԸ ԿԸ ՍՊԱՆՆՈՒԻ

ՊԵՐԼԻՆ, 12 (ՌՈՅԹԵՐ).- Թուրքիոյ մեծագոյն դրամատան՝ *«Զիրաաթ Պանքասը»*ի, Պերլինի մասնաճիւղի տնօրէնը Ուրբաթ առաւօտուն սպանուած է, մինչ իր աշխատավայրը կը մեկնէր, ըսաւ ոստիկանութիւնը:

Պերլինի մէջ դրամատան մեկնաբերկայացուցիչը ըսաւ, թէ սպանութեան դրդապատճառը յստակ չէ:

Դրամատան մասնագիտութիւնը երկրագործութեան մարզին մէջ ֆինանսաւորումն է:

ԻՎԱՆՈՎ ԵԱՀԿԻ ԱՌԱՋԱՐԿԸ ԿԸ ՄԵՐԺԻ

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿԸ ԳՐԱՒԵՑ ԿՈՒՏԵՐՄԷՍԸ

Վարչապետ Վլատիմիր Փութին երէկ յայտարարեց, թէ ռուսական դրօշը դարձեալ կը ծածանի չեչենական բանալի կուտերմէս քաղաքին մէջ, մինչ Մոսկուա դարձեալ ճնշումներու կ'ենթարկուէր Արեւմուտքին կողմէ՝ վերջ տալու համար չարթուան իր յարձակողականին:

Միւս կողմէ, դիւանագիտական յարուածութիւներ բարձրացնելով, պաշտպանութեան նախարար Իկոր Սերկէեւ երէկ Մ. Նահանգները ամբաստանեց չեչէն տագնապր հրահրելու յանցանքով, մինչ Հելսինքիի մէջ արտաքին գործոց նախարար Իկոր Իվանով կր մերժէր ԵԱՀԿի մարդկային իրաւանց մարմինին առաջարկր՝ բախումներուն վերջ տալու գծով:

«Մ. Նահանգներու ապգային շահերը կր պահանջեն, որ առաջնորդուած, գինեալ տագնապ մր մնայուն կերպով վառ մնայ Հիւսիսային Կովկասի մէջ», յայտնեց Սերկէեւ պատկերասփռուած խոսքերու մէջ:

Ան կր խօսէր Մոսկուայի մէջ Փութինի մասնակցութեամբ բանակայիններու մէկ ժողովէն ետք:

Դեռեւ վրայ, կուտերմէսր «մաքրագործելու» գործողութիւններր սկսած են Ուրբաթ առաւօտուն, մինչ դէպի մայրաքաղաք կրոգնի տանող ճամբան ուժգին կր ռմբակոծուէր:

Ջեչենիոյ արեւելքր կրտնուող կուտերմէսր մեծ թիւով բնակչութիւն ունեցող առաջին կեդրոնն է, որ կր վերագրաւուէր ռուսական բանակին կողմէ՝ 1994էն 96ի պատերազմէն ետք Ջեչենիայէն դուրս դրուելէ ետք:

Ջեչենիոյ մէջ Ռուսիոյ Ներկայացուցիչր Նիքոլայ Քուշման, յայտնեց, թէ Կուտերմէսր կրնայ նոր մայրաքաղաքր դառնալ՝ փոխարինելով Կրոգնին, որ անջատողական նախագահ Ասլան Մասխատովի կեդրոնն է:

Ռուսիոյ սպայակոյտի առաջին փոխ պետ Վալերի Մանիլով ռուսական «ԷՆ. ԹԻ. Վի.» պատկերասփիւռի կայանին ըսած է, թէ կուտերմէսի մէջ տեղացի բնակչութիւնր ռուս գինուորներր ողջունած են:

Ան յայտնած է, որ կուտերմէսի մէջ օգտագործուած մարտավարութիւնր կրնայ գործածուիլ նաեւ Կրոգնիի մէջ: «Հարցր Կրոգնին ահաբեկիչներէ եւ աւազակներէ մաքրելն է», չեչտած է ան:

«Ինթըրֆաքս» լրատու գործակալութիւնը հաղորդեց, որ Մասխատով յայտնած է, թէ աւագակութեան եւ ահաբեկչութեան դէմ Ռուսիոյ հետ «միացեալ պայքար մր» կ'ուզէ: Ցարդ Մոսկուա անտեսած է անոր կոչերր՝ ըսելով, որ ան նախ պէտք է գինեալ հրամանատարներր Ռուսիոյ յանձնէ:

«Իթար-Թասս» լրատու գործակալութիւնը մէջբերեց ներքին գործոց նախարար Վլատիմիր Ռուշայլոն, որ ըսած է, թէ Մասխատով, որ ընդհանրապէս Մոսկուայի կողմէ համեմատաբար չափաւորական կր նկատուէր, ներկայիս գինեալներէն տարրեր չէ: «Անոր հետ ոչինչ կայ խոսելիք», յայտնած է ան:

Երէկ Ջեչենիոյ Մոսկուայի գօրակից Պետական

Շար.ի՛ էջ 10

ՍՈՒՐԻՈՅ ՇԱՀԵՐԸ ՊԷՏՔ Է ՆԿԱՏԻ ԱՌՆՈՒԻՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐԵՑ ՎԵՏՐԻՆ

ԴԱՄԱՍԿՈՍ, 12 (ՌՈՅԹԵՐ).- Սուրիա յոյս յայտնեց, որ Իսրայէլի հետ 1996էն ի վեր առկախուած բանակցութիւնները կր վերսկսին յառաջիկայ քանի մր շաբթներուն կամ ամիսներուն:

Արտաքին գործոց նախարար Ֆարուք Շարէհ կր խօսէր Ֆրանսացի իր պաշտօնակիցին՝ Իւպէր Վետրինի հետ ունեցած տեսակցութեան մր առարտին. Շարէհ աւելցուց, որ Սուրիա մեծ կարեւորութիւն կ'ընծայէ Իսրայէլի հետ բանակցութիւններուն վերսկսելու նպաստող ֆրանսական ճիգերուն: Սուրիայի նախարարր ըսաւ նաեւ, որ Դամասկոս կ'ուզէ շարունակել խաղաղութեան գործընթացր՝ հիմնուելով կարող կատարուած նուաճումներուն վրայ, այն կէտէն, ուր կանգ առած էին 1996ին:

Վետրին, որ Հինգշաբթի օր տեսակցութիւն ունեցած կր նաեւ նախագահ Հաֆէզ Ասատի հետ, դիտել տուաւ, որ Սուրիոյ տեսակէտները տարրեր են Իսրայէլի որդեգրած տեսակէտներէն: Ան աւելցուց, որ Փարիզ կր հաւատայ, թէ Կոլանի հարցր պէտք է լուծուի եւ Սուրիոյ շահերր պէտք է նկատի առնուին: Շարէհ ըսաւ նաեւ, որ նախագահ Ասատ վերահաստատած է Սուրիոյ յանձնառութիւնր շրջանին մէջ արդար եւ ամրողջական խաղաղութեան իրագործման:

Նախագահական բաներր մր յայտնած կր, որ Վետրին նախագահ Ժաք Շիրաքէն նամակ մր յանձնած է Ասատի, որ իր կարգին, պատասխան մր յանձնած է Ֆրանսայի նախարարին:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԱՌԱՎԱՐԱԿԱՆ ՏԱԳՆԱՊԻՆ ԱԿՆԱՐԿԵԼՈՎ

ԼՈՒԾՈՒՄԸ ՊԷՏՔ Է ԸԼԼԱՅ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ՝ ԱՌԱՋՆՈՐԴՈՒԵԼՈՎ ՊԵՏԱԿԱՆ ՇԱՀԵՐԷՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐԵՑ Դ. ԼՈՔԵԱՆ

Հայաստանի Ագգային Ժողովի Հ.Յ.Դ. խմբակցութեան նախագահ Դաւիթ Լոքեան, երկրին ներքին քաղաքական տագնապին եւ նոր կառավարութեան կազմութեան անդրադառնալով՝ յայտնեց, որ լուծումները պէտք է փնտռել միայն քաղաքական միջոցներով՝ առաջնորդուելով պետական շահերէն:

Դ. Լոքեանի համաձայն, քաղաքական կուսակցութիւնները, մասնաւորապէս խորհրդարանի քաղաքական ուժերը, լուրջ դերակատարութիւն կրնան ունենալ նախագահ-վարչապետ յարաբերութիւններուն մէջ փոխադարձ գիջումներ յառաջացնելու իմաստով:

Ան նշեց, որ նոր վարչապետի առաջադրուած մօտե

Շար.ի՛ էջ 10

ՊԻՏԻ ՇԱՐՈՒՆԱԿԵՆՔ Վ. ՍԱՐԳՍԵԱՆԻ ԵՒ ԱՆՈՐ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

ՅԱՅՏԱՐԱՐԵՑ Ա. ՍԱՐԳՍԵԱՆ

Հայաստանի վարչապետ Արամ Սարգսեան երէկ հանդիպում ունեցաւ Հայաստանի մէջ օտար պետութիւններու դեսպաններուն հետ:

Իր խոսքին մէջ, վարչապետ Սարգսեան առաջնահերթ նկատեց երկրին մէջ սահմանադրական կարգի, ինչպէս նաեւ ժողովրդավարութեան հաստատման ուղղութեամբ ձեռք բերուած նուաճումներուն պահպանումր: Ան վստահեցուց, որ Հայաստանի քաղաքական պաշտին մէջ չկայ որեւէ ուժ, որ կ'անտեսէ սահմանադրական կարգի պահպանման կարեւորութիւնր:

Շար.ի՛ էջ 10

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԴԵՍՊԱՆԸ ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՍԱՐԳՍԵԱՆԻ ՅԱՆՁՆԵՑ ԺՈՍՓԷՆԻ ՆԱՄԱԿԸ

Ֆրանսայի դեսպանը եւ վարչապետ Սարգսեան:

Հայաստանի վարչապետ Արամ Սարգսեան երէկ ընդունեց Հայաստանի մէջ Ֆրանսայի դեսպան Միշէլ Լեկրան:

Դեսպան Լեկրա վարչապետ Սարգսեանի յանձնեց Ֆրանսայի վարչապետ Լիոնել Ժոսփէնի նամակը: Ան յայտնեց, որ Ֆրանսա մեծ ուշադրութեամբ կը հետեւի Հայաստանի իրադարձութիւններուն:

Ֆրանսայի դեսպանը ընդգծեց հայ-ֆրանսական տնտեսական կապերը եւ Հայաստանի մէջ ֆրանսական ներդրումները, որոնց գծով նշանակալից յաջողութիւններ արձանագրուած են: Ան յայտնեց, որ Ֆրանսա շահագրգռուած է Հայաստանի հասարակական զարգացումներուն, փոփոխութիւններու գործընթացներուն մասնակցելու, ինչպէս նաեւ՝ շրջանին մէջ տագնապներու խաղաղ լուծմամբ եւ տնտեսական համագործակցութեամբ:

Իր կարգին, վարչապետ Սարգսեան յայտնեց, որ Հայաստան ցանկութիւն ունի դառնալու Եւրոպական Խորհուրդի անդամ: Ան յոյս յայտնեց, որ Ֆրանսա այս իմաստով կ'օժանդակէ Հայաստանի:

ՂՈՒԿԱՍԵԱՆ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՔԱՍՊՐՉԻԿԸ

Լեւնային Ղարարադի Հանրապետութեան նախագահ Արկադի Ղուկասեան Հինգշաբթի օր ընդունեց ԵԱՀԿի նախագահի անձնական ներկայացուցիչ Անձէյ Քասպրշիկը:

Հանդիպումին Ա. Քասպրշիկ նախագահ Ղուկասեանին ներկայացուց Ղարարադ-ապրպէյճանական սահմանին վրայ ԵԱՀԿի դէտերու կողմէ կատարուած հերթական դիտարկումներու արդիւնքները: Արծարծուեցան նաեւ տագնապի լուծման, բանակցութիւններու վերսկրման, ինչպէս նաեւ՝ գինադուլի պահպանման առնչուող հարցեր:

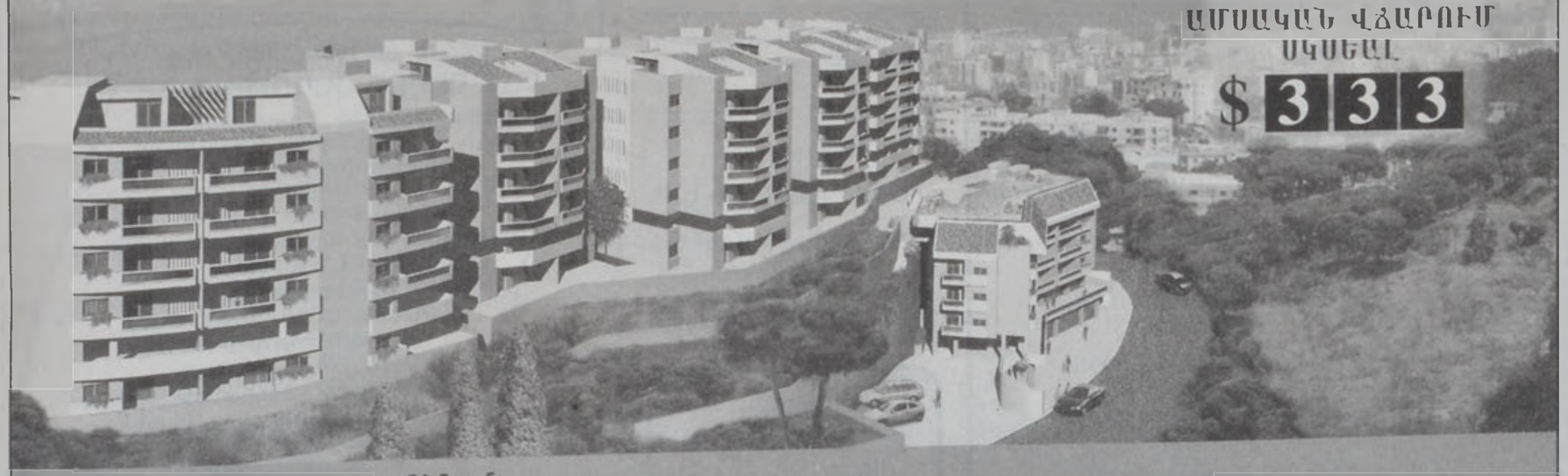
Parc St Lazare

Նիւ Ռաուտա - Պաուշրիէ

ՇՔԵՂ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆՆԵՐ 50,000 $ԷՆ ՍԿՍԵԱԼ

Ա. ԿԱՆԽԱՎՃԱՐ ՍԿՍԵԱԼ
$ 5900

ԱՄՍԱԿԱՆ ՎՃԱՐՈՒՄ ՍԿՍԵԱԼ
$ 333

- 95ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ 190 ՔԱՌ. ՄԵԹՐ:
- ԿԱՌԱՏՈՒՆ, ՊԱՐՏԷԶ ԵՒ ԼՈՂԱՒԱԶԱՆ:
- ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐԸ ԱՌԱՆՑ ՏՈԿՈՍԻ ՄԻՆՉԵՒ ՅԱՆՁՆՈՒՄ:
- ՅԱՆՁՆՈՒՄԷՆ ԵՏՔ Կ'ԱՊԱՀՈՎԵՆՔ ՄԱՍՆԱՎՃԱՐԻ ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆ ԴՐԱՄԱՏԱՆ ՄԻՋՈՑԱՒ:

SAYFCO

ARA YEREVANIAN ET FILS s.a.r.l
ՁԵՐ ԼԻԱԿԱՏՈՐՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆԸ

Տեղեկութեանց համար դիմել՝ BEC TOWER շէնք. 7րդ էլ Տիպի մայրուղի. հեռ. 04-711733, 03 - 300128, 03-340803 www. sayfco. com

ՖՐԱՆՍԱ ՋՕՐԱՎԻԳ ԿԸ ԿԱՆԳՆԻ...

Շարունակուած Ա.Էջէն

նախարարին ըսած է, թէ խաղաղութեան գործընթացին ու անոր ճիւղաւորումներուն հետ կապուած հարցերուն առնչութեամբ Լիբանանի կեցուածքը չատ յստակ է, իսկ անոր սկրզբունքային անգիջելի կէտերը յայտնի են ու կը մեկնին Սուրիոյ հետ նոյն առանցքը բաժնելու վճռակամութենէն՝ հասնելու համար արդար եւ ամբողջական խաղաղութեան:

Նախագահ Լահուտ հաւաստած է, որ խաղաղութեան հիմերը կարելի չէ տարանջատել, հետեւաբար առանց Կոլանէն հեռանալու, առանց պատանդներն ու գերիները ազատ արձակելու, եւ առանց պաղեստինցի գաղթականներու տունդարձը երաշխաւորելու Լիբանանէն միակողմանի կերպով իսրայէլեան հեռացումը «դէպի առաջ փախուստ մը պիտի ըլլայ, եւ դատարկ լուծում մը, որ շատ հեռուէ արդար եւ ամբողջական խաղաղութեան հասկացողութենէն»:

Նախագահական պալատը նաեւ յայտնեց, որ Լահուտ եւ Վետրին քննարկած են երկկողմանի յարաբերութիւններն ու տարբեր բնագաւառներէ ներս գործակցութեան ծրագիրները, ինչպէս նաեւ՝ խաղաղութեան գործընթացը վերակենդանացնելու Ֆրանսայի ճիգերը: Նախագահ Լահուտ շնորհակալութիւն յայտնած է Ֆրանսայի՝ անոր այս աշխատանքին ու Լիբանանի արդար պահանջներուն գօրավիգ կանգնելուն համար, եւ Վետրինէն խնդրած է, որ Ֆրանսայի նախագահ Ժաք Շիրաքի փոխանցէ իր ողջոյնները:

Նախարար Վետրին հանդիպումէն ետք յայտարարեց, թէ նախագահ Լահուտ իրեն հաւաստած է, որ իսրայէլեան միակողմանի հեռացումին պարագային կացութիւնը պիտի մնայ վատ եւ նոյնքան պայթուցիկ: «Նախագահ Լահուտ նաեւ ըսաւ, որ հարաւային Լիբանանէն իսրայէլեան հեռացումը անհրաժեշտ է եւ համապատասխան՝ ՄԱԿի որոշումներուն, բայց վերջնական լուծում մը ունենալու համար այս հեռացումը պէտք է կատարուի չրջանային ամբողջական լուծումի մը ծիրէն ներս», ըսաւ Վետրին, եւ գօրակցութիւն յայտնեց Լիբանանի այս տեսակէտին համագումբ յայտնելով, որ խաղաղութեան տանող կայուն ընթացք մը կարելի է ստեղծել միայն լիբանան եան ու սուրիական առանցքներու կապի ճանչումով եւ այդ կապը զնդունելով:

Համաձայնագիրներու կնքում:

Ֆրանսացի պաշտօնատարը ըսաւ, որ Իսրայէլի վարչապետ Էհուտ Պարաք Փարիզ տուած իր այցելութեան ընթացքին հաւաստած է, թէ վճռած է իսրայէլեան ուժերը հեռացնել հարաւային Լիբանանէն, եւ կը նախընտրէ, որ այդ հեռացումը իրականանայ համաձայնութեան մը հիման վրայ, ապա թէ ոչ ինք այդ քայլին պիտի դիմէ նոյնիսկ համաձայնութիւն չգոյանալու պարագային, եթէ այլ ընտրանք մը չկրնայ:

Վետրին, պատասխանելով իսրայէլեան միակողմանի հեռացումի պարագային Ֆրանսայի դերին ու քայլերուն մասին հարցումի մը, յիշեցուց, որ Ֆրանսայի նախագահը բազմաթիւ առիթներով պատրաստակամութիւն յայտնած է այլ կողմերու հետ Ֆրանսայի երաշխիքը տալու Միջին Արեւելքի տագնապի արմատական լուծումին կամ համաձայնագիրին գործադրութեան համար: «Այս երաշխիքները կը վերաբերին համաձայնութեան ճշգրիտ գործադրութեան եւ կացութեան հանդարտ պահպանումին, բայց այս երաշխիքներու առաջարկը չի վերաբերիր միակողմանի հեռացումի պարագային», աւելցուց ան:

Վետրին յոյս յայտնեց, որ Իսրայէլի կողմէ ճշդուած յառաջիկայ գարնան քաշուելու ժամկէտն առաջ կը վերսկսին խաղաղութեան բանակցութիւնները: Ան ըսաւ, որ նախագահ Լահուտ բացատրած է Լիբանանի ակնկալութիւններն ու պահանջները՝ խաղաղութեան գործընթացի վերսկսման համար: Վետրին յիշեցուց Իսրայէլի հետ բանակցութիւններու պատճինեան առանցքի արդիւնաւորման եւ լիբանանեան ու սուրիական առանցքներու միաւնարար վերսկսման անհրաժեշտութիւնը, նկատի առած, որ անոնք գուգընթաց եւ իրարու կապուած առանցքներ են:

Վետրին հաւաստեց, որ Ֆրանսա վճռած կը Լիբանանի հետ իր պատմական բարեկամութեան ապագոյցները տալ խաղաղութեան ուղղութեամբ առնուած իւրաքանչիւր քայլափոխի:

Լիբանանի մէջ պաղեստինցի գաղթականներու հարցին մասին խօսելով՝ Վետրին հաստատեց, որ անիկա դժուար հարցերէն մէկն է, բայց անոր քննարկումը քանի մը օր առաջ սկսած է պաղեստինցիներուն եւ իսրայէլացիներուն կողմէ, պաղեստինեան չրջաններու վերջնական կարգավիճակին շուրջ բանակցութիւններուն ծիրէն ներս: «Միջազգային ընտանիքը պարտաւոր է օժանդակելու այս հարցի լուծման, իսկ ինչ կը վերաբերի Ֆրանսայի, ապա ան արդէն կ'օգնէ Լիբանանի, երբ կը պնդէ, որ Իսրայէլի եւ պաղեստինցիներուն միջեւ համաձայնութիւնը Լիբանանի հաշուոյն պէտք չէ իրայ», ըսաւ ան:

ՎԱՐՉԱՊԵՏԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

Վետրին Պաապտայի պալատէն ուղղուեցաւ վարչապետարան, ուր դռնփակ ժողով մը գումարեց վարչապետ Սելիմ Հրսի հետ, քննարկելու համար չրջանային վիճակը, խաղաղութեան գործընթացին կապուած հարցերն ու անոնց լուծման համար Ֆրանսայի աշխատանքները, ինչպէս նաեւ լիբանանեան-ֆրանսական յարաբերութիւնները:

Դռնփակ ժողովին յաջորդեց աշխատակազմերու հետ ժողով մը, որուն մասնակցեցան վետրինի ընկերացող ֆրանսական պատուիրակութիւնը, Լիբանանի ելեմուտքի նախարար Ժորժ Քրմ, Վերաչինարարութեան ու Բարգաւաճման Խորհուրդի նախագահ Մահմուտ Օսման, Լիբանանի արտաքին գործոց նախարարութեան պաշտօնատարներ: Ժողովին ստորագրուեցան երկու համաձայնագիրներ. առաջինը ստորագրեցին նախարար Քրմ եւ Բարգաւաճման Ֆրանսական Հիմնարկի տնօրէնը: Անիկա կը վերաբերի Պէյրութի միջազգային օդակայանի հիմնարկի գրասենեակի մը բացումին: Երկրորդը հիմնարկին տնօրէնը ստորագրեց Օսմանի հետ: Անիկա կը վերաբերի Ժեգիինի րմպելի ջուր հայթայթելու ծրագիրի ֆինանսաւորումին՝ երկու միլիոն եուրօ արժողութեամբ, տասը տարուան համար, տարեկան 3,5 առ հարիւր տոկոսի փոխատուութեամբ:

Վետրին, վարչապետարանին մէջ Հրսի տուած ճաշկերոյթին պատուոյ հիւրը ըլլալէ առաջ, յայտարարեց, որ Լիբանան իր այցելութիւնը կը հետապնդէ երկու նպատակ. առաջինը՝ ամրապնդել երկկողմանի յարաբերութիւնները, յատկապէս տնտեսական բնագաւառէն ներս, իսկ երկրորդը՝ չրջանի խաղաղութեան գործընթացը:

«Թէեւ Ֆրանսա ուղղակիօրէն մասնակցող կողմ չէ բանակցութիւններուն, բայց անիկա՝ աշխատի հաշտութեան ու խաղաղութեան գործընթացի չարունակման համար», ըսաւ ան, ցաւ յայտնելով սուրիական առանցքի վերակենդանացումը արգելակող խոչընդոտներուն համար: Վետրին հաստատեց, որ Լիբանան - Իսրայէլ առանցքին վրայ հարցերու լուծման համար չատ աշխատանք պէտք է:

«Այս հանգրուանին խաղաղութեան գծով յոյսերը բարձր են», ըսաւ Ֆրանսայի պաշտօնատարը՝ հաւաստելով, որ Լիբանանի նախագահին ու վարչապետին հետ իր խօսակցութիւնները իր յոյսերը բարձրացուցած են Լիբանանի կեցուածքին նկատմամբ:

Վետրին նաեւ վերահաստատեց, թէ Փարիզ գօրավիգ կը կանգնի ՄԱԿի որոշումներուն Լիբանանի հետ համաձայնարար, ինչպէս նաեւ՝ Սուրիոյ հետ համաձայնութեան մը գուգահեռ իսրայէլեան ուժերու Լիբանանէն հեռացման պահանջին:

ՀԸՍ

Վարչապետ Հրս յայտարարեց, որ Վետրինի հետ հանդիպումը «չատ դրական էր», եւ անոր հաւաստած է, թէ լիբանանեան ու սուրիական առանցքներուն կապի պահպանումը անհրաժեշտութիւն մըն է:

«Եթէ բանակցութիւնները վերսկսին մօտիկ ապագային, Լիբանան անոնց ընթացքին պիտի վերահաստատէ իր կառչածութիւնը ՄԱԿի թիւ 425 որոշումին, այլ խօսքով, չի կրնար բնդունիլ այլ բան, եթէ ոչ իսրայէլեան ուժերու ամբողջական հեռացումը մինչեւ միջազգայնօրէն ճանչցուած սահմաններ», ըսաւ Հրս: Ան աւելցուց. «Արձարծեցինք պաղեստինցի գաղթականներու հարցը կեդրոնանալով անոնց տունդարձի իրաւունքին վրայ: Վետրին մեզի ներկայացուց խաղաղութեան բանակցութիւններու չարունակման ճիգերուն ու անոնց դիմագրաւած խոչընդոտներուն պատկերը, եւ վստահեցուց, թէ Փարիզ հակացողութեամբ կ'ընկալէ Լիբանանի կեցուածքն ու պաղեստինցի գաղթականներու տունդարձի պահանջը»:

Հ. Բ. Ը. Մ. ՎԵՐԹԵՐԱՆԵՐՈՒ ԵՒ ԲԱՐԵԲԱՐՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱԽՄԲՈՒՄ

ԱՆԴԱՄԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

Հ. Բ. Ը. Մ.ի Վերթերաւիներու եւ Բարեբարիներու անդամական ընդհանուր ժողովը տեղի պիտի ունենայ Կիրակի, 14 Նոյեմբեր 1999, կէսօրէ առաջ ժամը 11:00ին, Հ. Ե. Ը.ի Ալեդրաւիկ-Սեւան ակումբի «Զ. Մովսեսեան» կեդրոնի հանդիսասրահին մէջ:

ՕՐԱԿԱՐԳ

1.- Նիւթաբարոյական տեղեկագիրի ընթերցում եւ վաւերացում:

2.- Նոր վարչութեան ընտրութիւն:

ՀՐԱՀԷՐ

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

• ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ բնկերութեան հոգաբարձութեան խմբակները երեկ վերսկսան աշխատանքի. երկուշաբթի օր սկսած իրենց գործադուլին վերջ դնելէ ետք:

Ընկերութեան աշխատաւորներու եւ պաշտօնեաներու սենեակի հանդիսական էմիլ Ժրնա հաւաստեց, որ բոլոր շրջաններուն մէջ ելեկտրական ցանցի խանգարումներուն հոգաբարձութիւնը պիտի աւարտի արագօրէն:

• ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԵԱՆ նախարար Ղազի Զաայթեր այսօր՝ շաբաթ, պաշտօնական այցելութեան մը նպատակով կը մեկնի Արաբական Միացեալ Էմիրութիւններ, ուր տեսակցութիւններ պիտի ունենայ Ա. Մ. Էմիրութիւններու իր պաշտօնակիցին ու այլ պաշտօնատարներու հետ, ինչպէս նաեւ ներկայ պիտի գտնուի Էմիրութեանց մէջ Նոյեմբեր 14են 18 կայացող զէնքերու տօնավաճառին:

• ՋՐԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ նախարար Միւլէյման Ֆրանճիէի վարդ՝ Կիրակի, ֆրանսական պաշտօնական նրաւէրի մը ընդառաջելով կը մեկնի Փարիզ, ուր ի միջի այլոց ժողով մը պիտի գումարէ Ֆրանսայի ջուրի նարցերուն պատասխանատու, կենսաորտի նախարար Տոմինիք Վուալէյի հետ:

• ՊԻՅՐՈՒԹԻ ամբաստանող խորհուրդը երեկ բեկանեց Պէյրութի քննիչ դատախազ Ապտէլ Լաթիֆ Հիւսէյնիի Պէյրութի հաւաքականգիատին նախկին ընդհանուր տնօրէն Մունիր Իթանիին 50 միլիոն լ. ոսկիի երաշխաւորագիրով ազատ արձակելու որոշումը:

Ամբաստանող խորհուրդը որոշեց արգելափակուած պահել Իթանիին. դրամական նարցերու դատախազութեան եւ Իթանիի դէմ դատ բացած լիբանանեան պետութեան ու *«Սարմոյէմ»* ընկերութեան ներկայացուցած բնդդիմութեան պատճառով:

365 ՕՐԵՐԷՆ՝ ՕՐ ՄԸ
ՀԱՅ ԾԵՐԱՆՈՑԻՆ

•Տիկին Թագուհի Մերտինեան՝ իր ամուսնոյն Պարոյր Մերտինեանի մահուան չրշատակին առիթով. 11 Նոյեմբեր:

•Մերմնոցի հետ. թիւեր՝ 260533, 260534 եւ 266822:

HAMAZKAYIN VAHE SETIAN PRINTING HOUSE
ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՀԷ ՍԵԹԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆ

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ
ԳՐԱԽԱՆՈՒԹ • ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱՏՈՒԹԻՒՆ
ԿԸ ՄԱՍՆԱԿՑԻ
ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԾ ՀԱՅ ԳԻՐՔԻ ՁԵՌՔ - ՎԱՃԱՌՔԻՆ
ՁԵՌՔ՝ ՄԻՆՉԵՒ 70 %

ԱՅՍՕՐ ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆԷՆ

•Ժամը 10:00ին
Կնոջական
Կը պատրաստէ եւ կը ներկայացնէ
ՄԱՐԱԼ ՀԱՐՊՈՅԵԱՆ
•Ժամը 11:00ին
Ժողովուրդին հետ
Հանդիպում՝ երեսփոխանական գրասենեակի գործավար՝ ՃՈՆԻ ԱՐԵՒԵԱՆի հետ
•Ժամը 12:40ին
Օրուան հիւրը
«Ոսկեդար» հրատարակչատան Տէր եւ տնօրէն՝ ԼԵՒՈՆ ՃԵՐՄԱԿԵԱՆի հետ
•Ժամը 16:30ին
Հարցազրոյց
Գեղանկարչուհի ԿԻՒԼԷՆ ՏԷՐ ՊՕՂՈՍԵԱՆի հետ

ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆ *ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆ*

ՇԱԲԹՈՒԱՆ ՀԻՒՐԸԸ

ԱՄԷՆ ՕՐ ԺԱՄԸ 12:40ԻՆ
ՆԻՒԹ՝ *ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵՍԻՐԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐ*

– Երկուշաբթի, 15 Նոյեմբեր 1999
Լիբանանահայ Օգնութեան խաչ
– Երեքշաբթի, 16 Նոյեմբեր 1999
Ճիճիշեան Հիմնարկ
– Չորեքշաբթի, 17 Նոյեմբեր 1999
Ազգային Բուժարան
– Հինգշաբթի, 18 Նոյեմբեր 1999
ՔԱՀԷի կեդրոն
– Ուրբաթ, 19 Նոյեմբեր 1999
Գարակեօզեան հաստատութիւն
– Շաբաթ, 20 Նոյեմբեր 1999
«Զուարթնոց» կեդրոն

ԾԱԽՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆ

•Անթիլիաս, Մըզհէրի մէջ, 3 ննջասենեակ, հիւրասրահ եւ ճաշասրահ, զոյգ բաղնիք: Հեռ. 03-250919:

Կիրակի,
14 Նոյեմբեր 1999,
ժամը 2:15ին
ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆԷՆ
հետեւեցէք
Ալօ-Ֆութպոլին
ԹՈՐԳՈՄ
ՋԱՆԱՆի հետ

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Հաւուրըտ Գարակէօզեան Հաստատութեան վարչութիւնը կը յայտարարէ, թէ Կիրակի, 14 Նոյեմբեր 1999, հանգուցեալ բարերարներ ՄԻՀՐԱՆ, ՋԱՊԷԼ եւ ԼԷՅԼԱ ԳԱՐԱԿԷՕԶԵԱՆներու յիշատակին, Այնճարի Ս. Պօղոս եկեղեցւոյ մէջ պիտի մատուցուի Ս. պատարագ եւ ապա հոգեհանգիստ:

Սիրով կը հրաւիրուին բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին յարգել մեր բարերարներուն յիշատակը:

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՒՒՐԸՐՏ ԳԱՐԱԿԷՕԶԵԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ

Սիրով կը հրաւիրենք ձեզ
ՀԱՅ ԳԻՐՔԻ ՁԵՌՔ-ՎԱՃԱՌՔ
ցուցահանդէսին, որուն բացումը տեղի պիտի ունենայ Անթիլիասի մայրավանքին մէջ
Շաբաթ, 13 Նոյեմբեր 1999, երեկոյեան ժամը 6:00ին:
Ցուցահանդէսը պիտի չարունակուի մինչեւ 21 Նոյեմբեր:
Կազմակերպութեամբ՝
ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ
Մասնակցութեամբ՝
Համազգային, Տօնիկեան, Շիրակ, Ոսկեդար, Գառնի, Սիփան Կիրակնօրեայ, Աշակերտին Բարեկամը եւ անհատական հրատարակչատուներու
ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ՝
Մեծ պարգեւ գրադարան մը եւ այլազան նուէրներ:

ԹՈՒՐՔԻԱ

ՄԱՀԱՊԱՏԻԺԻ ԴԷՄ ԵՒՐՈՊԱՅԻ ԱՌԱՐԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ՝ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄԻ ՆԻՒԹ

ԱՆԳԱՐԱ, 12 (ՌՈՅԹԵՐ).- Թուրքիոյ վարչապետ Պիւլէնթ Էճեւիտ Ուրբաթ օր յայտնեց, որ իր կառավարութիւնը երկրին մէջ մահապատիժի դէմ Եւրոպայի առարկութիւններու հարցը քննարկած է:

Ան կը խօսէր Հելսինքիի յառաջիկայ ամառուան Եւրոպական Միութեան գերատեսչման նախօրեակին: Թուրքիա, որ քիւրտ ղեկավար Ապտիւլլա Օճալանի դէմ մահափճիռ արձակած է, կը յուսայ անդամակցութեան թեկնածութեան իրաւունք ստանալ՝ երկու տարուան բանակցէ մը ետք:

Եթէ վերադատ ատեանը Նոյեմբեր 25ին ի գօրու պահէ Օճալանի դէմ մահափճիռը, խորհրդարանը պէտք է որոշէ, թէ գայն պիտի վաւերացնէ": Նախագահին կը մնայ վերջին խօսքը:

Հաւանական կը նկատուի, որ Օճալան Մարդկային Իրաւանց Եւրոպական Ատեանին դիմէ, տեղական իրաւական գործընթացի աւարտէն ետք:

Էճեւիտ յայտնեց, որ Թուրքիա եւրոպական ատեանի վճիռը պիտի գործադրէ:

Արեւմուտքցի դաշնակիցներ գգուշացուցած են Անգարան, թէ Օճալանը կախաղան բարձրացնելը կրնայ խոչընդոտել Եւ. Միութեան անդամակցելու Թուրքիոյ ճիգերը:

«Հիւրրիէթ» թերթը հաղորդեց, որ արդարութեան նախարարը եւ Եւ. Միութեան հետ յարաբերութեանց պատասխանատու պետական նախարար մը Էճեւիտի եւ կառավարական ընկերակցութեան մէջ անոր միւս ղեկավար գործակիցներուն առաջարկած է ջնջել մահապատիժը:

Ըստ թերթին, ծայրայեղ ազգայնական Տեւլէթ Պահչելի եւ պահպանողական Մեսութ Եըլմազ ու Էճեւիտ չեն կրցած որոշումի մը յանգիլ, այն կարծիքով, թէ մահապատիժի ջնջումին ժամանակը մեծ հարց պիտի ստեղծէ Օճալանի պատճառով:

ԻՍՐԱՅԷԼ ՉԻՆԱՍՏԱՆԻ ՌԱՏԱՐ - ՕԴԱՆԱՒԵՐ ԿԸ ԾԱԽԷ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ, 12 (ՌՈՅԹԵՐ).- Իսրայէլ Ուրբաթ օր հաստատեց, որ Չինաստանի օդուժին ռատար - օդանաւեր կը հայթայթէ՝ առանց սակայն ամերիկեան արհեստագիտութիւն գործածելու:

Միացեալ Նահանգներու նախագահ Պիլ Քլինթըն Հինգշաբթի օր մտահոգութիւն յայտնած էր, որովհետեւ Իսրայէլ կը մտադրէ 250 միլիոն տոլարի ռատար - օդանաւի ծրագիր մը վաճառել Չինաստանի: Ամերիկացի պաշտօնատարներ մինչեւ իսկ գաղտնօրէն Իսրայէլն պահանջած էին հրաժարիլ այդ ծրագիրէն:

Իսրայէլի պաշտպանութեան նախարարութիւնը յայտարարեց, որ Փեքինի հետ պայմանագրութիւնը հասած է գրեթէ իր աւարտին եւ կարելի չէ եղաւարձ ընել: Յայտարարութիւնը կը նշէր նաեւ, որ Միացեալ Նահանգներ գիտեն, որ Չինաստանի փոխանցուած արհեստագիտութիւնը գուտ իսրայէլեան է, եւ թէ ամերիկեան արհեստագիտութիւնը որեւէ ձեւով չառնչուիր այս ծրագիրին:

ՅՈՐԴԱՆԱՆԻ ՄԷՋ

ՀԻԼԸՐԻ ԿԸ ՔՆՆԱԴԱՏԷ ՍՈՒՀԱ ԱՐԱՖԱԹԻ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՓԵԹՐԱ, 12 (ՌՈՅԹԵՐ).- Միացեալ Նահանգներու նախագահ Պիլ Քլինթընի կինը՝ Հիլըրի, «անհիմն» որակեց պաղեստինեան իշխանութեան նախագահ Եասէր Արաֆաթի կնոջ՝ Սուհայի այն յայտարարութիւնը, թէ Իսրայէլ կը թունաւորէ պաղեստինցիներուն շնչած օդն ու խմած ջուրը:

Հիլըրի, որ կը ծրագրէ Ծերակոյտի անդամակցութեան թեկնածութիւն ներկայացնել Նիւ Եորքի մէջ, եւ կարիքը ունի հրեայ քուէարկողներուն կողմնակցութեան, դիտել տուաւ, որ նման հրահրիչ եւ գրգռիչ յայտարարութիւններ կը վնասեն Միջին Արեւելքի խաղաղութեան գործընթացին: Ան աւելցուց, որ խաղաղութեան գործընթացին առնչուող բոլոր կողմերը, որոնք կ'ուզեն լուծել բոլոր հարցերը եւ վերջնական համաձայնագիր մը նուաճել, պէտք է խուսափին այսպիսի հրահրիչ եւ անհիմն յրպարտութիւններ կատարելէ:

Սուհա Արաֆաթ Հինգշաբթի օր Ռամալլայի մէջ եւ Հիլըրիի ներկայութեան ըսած էր, որ Իսրայէլ քիմիական նիւթերով կ'ապականէ պաղեստինցիներուն ջուրի աղբիւրները, ինչպէս նաեւ արձակած թունաւոր կապերով կ'ապականէ մթնոլորտը՝ քաղցկեղ, տառապողներու թիւը բարձրացնելով պաղեստինեան շրջաններուն մէջ: Հիլըրի անխօս հետեւած էր Սուհայի խօսքերուն թարգմանութեան եւ որեւէ մեկնաբանութիւն չէր կատարած Ռամալլայի մէջ: Հիլըրի Սուհայի յայտարարութիւնը դատապարտեց Ուրբաթ օր Յորդանանի մէջ:

Սուհա Արաֆաթի խօսքերը ընդվզում յառաջացուցած էին Իսրայէլի մէջ:

ՓԱՔԻՍՏԱՆ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆԻ ՄԸ ԴԷՄ՝ ՀՐԹԻՌԱՐՁԱԿՈՒՄ

ԻՍԼԱՄԱՊԱՏ, 12 (ՌՈՅԹԵՐ).- Փաքիստանի մայրաքաղաք Իսլամապատի մէջ ամերիկեան կեդրոն մը եւ ՄԱԿի գրասենեակները վեց հրթիռներու թիրախ դարձան Ուրբաթ օր, յայտնեց ոստիկանութիւնը:

Ինքնաշարժ մը կ'այրի հրթիռարձակումէն ետք

Ոստիկանութեան բանբերը ըսաւ, որ մէկ վիրաւոր արձանագրուած է ամերիկեան կեդրոնին մօտ: Ան աւելցուց, որ որեւէ կապմակերպութիւն չէ ստանձնած յարձակումին պատասխանատուութիւնը:

Յարձակումը տեղի կ'ունենար Աֆղանիստանի դէմ ՄԱԿի պատժամիջոցները գործադրութեան դնելէ երկու օր առաջ: ՄԱԿ պատժամիջոցներ հաստատեց Քապուլի դէմ, որովհետեւ Թալեպանի իշխանութիւնները կը մերժեն դատավարութեան յանձնել Ուսամա Պըն Լատէնը:

Ուշադրութիւնը անմիջապէս դատապարտեց յարձակումը: Ազգային Ապահովութեան Խորհուրդի բանբեր Մայք Հէմըը ըսաւ, որ Միացեալ Նահանգներ կը դատապարտեն այսպիսի արարքներ: Ան աւելցուց, որ Ուաշինկթընն քննութիւն պիտի բանայ յարձակումին գծով մանրամասնութիւններ գտնելու եւ պատասխանատուներ ինքնութիւնը քողազերծելու:

Միւս կողմէ, Թալեպանի գերագոյն ղեկավար Մոլլա Մոհամէտ Օմար, իր կարգին, դատապարտեց Իսլամապատի գործողութիւնը:

Փաքիստանի արտաքին գործոց նախարարութեան կողմէ հրապարակուած յայտարարութիւնը «կանխամտածուած ահաբեկչութիւն» որակեց գործողութիւնը՝ դիտել տալով, որ անիկա հրահրուած է Փաքիստանի եւ Աֆղանիստանի շահերուն դէմ գործող տարրերու կողմէ՝ անկայուն եւ անապահով մթնոլորտ մը ստեղծելու համար:

Իսլամապատի յարձակումը տեղի կ'ունենար նաեւ վարչապետ Նաուազ Շարիֆի տապալումէն մէկ ամիս ետք: Դէտեր սակայն կապ մը չեն գտներ երկու իրադարձութիւններուն միջեւ, նկատի ունենալով, որ Շարիֆի պաշտօնազրկումը ողջունուած էր երկրին տարածքին:

●ՔԱՊՈՒԼԻ մէջ եւս պայթում մը տեղի ունեցաւ Ուրբաթ օր՝ երեք վիրաւորներ պատճառելով: Ականը պայթած էր Թալեպանի բարձրաստիճան պաշտօնատարի ինքնաշարժին մէջ:

ԻՐԱՆ

ՆՈՒՐԻ ԿԸ ՄԵԿՈՒՍԱՑՈՒԻ ՊԱՀՊԱՆՈՂԱԿԱՆՆԵՐՈՒՆ ԿՈՂՄԷ

ԹԵՀՐԱՆ, 12 (ՌՈՅԹԵՐ).- Պահպանողական կրօնաւորներու ատեանի մը կողմէ բարեկարգչական ղեկավարի պատասխանատուի պատուհասը՝ յառաջիկայ փետրուարին կայանալիք խորհրդարանական ընտրութիւններուն թեկնածութիւն ներկայացնելու իրաւունքէն կը զրկէ գայն:

ԻՐՆԱ լրատու գործակալութիւնը Հինգշաբթի ուշ գիշերին հաղորդած էր, որ աստուածաբաններէ կազմուած ատեանը 145 ամբաստանութիւններու պարագային յանգաւոր յայտարարած է Ապտոլլա Նուրին, իսկ հինգ այլ ամբաստանութիւններէ անմեղ նկատած է գայն: Ատեանը վճռեց նաեւ, որ մեղմացուցիչ պարագաներ նկատի պիտի չառնուին: Հակառակ այս որոշումին սակայն, Նուրի իրաւունք ունի գրաւոր պաշտպանողականը ներկայացնելու: Անկէ ետք, որ ատեանը վճիռ պիտի արձակէ չափաւորական Նուրիի դէմ:

Բարեկարգումներու քաղաքականութեան գրաւիչ կանգնող օրաթերթի մը խմբագիրը դատապարտեց պահպանողական ատեանին որոշումը, դիտել տալով, որ դատաւորներուն թելադրուած էր չատ աւելի բարձր մակարդակներէ, լուեցնել Նուրին եւ գայն հեռացնել հրապարակային կեանքէն ու քաղաքական ասպարէզէն:

Իրանի ընտրական օրէնքին համաձայն, ատեանին որոշումը, թէ Նուրի յանցաւոր է (նոյնիսկ եթէ վճիռ չէ արձակուած) բաւարար է, որպէսզի պահպանողական հսկիչ խորհուրդը անմիջապէս մերժէ Նուրիի թեկնածութիւնը երեսփոխանական ընտրութիւններուն:

Նուրի սակայն կը պնդէ, որ դատավարութիւնը վերատեսութեան ենթարկելու դիմումը պիտի չներկայացնէ ատեանի մը, որ իրաւասութիւն չունէր գինք դատելու: Պահպանողական ատեանին որոշումին լոյսին տակ պիտի փակուի նաեւ Նուրիի խմբագրած «Խորտատ» օրաթերթը:

●*ԻՐԱՆԻ* նախկին նախագահ Հաշեմի Ռաֆսանճանի Ուրբաթ օր յուսաց, որ քաղաքական ճակատումը պահպանողականներու եւ չափաւորականներու միջեւ պատճառ կը դառնայ, որ օտար գործարարներ ներդրումներ չկատարեն իսլամական հանրապետութենէն ներս: «Մթնոլորտը յարմար չէ եւ չի քաջալերեր ներդրումներ», աւելցուց Ռաֆսանճանի:

ՌՈՒՍԻՈՅ ՆԱԽԱԳԱՀԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՓՈՒԹԻՆ՝ ՈՒԺԵՂ ԹԵԿՆԱԾՈՒ ՄԸ

ՄՈՍԿՈՒԱ, 12 (ՌՈՅԹԵՐ).- Ռուսիոյ վարչապետ Վլատիմիր Փութին Ուրբաթ օր յայտնեց, թէ կառչած պիտի մնայ յառաջիկայ տարուան նախագահութեան ընտրութեանց թեկնածութիւնը դնելու իր խոստումին: Ան փորձեց բանակի շարքերէն ներս զօրակցութիւն ապահովել՝ խոստանալով անոր ուժը վերահաստատել:

Նախագահ Պորիս Ելցին Ռուսիան եւ աշխարհը ցնցած էր, երբ Օգոստոսին գրեթէ անծանօթ Փութինը վարչապետ նշանակած էր եւ յայտնած, թէ Փութին իր նախասիրութիւնը վայելող յաջորդն է 2000ի կէսերուն տեղի ունենալիք նախագահական ընտրութիւններուն, որոնց Ելցին սահմանադրական իսկ օրէնքով չի կրնար մասնակցիլ:

Քաղաքական մեկնաբաններու համաձայն, Փութին Չեչենիոյ մէջ պինուորական արշաւը կը շահի: Չեչենիոյ արշաւին պատճառով ուժեղ ղեկավար մը նկատուող Փութին, պինուորական բարձրաստիճան սպաներու հետ ժողովէ մը ետք յայտնած է, թէ կարելի ամէն միջոցի պիտի դիմէ ապահովելու, որ իր պարտականութիւնը կատարելու համար բանակը անհրաժեշտ ամէն ինչ ունենայ:

Ռուսական «ԷՆ. ԹԻ. ՎԻ.» պատկերասփիւռի կայանը կազմակերպած է հարցախոյզ մը, որուն արդիւնքները ի յայտ բերած են, թէ Փութին հարցապնդուողներուն 32 առ հարիւրին զօրակցութիւնը կը վայելէ, շատ աւելի քան նախագահութեան ենթադրեալ իր մրցակիցները:

Վարչապետ ղեկավար Կենադի Զիուկանով արդիւնքներուն մէջ երկրորդ տեղը գրաւած է՝ 16 առ հարիւրով:

ԿԻՊՐՈՍԻ ՏԱՊԱՆԱՊ

ՏԵՆՔԹԱՇ ՊԱՏՐԱՍՏԱԿԱՄՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ՅԱՅՏՆԷ ՄԱՍՆԱԿՑԵԼՈՒ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ

ՆԻԿՈՍԻԱ, 12 (ՌՈՅԹԵՐ).- Թուրք կիպրացի ղեկավար Ռաուֆ Տենքթաշ Ուրբաթ օր պատրաստակամութիւն արտայայտած է Կիպրոսի գծով բանակցութիւններու մասնակցելու, ՄԱԿի ընդհանուր քարտուղար Քոֆի Անանի բանակցութիւնները վերականդանացնելու ակնկալուած կոչէն քանի մը օր առաջ:

Սակայն ան կառչած մնացած է իր այն պնդումին, թէ միջազգային համայնքը կինք պէտք է ճանչնայ իբրեւ թրքական Կիպրոսի «պետութեան» ղեկավարը:

Անան յառաջիկայ շաբաթ Թուրքիա կը նախատեսուի եւրոպական ապահովութեան գերատեսչման մը համար: Կ'ակնկալուի, որ ան եւ Մ. Նահանգներու նախագահ Պիլ Քլինթընն փորձեն օգտագործել Յունաստանի եւ Թուրքիոյ միջեւ յարաբերութեանց նորագոյն ջերմացումը՝ վերամիացման նպատակով բանակցութիւններ կայացնելու նպատակով քայլերու դիմելու համար:

Միջազգային ճանաչում վայելող Կիպրոսի նախագահ Գլաֆքոս Քլերիտէս մաս կը կազմէ 54 անդամ հաշուող ԵԱՀԿի Պոլսոյ գերատեսչման մասնակցողներու ցանկին:

«Ռոյթըրզ» լրատու գործակալութեան հետ հարցազրոյցի մը ընթացքին, Տենքթաշ յայտնած է, որ պատրաստ է առանձինն սենեակներու մէջ կայանալիք բանակցութիւններու մասնակցելու:

Ան նաեւ պատրաստակամութիւն արտայայտած է Անանի հետ տեսակցելու՝ գերատեսչանէն ետք: Ան ըսած է, թէ այդ գծով ոչինչ ծրագրուած է, սակայն «եթէ նման տեսակցութիւն մը նկատի առնուի, բնականաբար գոհ պիտի ըլլամ»:

Տենքթաշ գգուշացուցած է նաեւ ԵԱՀԿի գերատեսչանը՝ կղզիին 25 տարուան բաժանումի հարցը Կիպրոսի կառավարութեան հետ քննարկելէ՝ առանց իր մասնակցութեան:

Միւս կողմէ, ան կասկած արտայայտած է, թէ միջազգային միջնորդներ պիտի կարենան բանակցիլ հարցերու մասին, որոնք կը վերաբերին Յունաստանի, Թուրքիոյ եւ կղզիի երկու կողմերուն:

ԻՐԱՔ ԻՐԱՒՈՒՆՔ ՈՒՆԻ ՄԵՐԺԵԼՈՒ ՄԱԿԻ ԲԱՆԱՁԵՒԸ

ԿԸ ԴԻՐԷ «ՍԱՍՈՒՐԱ»

ՊԱՂՏԱՏ, 12 (ՌՈՅԹԵՐ).- Իրաքեան «Սասուրա» օրաթերթը Ուրբաթ օր հաղորդեց, որ Պաղտատ իրաւունք ունի մերժելու ՄԱԿի Ապահովութեան Խորհուրդի որեւէ բանաձեւ, որ չի ջնջեր ինք տարիէ ի վեր հաստատուած պատժամիջոցները:

«Սասուրա» չեչտեց նաեւ, որ Իրաք իրաւունք ունի հաստատ մնալու «արգիլեալ գօտիներ» վերցնելու իր պահանջին վրայ: Ցուլեալ գօտիներուն անխախտ մնայուն կը հսկեն բրիտանական եւ ամերիկեան օդուժերու օդանաւերը: Օրաթերթը կը գրկէ նաեւ, որ Իրաքի իրաւունքն է մերժել որեւէ բանաձեւ, որ կ'անտեսէ ամերիկեան եւ բրիտանական յարձակումները: «Իրաք սրինաւոր գետնի վրայ իրաւունք ունի պահանջելու, որ ամպարիոն վերցուի առանց պայմաններու», աւելցուց «Սասուրա»:

Ապահովութեան Խորհուրդը կը քննարկէ բանաձեւի առաջարկ մը, որ ներկայացուած է Բրիտանիոյ եւ Հոլանտայի կողմէ: Բանաձեւը կ'առաջարկէ, որ Իրաքի կարգ մը պատժամիջոցները մեղմանան եւ յաւելեալ քանակութեամբ քարիւղ արտածելու իրաւունք ստանայ, պայմանով սակայն, որ Պաղտատ ենթարկուի գէնքի քննութիւններու նոր ծրագիրի մը:

Իրաքի փոխ նախագահ Թահա Եասին Ռամատան Հինգշաբթի օր յայտարարած էր, որ Պաղտատ պիտի չգիջի եւ ՄԱԿի քննիչներուն վերադարձը պիտի չարտօնէ:

ՋՈՒԻՅԵՐԻԱ

ԻՍՐԱՅԷԼԱՑԻ ԳԱՂՏՆԻ ԳՈՐԾԱԿԱԼ ՄԸ ՊԻՏԻ ԴԱՏՈՒԻ

Ջուիցերիոյ գերագոյն ատեանը կանաչ լոյսը տուաւ դատավարութեան ենթարկելու համար իսրայէլացի գաղտնի գործակալ մը:

Դաշնակցային ատեանի դատախազ Հանս Վիփրախթիկըր յայտնեց, որ դատավարութիւնը տեղի պիտի ունենայ 2000ի ամառնային դադարէն առաջ: Ջուիցերիոյ իշխանութիւնները չհրապարակեցին անունը մարդուն, որ անցեալ տարի ձերբակալուած էր Սեպտեմբերին, ան քաղաքական լրտեսութեամբ ամբաստանուեցաւ: Դաշնակցային դատախազութեան բաները յայտնեց, որ իսրայէլացին խոստովանած է, թէ հրահանգներ կը ստանար Մոսատէն: Ամբաստանեալը կրնայ երեք տարուան բանտարկութեան դատապարտուիլ, եթէ իր դէմ ուղղուած ամբաստանութիւնները հաստատուին:

Իսրայէլեան մամուլին համաձայն, թէ Աւիւ Ջուիցերիայէն պահանջած է դռնփակ նիստով եւ կամ ի բացակայութեան դատել գործակալը, որովհետեւ հրապարակային դատավարութիւն մը պիտի վտանգէ անոր կեանքը:

(ՌՈՅԹԵՐԶ)

ԱՅՍՕՐ ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆԷՆ

6:30 Բացում
6:35 Քարի լոյս
6:50 Մեղմ երաժշտութիւն
7:00 Հայկական եւ օտար խառն երգեր
8:00 Օրուան յայտագիրի ընթերցում
8:15 Տեղական մամուլի խորագիրներու ընթերցում
8:30 Հայերէն լուրեր
8:40 Տեղական մամուլի խորագիրներու հայերէն ընթերցում
8:45 Օդերեւոյթ
8:50 Ինչ կ'ըսեն աստղերը
9:00 Հայկական երգերու ունկնդրութիւն
9:30 Թոհիչք
10:05 Կնոջական
10:30 Արաբերէն լուրեր
10:45 Քաղաքական երգիծանք
11:00 Ժողովուրդին հետ
11:30 Տաղարան
12:00 Շահանդուխտի հետ
12:30 Հայերէն լուրեր
12:40 Օրուան հիւրը
13:00 Ցեղափոխական յիշատակարան
13:10 Ազգային յեղափոխական երգեր
14:30 Արաբերէն լուրեր
15:00 Պատուէր
16:00 Մշակութային լուրեր
16:30 Արաբերէն լուրեր
16:45 Հեռաձայնային խաղ մրցում
18:00 Cinema
18:30 Հայերէն լուրեր
18:48 Հաքաստանէն կեկուցում
19:00 Հայերէն եւ օտար երգեր
22:00 Պատուէր (ձոխ)
00:30 Փակում

Տպագ.- Պորտ Նաթուա, «Շաղոյեան» կեդրոն, Բ. յարկ:
Հեռաձայն : 01/241272, 01/241199 եւ 01/207057
Fax : 01/241272 -
E-mail : voicevan@inco.com.lb

F7FM 94.7 Mhz - Արեւմտեան Պէյրութ՝ 106.4 Mhz

ԱՐՑԱԽ

Ա. ՂՈՒԿԱՍԵԱՆ ԿԸ ՄԱՍՆԱԿՑԻ «ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՕՐՈՒԱՆ»...

Նոյեմբեր 10ին, Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան նախագահ Արկադի Ղուկասեան մասնակցեցաւ «ոստիկանութեան օրուան» նուիրուած հանդիսաւոր ժողովին: Ժողովը տեղի ունեցաւ հանրապետութեան ներքին գործոց նախարարութեան շէնքին մէջ:

Նախագահը շնորհաւորեց ներքին գործոց համակարգի բոլոր աշխատակիցները՝ իրենց տօնին առիթով:

Արկադի Ղուկասեան շեշտեց, որ երկրի ոստիկանութիւնը յամառ է պետական շահերը պաշտպանելու իր որդեգրած դիրքորոշման մէջ: Ան աւելցուց, որ ոստիկանութիւնը հանրապետութեան կարգ ու կանոնի ամրապնդման գործին մէջ կանգնած է իշխանութիւններուն կողքին:

Նախագահ Արկադի Ղուկասեան նշեց, որ վերջին շրջանին յանցագործութիւններուն բացայայտման գծով տարուած աշխատանքը օրինականութեան յաղթանակի հաւատք ներշնչած է ժողովուրդին: Ասոր իրրեւ արդիւնք՝ դարբարաղեան ոստիկանութեան հեղինակութիւնը բարձրացած է: Նկատի ունենալով, որ օրէնքի գերակայութեան ապահովման ասպարէզին մէջ տակաւին շատ բնելիքներ կան եւ պէտք է շարունակուին աշխատանքները, Նախագահ Ղուկասեան րսաւ, որ ժողովուրդը չուտով տեղեակ պիտի պահուի վերջերս բացայայտուած յանցագործութիւններուն մասին:

Անդրադառնալով նաեւ Հոկտեմբեր 27ին Հայաստանի Ազգային ժողովին մէջ տեղի ունեցած ողբերգական իրադարձութիւններուն, Նախագահը նշեց, որ ամբողջ հայութեան նման, Արցախը նոյնպէս անդառնալի կորուստ ունեցաւ, իսկ ներկաներէն շատեր կորսնցուցին նաեւ իրենց գինակիցները: Նախագահ Արկադի Ղուկասեան ներկաներուն կոչ ուղղեց, որ անոնք չարունակեն ագգի նուիրեալներուն անաւարտ գործը:

Նշենք, որ հանդիսաւոր ժողովին մասնակցեցան նաեւ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան Ազգային ժողովի նախագահ Օլկ Եսայեան եւ հանրապետութեան վարչապետ Անուշաւան Դանիէլեան:

... ԵՒ Կ'ԱՅՅԵԼԷ «ՍՕՍԷ» ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶ

10 Նոյեմբերին Լեռնային Ղարաբաղի նախագահ Արկադի Ղուկասեան Ղարաբաղի Ազգային ժողովի նախագահ Օլկ Եսայեանի եւ վարչապետ Անուշաւան Դանիէլեանի ընկերակցութեամբ այցելեց Հայ Օգնութեան Միութեան Ստեփանակերտի «Սօսկ» մանկապարտէզ:

Շրջելով գոհուած եւ վիրաւոր ազատամարտիկներու զաւակներուն յատկացուած չէնքին մէջ եւ ծանօթանալով փոքրիկներուն հանգիստի, խաղի եւ ուսման համար ստեղծուած պայմաններուն, նախագահ Ղուկասեան գոհունակութեամբ նշեց, որ բարերարը եւ մանկապարտէզի անձնակազմը կատարած են եւ կը չարունակեն կատարել չափազանց կարեւոր աշխատանք նոր սերունդները իրենց հայրերու ոգիով դաստիարակելու ուղղութեամբ:

Հետաքրքրութիւն ցուցաբերելով մանկապարտէզի հարցերուն նկատմամբ նախագահ Ղուկասեան խոստացաւ կրաղիլ անոնցմով եւ անպայման լուծել այդ հարցերը:

ԱՐՑԱԽԻ ՄԷՋ ԻՐԱՎԻՃԱԿԸ ՀԱՆԳԻՍՏ Է

Լեռնային Ղարաբաղի պաշտպանութեան նախարար Սէյրան Օհանեան հայրենի «Ազատօտ» թերթին հետ գրոյցի մը րնթացքին րսաւ, թէ պաշտպանութեան բանակի հրամանատարութեան հետ յարաբերութիւնները աշխատանքային եւ բնականոն են:

Նախարար Օհանեան «Ազատօտ»ին հաւաստեց, թէ «հակառակորդի հետ բախման կիթի ամբողջ երկայնքին որեւէ լուրջ միջադէպ կամ արտակարգ իրավիճակ չէ արձանագրուած: Ինչ կը վերաբերի ներքին իրավիճակին, ապա այստեղ եւս որեւէ լարուածութիւն չկայ. Ղարաբաղը կ'ապրի սովորական առօրեայ կեանքով»:

Անդրադառնալով 27 Հոկտեմբերի ոճրային արարքին՝ Արցախի պաշտպանութեան նախարարը րսաւ, որ ամբողջ հայ ժողովուրդին պէս ղարաբաղցիներն ալ ցնցուած են տեղի ունեցած ոճրագործութենէն եւ յոյս ունին, որ պիտի բացայայտուին բոլոր յանցաւորները:

Նախարարը աւելցուց. «Մենք կը սգանք Վագգէն Սարգսեանի, Կարէն Դեմիրճեանի, Լէոնարտ Պետրոսեանի եւ ոճրային արարքի միւս գոհերուն ողբերգական մահը: Վագգէն Սարգսեան մեզի համար ոչ միայն Հայաստանի վարչապետն ու բանակի սպարապետն էր, այլ նաեւ՝ Ղարաբաղի ամէնէն նուիրեալ պաշտպանը: Գիտէք, որ ղարաբաղցիները Վագգէն Սարգսեանին չնորհած էին «Արցախի հերոս» կոչումը»:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՈՒԺԵՐԸ՝ ԵՐԿՐԻ ՆԵՐԿԱՅ ԿԱՑՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ

11 Նոյեմբերին Հայաստանի Ազգային ժողովին մէջ տեղի ունեցաւ խորհրդարանական խմբակցութիւններու հետ լրագրողներու հանդիպում մը, որուն ընթացքին անոնց ներկայացուցիչները իրենց կարծիքները արտայայտեցին երկրի ներքաղաքական իրավիճակին, կառավարութեան ձեւաւորման եւ ուժային նախարարներու նշանակման հարցին մասին:

Ազգային ժողովի փոխնախագահ, խորհրդարանական մեծամասնութիւնը կազմող «Միասնութիւն» խմբակցութեան անդամ Տիգրան Թորոսեան ըսաւ, որ Հայաստանի ներքաղաքական իրավիճակը ծանր է: «Բարեբախտաբար կարելի եղաւ արագօրէն ընտրել Ազգային ժողովի ղեկավարութիւն, վարչապետ նշանակել եւ հաւասարակշիռ վիճակ ստեղծել», նշեց ան եւ աւելցուց, որ վերջին շաբաթներու լարուածութիւնը հաւանաբար պիտի ազդէ կառավարութեան ձեւաւորման հարցերուն վրայ: Տ. Թորոսեան յոյս յայտնեց, որ այս հարցը նաեւ արագ լուծում կը ստանայ՝ բացառապէս քաղաքական մակարդակի վրայ եւ յստակ սկզբունքներու շուրջ: Թորոսեան յայտնեց, որ կառավարութեան գործունէութեան քաղաքական պատասխանատուութիւնը կը կրէ եւ պիտի կրէ խորհրդարանական մեծամասնութիւնը՝ «Միասնութիւն» խմբակցութիւնը, անկախ անկէ, որ ի՛նչ ուժեր կամ ո՛վ տեղ կը գրաւէ նոր կառավարութեան մէջ:

* * *

Հարցերը քաղաքական բեմին վրայ լուծելու անհրաժեշտութիւնը ընդգծեց նաեւ Հ. Յ. Դ. պատգամաւորական խմբակցութեան ղեկավար Դաւիթ Լոքեան: Ան ըսաւ, որ ներկայ պայմաններուն լոյսին տակ քաղաքական բոլոր զարգացումները կարելի են: Դ. Լոքեան նշեց նաեւ, որ բանակին կողմէ առաջադրուած ծանօթ պահանջները պէտք է ձեւակերպուէին «Միասնութիւն» խմբակցութեան կողմէ, եւ բանակը պէտք է դուրս մնայ քաղաքականութենէն:

* * *

Հայաստանի Համայնավար (Կոմունիստական) կուսակցութեան նախագահ Մերգէյ Բադալեան յայտնեց, որ իր ղեկավարած կուսակցութիւնը նոր վարչապետին եւ կառավարութեան հետ կառուցողական գործակցութիւն պիտի ծաւալէ: Ըստ Բադալեանի, Արամ Մարգսեան տակաւին անփորձ է եւ իրավիճակին չի տիրապետեր, սակայն անոր պէտք է տրուի սորվելու անհրաժեշտ ժամանակը: Համայնավար կուսակցութիւնը համամիտ է «Միասնութիւն» խմբակցութեան քատրային քաղաքականութեան, որովհետեւ «Միասնութիւն»ը խորհրդարանի կայունութեան երաշխաւորն է, իսկ Ազգային ժողովը՝ Հայաստանի կայունութեան պահապանը: Կառավարութեան անդամներու նշանակումին գծով Բադալեան շեշտեց, որ անոնց թեկնածութիւնը պէտք է ներկայացուի վարչապետին կողմէ՝ ըստ սահմանադրութեան, իսկ հանրապետութեան նախագահը այս գծով հսկացողութիւն պէտք է ցուցաբերէ:

* * *

«Օրինաց Երկիր» խմբակցութեան նախագահ Արթուր Բադդասարեան անընդունելի համարեց հանրապետութեան նախագահին հրաժարականին մասին խօսիլ (ինչպէս յայտնի է, Լ. Ռոչարեան նման միտք մը արտայայտած էր քաղաքական ուժերու հետ հանդիպումներու ընթացքին):

Ա. Բադդասարեան ըսաւ, որ «Հայաստան ամէն բանէ առաջ կայունութեան կարիք ունի՝ յառաջանալու համար»:

Խորհրդարանի կայունութեան երաշխաւորն է, իսկ Ազգային ժողովը՝ Հայաստանի կայունութեան պահապանը: Կառավարութեան անդամներու նշանակումին գծով Բադալեան շեշտեց, որ անոնց թեկնածութիւնը պէտք է ներկայացուի վարչապետին կողմէ՝ ըստ սահմանադրութեան, իսկ հանրապետութեան նախագահը այս գծով հսկացողութիւն պէտք է ցուցաբերէ:

* * *

«Օրինաց Երկիր» խմբակցութեան նախագահ Արթուր Բադդասարեան անընդունելի համարեց հանրապետութեան նախագահին հրաժարականին մասին խօսիլ (ինչպէս յայտնի է, Լ. Ռոչարեան նման միտք մը արտայայտած էր քաղաքական ուժերու հետ հանդիպումներու ընթացքին):

Ա. Բադդասարեան ըսաւ, որ «Հայաստան ամէն բանէ առաջ կայունութեան կարիք ունի՝ յառաջանալու համար»:

«Միասնութիւն» խմբակցութեան քատրային քաղաքականութեան, որովհետեւ «Միասնութիւն»ը խորհրդարանի կայունութեան երաշխաւորն է, իսկ Ազգային ժողովը՝ Հայաստանի կայունութեան պահապանը: Կառավարութեան անդամներու նշանակումին գծով Բադալեան շեշտեց, որ անոնց թեկնածութիւնը պէտք է ներկայացուի վարչապետին կողմէ՝ ըստ սահմանադրութեան, իսկ հանրապետութեան նախագահը այս գծով հսկացողութիւն պէտք է ցուցաբերէ:

* * *

«Օրինաց Երկիր» խմբակցութեան նախագահ Արթուր Բադդասարեան անընդունելի համարեց հանրապետութեան նախագահին հրաժարականին մասին խօսիլ (ինչպէս յայտնի է, Լ. Ռոչարեան նման միտք մը արտայայտած էր քաղաքական ուժերու հետ հանդիպումներու ընթացքին):

Ա. Բադդասարեան ըսաւ, որ «Հայաստան ամէն բանէ առաջ կայունութեան կարիք ունի՝ յառաջանալու համար»:

«Միասնութիւն» խմբակցութեան քատրային քաղաքականութեան, որովհետեւ «Միասնութիւն»ը խորհրդարանի կայունութեան երաշխաւորն է, իսկ Ազգային ժողովը՝ Հայաստանի կայունութեան պահապանը: Կառավարութեան անդամներու նշանակումին գծով Բադալեան շեշտեց, որ անոնց թեկնածութիւնը պէտք է ներկայացուի վարչապետին կողմէ՝ ըստ սահմանադրութեան, իսկ հանրապետութեան նախագահը այս գծով հսկացողութիւն պէտք է ցուցաբերէ:

* * *

«Կայունութիւն» խմբակցութեան նախագահ Յովհաննէս Յովհաննիսեան բացառեց այն հաւանականութիւնը, որ հրաժարական ներկայացուցած ուժային երկու նախարարները տեղ կը գրաւեն նոր կառավարութեան մէջ եւ շեշտեց, որ նախագահը եւ վարչապետը փոխադարձ զիջումներ պէտք է կատարեն: Նոյնիսկ հակառակ պարագային, ըստ Յովհաննիսեանի, հանրապետութեան նախագահը բաւարար խոհեմութիւն կ'ունենայ նոր նշանակած վարչապետը չպաշտօնազրկելու համար: «Ամէն ինչ պէտք է լուծուի սահմանադրութեան ծիրէն ներս», րսաւ Յովհաննիսեան:

* * *

11 Նոյեմբերին «Ընդդէմ իրաւական բռնութեան» հասարակական կազմակերպութեան նախաձեռնութեամբ տեղի ունեցաւ կլոր սեղան մը, որուն ընթացքին նշեալ կազմակերպութեան նախագահ Լարիսա Ալավերդեան րսաւ, որ 27 Հոկտեմբերի արարքէն ետք բանակին դիրքորոշումը տուեալ պահին համար ճիշդ էր, որովհետեւ բանակը պետութեան անկախութեան եւ անվտանգութեան գրաւականն է: Ալավերդեանի կարծիքով, պաշտպանութեան նախարարութեան ծանօթ յայտարարութիւնը իրավիճակը կայունացնող դեր խաղաց, որովհետեւ ցոյց տուաւ, որ բանակը նեցուկ կը կանգնի պետութեան: «Սակայն բանակը պէտք չէ մասնակցի պետական կառոյցներու եւ քատրերու ձեւաւորման աշխատանքին» րսաւ ան:

Ալավերդեանի խօսքերը երկրորդեց «Կանայք յանուն արդարութեան եւ ժողովրդավարութեան» հասարակական կազմակերպութեան նախագահ Ռուզան Միրիմեան:

ԹԵՀՐԱՆԻ ՄԷՋ

ՀՈԳԵՀԱՆԳՍՏԵՄԱՆ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ ՄԵԹՐ Խ. ՊԱՊԻԿԵԱՆԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

Վաղը 14 Նոյեմբերին ազգային վաստակաւոր գործիչ եւ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան Ակտաւոր կեդրոնական Վարչութեան երկար տարիներու ատենի կեդրոնական Վարչութեան երկար տարիներու ատենապետ 4 Նոյեմբերին մահացած մեթր Խաչիկ Պապիկեանի յիշատակին Թեհրանի Ս. Սարգիս եկեղեցիին մէջ տեղի պիտի ունենայ հոգեհանգստեան արարողութիւն:

ՊԷՏՔ ՉԷ ՍՏԵՂԾԵՆՔ ՆԱԽԱԳԱՀԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ, ԱՅԼ՝ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

ԿԸՍԷ Վ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

11 Նոյեմբերին Սամլոյ Ազգային Ակումբին մէջ տեղի ունեցած մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին ԱԺՄ ղեկավար Վազգէն Մանուկեան յայտարարեց, թէ ինք հաստատ կը մնայ իր կարծիքին վրայ, թէ 27 Հոկտեմբերի ողբերգութեան ետին որեւէ ուժ կանգնած չէ, եւ թէ իրեն համար ակնյայտ է, որ Մուշեղ Մովսիսեանը այդ դէպքին կազմակերպիչը չի կրնար եղած ըլլալ:

Վ. Մանուկեանի համաձայն, դատախազութեան կողմէ 10 Նոյեմբերին հրապարակուած փաստաթուղթը աւելի մտահոգիչ է, քան պարզաբանող, որովհետեւ անիկա կը պարունակէ երկու տարօրինակ նախադասութիւններ: Առաջինը, թէ Մ. Մովսիսեան խոստացած է երաշխաւորել ոճրագործ խմբակին ապահովութիւնը, երկրորդը, եւ թէ յանցագործները կը սպասէին որոշ ուժերու ժամանումին: ԱԺՄի ղեկավարին կարծիքով, Մ. Մովսիսեան իր կրթական մակարդակով եւ քաղաքական շրջանակներու մէջ իր աշխուժութեամբ աւելի ցած էր, քան Նայիրի Յունանեանը, հետեւաբար չէր կրնար զայն երաշխաւորել. իսկ ինչ կը վերաբերի սպասուած ուժերուն, ըստ Վ. Մանուկեանին, որքան ուժ ալ որ հաւաքուէր, պիտի չկարենար դէմ դնել բանակին: Իսկ ճանչնալով բանակը, ենթադրել, թէ անոր մէջ կը գտնուի այսպիսի բան մը ծրագրած ուժեր անհեթեթութիւն պիտի ըլլար:

«Այժմ, երբ վարչապետ նշանակուած է Վազգէն Սարգսեանի եղբայրը, որ շատ շահագրգռուած է ճշմարտութեան բացայայտութեամբ, վստահութիւն կայ, որ յետաքննութիւնը ճիշդ ճամբով կը յառաջանայ», նշեց Վ. Մանուկեան:

ԱԺՄ ղեկավարը վարչապետը գնահատեց իբրեւ խելացի եւ հաւասարակշռուած անձնաւորութիւն, միեւնոյն ժամանակ այդ նշանակումը համարելով սխալ, որովհետեւ, ըստ Վ. Մանուկեանի, Վ. Սարգսեանի եղբայրը ըլլալու հանգամանքը կրնայ խանգարել Արամ Սարգսեանին:

Մանուկեան նաեւ ընդգծեց, թէ Հայաստանի պետական կառոյցի գլխաւոր տկար կէտը այն է, որ անիկա հիմնուած է անձերու վրայ. երբ այդ անձերը չկան, անմիջապէս կը խախտի երկրին կայունութիւնը, որովհետեւ բացակայ է կայունութեան ամէնէն կարեւոր գործօնը ժողովուրդը:

Խօսելով բանակի հրամանատարական կազմի յայտարարութեան մասին Մանուկեան նշեց, թէ բանակը քաղաքական դաշտը պէտք է զիջէր քաղաքական ուժերուն եւ գործէր «Միասնութիւն» դաշինքին միջոցով: Ինչ կը վերաբերի առանձին հրամանատարներուն, գնահատելով անոնց իբրեւ իսկական զինուորներ, Մանուկեան խորհուրդ տուաւ կողմնորոշուիլ գործունէութեան բնագաւառի առումով, քանի որ կարելի չէ համատեղել բանակը, վաճառականութիւնն ու քաղաքականութիւնը:

Մանուկեանի համաձայն, Հայաստանի ներքին քաղաքական տուեալները կրնան չափազանց վատ անդրադարձ ունենալ Ղարաբաղի ներքին իրավիճակին վրայ, որովհետեւ նախաքննութիւնները տակաւին չաւարտած կը տրուին որոշ անձերու անունները, որոնք իբրեւ թէ կանգնած են այդ ոճրագործութեան ետին:

Վերջապէս, Վազգէն Մանուկեան հաստատեց ԱԺՄի այն կարծիքը, թէ Հայաստանի մէջ պէտք է հաստատուի ոչ թէ նախագահական համակարգ, այլ խորհրդարանական հանրապետութիւն: Ինչ կը վերաբերի նախագահ Քոչարեանի հրաժարականի կարելիութեան, Մանուկեան ըսաւ. «Մենք ամէն ինչ պէտք է ընենք, որ անկայունութիւնը վերանայ, բայց արհեստականօրէն վերականգնուած կայունութիւնը, միեւնոյնն է, ուշ կամ կանուխ նորէն պիտի խախտի»:

ՀՀՇ ՉՈՒԶԵՑ ԵՆԹԱԿԱՅԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼ»

ԿԸՍԷ Վ. ՍԻՐԱԴԵՂԵԱՆ

27 Հոկտեմբերի ոճրային արարքին առնչութեամբ Հայոց Համազգային Շարժումը իր պաշտօնական դիրքորոշումը չարտայայտեց: Ըստ «Արմէնփրէս»ի լուրին, «Ար» պատկերասփիւռի կայանին տուած հարցազրոյցին մէջ, որ պատկերասփռուեցաւ 9 Նոյեմբերի երեկոյեան, ՀՀՇ վարչութեան նախագահ Վանօ Սիրադեղեան կուսակցութեան որեւէ յայտարարութիւն չկատարելը հիմնաւորեց քանի մը պատճառներով:

Ըստ նոյն լուրին հաղորդած տեղեկութիւններուն, Վանօ Սիրադեղեան կարծիքով, զոհուածները Հայոց Համազգային Շարժումին ամէնէն մօտ մարդիկն էին, զոհուած էր Սիրադեղեանի ամէնէն մտերիմ ընկերը, կար որոշ շփոթ, խոր վրդովմունք եւ դիւրին չէր «առիթին յարմար խօսք»եր արտասանել:

Դարձեալ ըստ «Արմէնփրէս»ի փոխանցած տեղեկութիւններուն, ՀՀՇի տեսակէտ չյայտնելու հիմնական պատճառը Վանօ Սիրադեղեան համարեց այն հանգամանքը, որ կազմակերպութիւնը Հայաստանի ամէնէն մեծ կուսակցութիւններէն մէկն է եւ իրավիճակի գնահատականը պէտք էր ըլլար ժամանակի ընթացքին, հապճեպ եւ յուզական գնահատականներէ զերծ մնալու մտահոգութեամբ:

Փոխանցուած լուրին համաձայն, Վանօ Սիրադեղեանին խօսքը բաւական յուզական էր. Սիրադեղեանի կարծիքով, կային կարգ մը կուսակցութիւններու ղեկավարներ եւ պատգամաւորներ, «որոնց դէմքը կը փայլէր ուրախութենէն. մարդիկ, որոնք կը կարծէին, որ քաղաքական դաշտին մէջ իրենց համար տեղ պիտի բացուի»:

Ըստ «Արմէնփրէս»ին, անդրադառնալով 28 Հոկտեմբերին պաշտպանութեան նախարարութեան խորհրդակցութեան իր մասնակցութեան, ՀՀՇ վարչութեան նախագահը ըսած է, որ բազմաթիւ կուսակցութիւններու շարքին հրաւիրուած էր նաեւ ՀՀՇն: Եթէ այդ օրերուն բանակը կը հրաւիրէր կուսակցութիւնները, ապա ինք պատճառ չի գտներ չներկայանալու:

Ըստ «Արմէնփրէս»ի, ինչ կը վերաբերի պաշտպանութեան նախարարութեան յայտնի յայտարարութեան վրայ ՀՀՇի հաւանական ազդեցութեան, ապա Վանօ Սիրադեղեանի խօսքերով, յայտարարութիւնը նախապէս պատրաստ եղած է, եւ վերոյիշեալ խորհրդակցութիւնը կրած է միայն կուսակցութեանց տեսակէտներուն ծանօթանալու բնոյթ:

«Արմէնփրէս» կը նշէ, թէ ՀՀՇ Հայաստանի այժմու իրավիճակը կը գնահատէ իբրեւ պատմութեան ծանրագոյն վիճակներէն մէկը: «Եթէ բանակը իր վրայ չվերցնէր պատանդները փրկելու աշխատանքը եւ հանրապետութեան մէջ իրավիճակը, հարցը այդքան արիւնով չէր վերջանար», րսած է Սիրադեղեան:

ԱՅՍՕՐ՝ ՇԱԲԱԹ, 13 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1999, ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 8.30ԻՆ
ԱՐԺԱՆԹԻՆԻ ՀԱՄԱՉԳԱՅԻՆԻ «ԺՈՐԺ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ»
ԱՔՍՈՐԻ ՀԱՅ ԹԱՏԵՐԱԽՈՒՄԲԸ
Կը ներկայացնէ ԼԵՒՈՆ ՇԱՆԹԻ
Բեմադրութիւն՝ ԳԱԼՈՒՍՏ ԽԱՆՋԱՐԵԱՆԻ
«ՈՒՆԱՅՆՈՒԹԻՒՆ»
«Յ. ՏԷՐ ՄԵԼՔՈՆԵԱՆ» ԹԱՏԵՐԱՍՐԱՀԻՆ ՄԷՋ

ՆԱԽԱԳԱՀԸ ՊԷՏՔ Է ՎԵՐՅԻՇԻ ԻՐ ՆԱԽԸՆՏՐԱԿԱՆ ԿԱՐԳԱԽՕՍԸ

«Հայոց Աշխարհ» թերթը, հասարակական գործիչ, նախկին երեսփոխան եւ մտաւորական Սուրէն Չոլեանի հետ կատարած է հարցազրոյց մը, որուն մէջ ան կը մեկնաբանէ 27 Հոկտեմբերի ոճրային արարքէն ետք Հայաստանի ներքաղաքական կեանքին իրադարձութիւնները՝ կոչ ուղղելով նախագահին, որ վերյիշէ իր նախընտրական կարգախօսը:

Ստորեւ կու տանք նշեալ հարցազրոյցը:

ՀԱՐՑՈՒՄ.- Ի՞նչպէս կը բնութագրեիք հաւրապետութիւնում ստեղծուած ներկայիս քաղաքական իրավիճակը:

ՊԱՏԱՍԽԱՆ.- Յայտնուել ենք բաւական բարդ իրավիճակում եւ շատ կարեւոր է, որ այս ճգնաժամից կարողանանք դուրս գալ նուազագոյն կորուստներով: Իսկ որ կորուստներ կը լինեն՝ միանշանակ է եւ ամրողջ հարցն այն է, թէ դրանք ինչ չափի կը լինեն: Յաւօք, վերջին լուծումները յաւատեւութիւն չեն ներշնչում: կրկնւում են այն նոյն սխալները, որոնք յանգեցրին այս ճգնաժամին: Հասարակութեան եւ իշխանութեան տարանջատումը չարունակւում է: հասարակութիւնն ի վիճակի չէ որեւէ ձեւով իր կամքը թելադրելու, իր կարծիքը հրամցնելու եւ պարտադիր դարձնելու իշխանութիւնների: Իսկ իշխանութիւններն էլ, յամենայն դէպս տպաւորութիւնն այդպիսին է, բոլորովին հետաքրքրուած չեն հասարակութեան կարծիքն իմանալու հարցում: Շատ վտանգաւոր է, որ ոչ միայն հասարակութիւնն է մեկուսացուած որոշումներ կայացնելու գործընթացներից, այլեւ անգամ քաղաքական ուժերը, խորհրդարանում ներկայացուած կուսակցութիւնները:

Հ.- Այսօր ունենք նոր վարչապետ եւ որը կարծես թէ հակուած չէ կառավարութեան կազմը ձեւաւորելու հարցում խորհրդակցել կուսակցութիւնների կամ խորհրդարանական խմբակցութիւնների հետ: Ձեր գնահատականը:

Պ.- Հէնց սկզբից յայտարարուեց, որ Արամ Սարգսեանի նշանակումը Հայաստանի Հանրապետութեան վարչապետ փոխզիջումային տարբերակն է: Եւ այսօր շատ կարեւոր է յստակեցնել, թէ ում առջեւ է պատասխանատու նոր նշանակուած վարչապետը: Որ ուժերի միջեւ է կայացել փոխզիջումը եւ ի նչ պայմաններով: Եթէ փոխզիջումը կայացել է քաղաքական ուժերի միջեւ, ապա կառավարութիւնը ձեւաւորելիս պէտք է հաշուի առնուէր նաեւ այդ ուժերի կարծիքը, իսկ եթէ ինչ-որ անհատների, ապա նրանք չեն արտայայտում ժողովրդի, հասարակութեան կարծիքը եւ վարչապետին պարտադրելու են գուտ անձնական չահեր:

Հ.- Իսկ քանի որ քաղաքական կուսակցութիւնները մասնակից չեն, հետեւաբար մնում է երկրո՞ դ տարբերակը...

Պ.- Ընդհանրապէս կարծում եմ, որ ստեղծուած իրավիճակում յաւագոյն տարբերակը կը լինէր վարչապետի նշանակման յետաձգումը: Այդ ընթացքում կառավարութեան գործունէութիւնը կարող էր համակարգել հէնց հանրապետութեան նախագահը, իսկ նշանակումը լինէր մի փոքր աւելի ուշ: երբ կրքերն արդէն կը գիջէին առաջ բանականութեանը: Վարչապետի ով լիներ պէտք է որոշուէր յայն քննարկումների արդիւնքում, որոնց մասնակից կարող էին լինել ե՛ւ քաղաքական ուժերը, ե՛ւ հասարակութեան միւս շերտերը: Որովհետեւ, վերջի վերջոյ, խօսքը վերաբերում է, թէ ինչ ուղիով պէտք է ընթանայ Հայաստանը, իսկ այդ գծի որոշումը ոեւէ մէկի կամ ուժի մենաշնորհը չէ:

Հ.- Ձե՞ք կարծում, որ նախագահը պէտք է հանդէս գար ելոյթով եւ անձամբ ժողովրդին ներկայացներ երկրում ստեղծուած իրավիճակը:

Պ.- Ի հարկէ: կարծում եմ, նախագահը պէտք է վերյիշի իր նախընտրական կարգախօսը՝ «Իմ կուսակցութիւնը ժողովուրդն է» եւ ժողովրդի առջեւ հանդէս գայ հաշուետուութեամբ, ներկայացնի իր մօտեցումները ստեղծուած ճգնաժամից դուրս գալու մասին: Եւ յետագարձ կապի միջոցով ժողովրդի կարծիքը իմանալուց յետոյ ձեւնարկի այս կամ այն քայլը: Միայն խորհրդարանական մեծամասնութեան կարծիքը հաշուի առնել բաւարար չէ: Յատկապէս որ առաջնորդների ողբերգական կորուստներից յետոյ խորհրդարանն այլեւս ներկայացուցչական չէ, որովհետեւ «Միասնութիւն» դաշինքը իր ձայների մեծամասնութիւնը ստացել էր հէնց այդ երկու առաջնորդների չնորհիւ: Նախագահը պէտք է վերյիշի նաեւ, որ կան իրեն աջակցող կուսակցութիւններ, որ ստեղծուել էր «Միասնութիւն եւ արդարութիւն» դաշինքը, որոնք պատրաստ են աջակցել նախագահին: Սա շատ կարեւոր է վնասազերծելու համար ճնշումները քրէական կամ կիսաքրէական շրջանակներից, որոնք քողարկուում են որպէս քաղաքական պահանջներ: Այն վերջնագրերը, որոնք ներկայացուում են, կամայ թէ ակամայ արտայայտում են հէնց այս կիսաքրէական շրջանակների եւ ոչ թէ քաղաքական շրջանակների շահերը:

Պաշտպանութեան նախարարութիւնը պէտք չէ հանդէս գար քաղաքական յայտարարութիւններով. այն պէտք է լինի ապաքաղաքականացուած, ապակուսակցականացուած կառոյց: Յիշենք հէնց Վազգէն Սարգսեանի խօսքերը. նա հրաժարուեց գլխաւորել Հանրապետական կուսակցութեանը հէնց այդ պատճառով, որ բանակը չկուսակցականացուի: Ինչ վերաբերում է յայտարարութեանը, ապա այն աւելի շուտ մի քանի կօրա-վարների կարծիքն է եւ ոչ թէ ողջ բանակի. դժուար թէ բանակի մասնակցութեամբ անցկացուած լինի խորհրդակցութիւն: Եւ յետոյ, ովքե՞ր անմիջապէս արձագանգեցին իրավիճակին. ՀՀՇ-ն, ՀՀՇ-ամէտ ուժերը, որոնք թաթախուած են քրէական եւ տնտեսական յանցագործութիւնների մէջ: Մամուլում շատ ճիշդ բնորոշում տրուեց այդ ուժերին՝ փոխզիջային. այդպիսով նրանք փորձում են խուսափել պատասխանատուութիւնից եւ մենք պէտք է պահանջենք, որ այդ անհարկի ձգձգուող դատավարութիւնները ի վերջոյ սկսուեն եւ բնականոն ընթացք ստանան, որպէսզի մեղաւորները ստանան իրենց արժանի պատիժը:

Հ.- Վազգէն Սարգսեանի սպանութիւնից յետոյ նոր լիցք հաղորդուեց հայ ժողովրդի երկու հատուածների արհեստականօրէն տարանջատմանը. հայաստանցի - ղարաբաղցի: Ակնգամ փորձ է արուում որպէս այս ամենի կազմակերպիչ ներկայացնել ղարաբաղեան ուժերին:

Պ.- Սա այն քաղաքական գիծն է, որը որդեգրուել է դեռեւս 1991 թուականին: Ցգիտեմ կր յիշէք, թէ ոչ, Լ Տէր Պետրոսեանը 1991 թուականին հանդէս եկաւ յայտարարութեամբ, թէ դարարաղցիները եւ համայնավարները այն չարասիւնն են, որոնք խոչընդոտում են Հայաստանի անկախացման գործընթացին: Համայնավարների մասին յայտարարութիւնը չատ արագ մոռացութեան մատնուեց, իսկ դարարաղցիների մասով նոր որակ ստացաւ 1997 թուականից սկսած: Սա շատ վտանգաւոր գործընթաց է, որը կարող է հարուածել մեր միասնականութեանը, յանգեցնել Հայաստանի տրոհմանը, իսկ քաղաքական ներկայիս իրավիճակում յոյժ է քաղաքացիական բախման վտանգով: Սրանք սադրիչ յայտարարութիւններ են, որոնց նպատակն է յուծել նեղ անձնական հարցեր: Ուզում են դրանով ժողովրդի ուշադրութիւնը չեղել բոլորովին այլ տեղ, ուստի պէտք է լինել բաւականին զգուշ:

Հ.- Հոկտեմբերի 27ը շատ դաժան իրողութիւն է, որից պէտք է անել համապատասխան եզրակացութիւններ: Այն, ինչ տեղի է ունեցել այսօր, նիմքը տալի՞ս է ենթադրելու, որ դասեր քաղուել են:

Պ.- Յաւօք ոչ: Ճիշդ հետեւութիւններ չեն արուում: Մի կողմ դնենք քրէականացուած տարրին. վերջին 5-6 տարիներին քաղաքական որոշումներն ընդունել են րանութիւնների միջոցով՝ յիշենք 95 -96 թուականները: Օրէնքները չեն գործում, իսկ մեղաւորները չեն պատժրուում: Անպատասխանատուութեան մթնոլորտում հասարակութեան մէջ աստիճանարար ձեւաւորուում է այնպիսի մտայնութիւն, որ իշխանութիւնը գալիս է գնդացիրից: Այսօր մեր հասարակութեան մէջ ձեւաւորուում է հէնց այս տեսակէտը: Պէտք է կարողանալ տարանջատել սադրիչ յայտարարութիւնները իրական գնահատականից, կուսակցութիւններին պէտք է հնարաւորութիւն ընձեռուի մասնակից լինել քաղաքական կարգադրումներին եւ ապացուցել, որ այս դժուարին պայմաններում նախագահն իրօք կարող է ակնկալել կուսակցութիւնների աջակցութիւն:

«ՀԱՅՈՑ ԱՇԽԱՐՀ»

ԿԱՍՊԻԱԿԱՆ ՊԱՅԾԱՌԱՏԵՍՈՒԹԻ՞Ն

Հայրենի «Երկիր» օրաթերթն արտատպուած ներքնի յօդուածին մէջ հեղինակը յոյս կը ափռէ Ղարաբաղի մէջ հայկական կողմի տարած յաղթանակին եւ անոր վերաբերող ազգրպէյճանական ոչ պաշտօնական ազբիւրներու կարծիքին վրայ, շեշտելով, որ պէտք չէ խեղաթիւրուի Ղարաբաղի յաղթանակը:

Իւրաքանչիւր պատերազմ՝ անկախ ծագումնաբանութիւնից եւ հետապնդուելիք նպատակներից, միշտ էլ առիթ է տուել իւրայատուկ բարոյահոգեբանական հետեւանքների, որոնք այս կամ այն երկրի ներսում կարողացել են դառնալ որոշակի գործօն՝ ազդարարելով յաճախ անկառավարելի գործընթացների սկիզբը: Ինչ-ինչ հանգամանքների բերումով ձեւակերպուելիք գործօնը գտել եւ գըտնում է իր արտայայտութիւնները կամ ներքաղաքական եւ կամ՝ գուտ ընկերային տարբերակումներով: Մասնաւորապէս վերջիններիս շարքում, որպէս ամենաթարմ դրսեւորումներ, առաւել յայտնի էին այսպէս կոչուած «ափղանական եւ վիեթնամի ախտանշանները», երբ սեփական անձի՝ խաղաղ պայմաններում, անպիտանելիութեան հիւանդագին գիտակցումը, միաւորելով զօրացրուած անհատներին, նրանց մղել է յարմար գործողութիւնների հէնց հայրենիքում: Տարբեր բնոյթի յանցագործութիւններ, իսկ երբեմն նաեւ որեւէ շահ չհետապնդող «ապօրինի ինքնորոշուածութիւններ» (փշրել խանութներ, ծեծել մեծահարուստ դարձած սերնդակիցներին եւ այլն)... ահա այս ամէնը դուրս չենք գալիս ընկերային բնագաւառից եւ հէնց այդպէս էլ որակում ենք՝ «ընկերային կըրկնուող յանցանք»:

Հայ-ազրպէյճանական պատերազմը, ինչպէս նաեւ պատմութեանը յայտնի այլ՝ երկկողմ ռազմական երկարատեւ բախումները, առիթ տուեցին նոյնպիսի բարոյահոգեբանական հետեւանքների, որոնք սակայն հանգրուանեցին ներքաղաքական ասպարէզում:

1994ի Մայիսի 12ից յետոյ, այսինքն՝ զինադադարի մասին Պիշքէքում ստորագրուած պայմանագրին յաջորդած ժամանակահատուածում հակամարտութեան կողմերը ներկայացնող տարածքներում էլ աւելի ուժեղ կերպով շարունակուեց իշխանութեան եւ տնտեսական լծակների վերաբաժանման գործընթացը, որը միանգամայն տարբեր եղանակներով դրսեւորուեց մասնաւորապէս Ազրպէյճանում եւ Հայաստանում:

Նախապէս կ'ուզեմ նշել, որ նիւթը ինքնին շատ նուրբ է, չեմ բացառում՝ նաեւ խոցելի, ուստի եւ անձնական շահագրգռուածութիւն ունեմ, որպէսզի այն արժանանայ ճիշդ ընկալման: Անհրաժեշտ եմ գտնում եւս մէկ անգամ նշել այն, ինչ նշել եմ միշտ. եթէ չլիներ Լեռնայինի Ղարաբաղը եւ համապատասխան խնդիրը, ապա Հայաստանից արտագաղթողների թիւը կը լիներ ոչ թէ մէկ, այլ երեք միլիոն, իսկ երկիրը, գուրկ լինելով Դաղափարից, կը վերաճէր նիւթապաշտական մի տարածքի, ուր արդէն քաղաքացիական բախումները լրջօրէն կը վտանգէին պետութեան ապագան: Ինչեւէ...

Դեռեւս մէկ տարի առաջ ազրպէյճացի երկու լրագրող եւ նրանց հետ «Մուսաւաթ» կուսակցութեան անդամներից մի քանիսը ինձ ասացին բառացիօրէն հետեւեալը. «Փառք Աստծոյ, որ մենք պարտուեցինք այս պատերազմում»: Անկեղծ ասած, քիչ զարմացայ, ապա մտածեցի, որ սա արդարանալու պէս մի բան է, սակայն նրանց խօսքը խախտեց երեւակայութեանս բոլոր սահմանները. «Սկսենք նրանից, որ Ազրպէյճանը բնական պաշարների առումով՝ չափազանց հարուստ, իսկ զարգացուածութեան առումով՝ չափազանց աղքատ երկիր է: Ահա այս հակադրութիւնը այն հիմքն է, որը միշտ էլ յղի է քաղաքացիական բախումներով եւ խմբակային հաշուեյարդարներով: Յիշենք Չայիրը, Անկոլան, ափրիկեան այլ երկրներ, որոնք ոսկու եւ ադամանդի անսպառ պաշարներ ունեն:

Ազրպէյճանում յայտնի է մի այսպիսի հասկացութիւն՝ «Ղարաբաղի ախտանշան». ի՞նչ է նշանակում սա: Ազրպէյճանական բանակը, փաստօրէն, ի զօրու չի եղել պահպանելու Լեռնային Ղարաբաղը, եւ դեռ հակառակը՝ մենք յաճախել ենք նաեւ բազմաթիւ այլ շրջաններ՝ ընդհանուր առմամբ, հանրապետութեան 20 տոկոսը: Զինադադարի մասին պայմանագրի ստորագրումից յետոյ ազրպէյճանական բանակը ներկայացնող պահակտուած, մասնատուած եւ յուսալքուած առանձին զօրախմբերը վերադարձան Պաքու որպէս շատ թոյլ, փտահզրկուած եւ յարգանքի չարժանացած միաւորներ, որոնք այլեւս դատապարտուած էին չլինել յաւակնոտ: Նրանք չէին ընկալում որպէս երկրի տէր եւ պաշտպան, այլ ընկալում էին որպէս տարածքներ յանձնած եւ ազգմի դաշտում վախկոտ զինուորներ: Եւ, ըստ էութեան, ստացուեց այնպէս, որ ռազմական գործօնը դուրս մղուեց մեր քաղաքականութեան ասպարէզից, որն արդէն բաժանում էր գուտ փինանսական եւ տարածքային տարբեր խմբակների միջեւ... Ոչ ռազմականացուած հիմքի վրայ ձեւաւորուած փինանսական սակաւապետութիւնն սկսեց հէնց իր ներսում ծաւալել պայքար, եւ սա կրակոցային պայքար չէր: Եւ եթէ հաշուի առնենք այն հանգամանքը, որ Ազրպէյճանը անհամեմատ հարուստ է Հայաստանից, ապա պատկերացնելն անգամ դառնում է սարսափելի, թէ ինչպիսի դաժան եղանակներով կարող էր մեզանում արտայայտուել լծակներին տիրանալու պայքարը, եթէ մեր բանակը պատերազմից վերադառնար որպէս յաղթանակած կողմ: Յաղթելով ռազմամեքենայում, այնուամենայնիւ, Հայաստանն ունի խոցելի թիկունք եւ պարտաւոր է ինչ-ինչ կերպ դիմակայել այդ վտանգին: Համոզուած ենք, որ Լեռնային Տէր Պետրոսեանի պաշտօնանկութիւնը ընկալելի է միայն այս տրամաբանութեան ներքոյ:

Անշուշտ, սա պաշտօնական Պաքուի տեսակէտը չէ, սակայն համաձայնուենք, որ լրագրողների կողմից արտայայտուած կարծիքը գոնէ իրենց համար որոշակիօրէն հիմնաւորուած էր:

Հարեւան հանրապետութեան շատ քաղաքական մեկնաբանները բացառապէս այս դիտանկեան միջով են անցկացնում վերջին մէկուկէս տարուան ընթացքում Հայաստանում տեղի ունեցած սպանութիւնները՝ յատուկ շեշտելով այն

ԱՐԻՍ ՂԱՋԻՆԵԱՆ

«Երկիր»

Շար.ը՝ էջ 6

ՉԻՆԵԱԼ ԽՄԲԻ ԿՈՂՔԻՆ ՅԱՅՏՆՈՒԱԾ ԱՌԱՋԻՆ «ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ» ԴԷՄՔԸ

Հայրենի «Ազգ» թերթէն արտատպուած վարի յօդուածը՝ քննարկելով 27 Հոկտեմբերի դէպքէն ետք ընթացող դատական նախաքննութիւններուն արդիւնքները, կը փորձէ լոյս սփռել հաւանական քաղաքական հովանաւորչութեան հարցին վրայ:

Հոկտեմբերի 27ի դէպքերի գերգաղտնի նախաքննութիւնից մամուլին օրական յաչողուում է ճշմարտանմանի մի կցկտուր տեղեկութիւն կորզել, որը դառնում է օրուան թեմա: Շաբաթ օրուանից սկսած խօսւում էր Ազգային Ժողովի պատգամաւոր Մուշեղ Մովսիսեանին ձերբակալելու մասին, որն, այսպէս ասած, զինեալ խմբի կողքին յայտնուած առաջին քաղաքական դէմքն էր՝ իբրեւ պատգամաւոր: Մէկ օր առաջ պատգամաւորին ձերբակալելու լուրը ճշդելուց յետոյ լրատուամիջոցները նրան ներկայացրել են այսպէս. թիւ 36 ընտրատարածքի (Արմաւիրի մարզ) պատգամաւոր Մուշեղ Մովսիսեանը Այգեկ գիւղի գիւղապետն էր, անկուսակցական, առանձնակի հակումներ չունեցող, հետաքրքրութիւնների նեղ շրջանակ ունեցող անձնաւորութիւն, որը խորհրդարանական աշխատանքի շրջանում՝ ոչ մի խմբակցութեան չէր յարում եւ պահպանել էր անկախ կարգավիճակ: Տեղեկատուութիւնից բաց էր թողնուած ամենակարեւոր մասը՝ Մուշեղ Մովսիսեանը հազարապետի կոչում ունի (ասում են՝ Արցախի պատերազմում դաշտային հրամանատար է եղել) եւ անկաշկանդ զէնք է կրել նոյնիսկ նախընտրական քարոզչութեան ընթացքում: Մամուլն այս պատգամաւորի համար իբրեւ արժանիք նշում է միայն զօրավար Օմայսի (Ասլանել Մովսիսեան) եղբայր լինելը, որը նոյնպէս համարուում է Արցախի ազատամարտի մասնակիցներից եւ բաւականաչափ մեծ հեղինակութիւն, որից, ըստ որոշ լուրերի, երկիւղ է զգում զօրավար Մանուէլը (Լջմիածնի ջոկատի նախկին հրամանատար): Թիւ 36 ընտրատարածքի ընտրողներից ոմանք պնդում էին, որ Մուշեղ Մովսիսեանի պատգամաւոր դառնալն իրականացրել է Օմայսը ընտրատարածքի մարտական ընկերների՝ երկրապահների ու հեղինակութիւնների միջոցով, ամենայն հաւանականութեամբ, հաշուարկելով, որ Մուշեղ Մովսիսեանի խորհրդարանում լինելը կ'ապահովագրէր նաեւ իրենց անձեռնմխելիութիւնը: Սակայն, ընտրութիւնից ընդամէնը երկու ամիս յետոյ, Օգոստոսին ձերբակալուել է Օմայսը: Հետաքննութիւնը վարող ներքին գործոց նախարարութեան գլխաւոր քննչական վարչութիւնը նրան մեղադրանք է առաջադրել ապօրինաբար զէնք պահելու, թմրանիւթեր օգտագործելու ու պահելու եւ խարդախութեան համար:

Վարչութիւնից տեղեկացանք, որ գործի նախաքննութիւնն արդէն աւարտուել է եւ ուղարկուել Լ'երեւանի համայնքի առաջին ատեանի դատարան: Օմայսի կալանաւորմանը հետեւել է նրանց միւս եղբօր՝ մաքսային վարչութեան պետի տեղակալ Միհրան Մովսիսեանի կալանաւորումը, որին ներկայացուած մեղադրանքը մեզ չյաջողուեց ճշդել, սակայն իրաւապահների արտայայտած կցկտուր տեղեկութիւններից պարզեցինք, որ նախաքննութիւնը դեռեւս աւարտուած չէ: Եւ ահա, զինեալ խմբի գործը հետաքննող քննչական խմբի ղեկավար Դագիկ Ջհանգիրեանը երէկ խորհրդարանական խմբակցութիւնների ղեկավարներին է ներկայացրել նրանց գործընկերոջ՝ Մուշեղ Մովսիսեանի կապն զինեալների հետ՝ հող նախապատրաստելով Ազգային Ժողովում հանրապետութեան գլխաւոր դատախազի միջնորդութեան բաւարարման համար: Առաջին տպաւորութիւնն այն է, որ բացայայտուեց զինեալ խմբի ու քաղաքական շրջանակների միջեւ եղած կապի առաջին օղակը: Սակայն, եթէ նկատի ունենանք, որ պատգամաւորն ինքը քաղաքականութեան նկատմամբ հետաքրքրութիւններ չի ունեցել եւ խորհրդարանին անդամակցութիւնը յաչողեցրել է հեղինակութիւնների ազդեցութիւնը գործի դնելով, ապա քաղաքական շրջանակների հետ կապի առաջին օղակն այստեղ փակւում է: Եւ եթէ նկատի ունենանք նաեւ, որ հեղինակութիւնների պայքարը գաղափարական չէ, այլ՝ պայքար տնտեսական ոլորտների վերաբաշխման համար, ուրեմն զինեալների յետագիծը քաղաքականութեանոլորտից տեղափոխւում է տնտեսական ոլորտ: Այսինքն՝ խօսքը ոչ թէ քաղաքական հայեացքների անհանդուրժողականութեան մասին է, այլ՝ տնտեսական ոլորտների վերաբաշխման ու հեղինակութիւնների ազդեցութեան աճի աւելացման: Չմոռանանք սակայն, որ այս խաղադաշտի ներսում ոչ մի կերպ չեն տեղաւորւում զինեալ գործողութիւնը ղեկավարած Նայիրի Յունանեանի «լուսաւոր» օրէնսդրական նախագծերը, որոնցով նա փաստօրէն մտադիր էր պայքար ծաւալել անարդարութիւնների ու անազնուութիւնների դէմ: Չի համատեղւում այն մտքերի հետ, որոնցով պնդում էր, թէ ցնցում չլիներ, 50 տարի մենք ընտրութիւն չէինք ունենայ: Բնականաբար, նրա երազած ընտրութիւնը «հեղինակութիւնների-յաղթանակը պէտք չէ լիներ: Ի հարկէ չի բացառում, որ Մովսիսեան եղբայրների յետին մտքին Նայիրի Յունանեանը լաւատեղեակ չլիներ, եւ սոյն գործողութեամբ նրանցից ամէն մէկն իր հաշիւները մաքրէր:

Ս. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ

«Ազգ»

ՏԱՍՆԱՄԵԱԿ ՄԸ՝ ԱՌԱՆՑ ՊԱՏԻՒ

1989Ի ՅԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆԸ ԱՆՈՐՈՇՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐ ԴԱՐԱՇՐՋԱՆ ՄԸ ԲԱՑԱՒ

Պերլինի Պատին փլուզումէն տասը տարի ետք Եւրոպա կը թուի ըլլալ աւելի լաւ, բայց ոչ՝ անպայմանօրէն աւելի ապահով վայր մը:

Ազատ շուկայի եւ ժողովրդավարութեան յաղթանակը բարձրացուցած է կենսամակարդակը Պաղ պատերազմով բաժնուած ցամաքամասին մէջ, սակայն ձախողած է սերմանել կայունութեան եւ ապահովութեան մթնոլորտ մը, որուն կը ձգտին ժողովուրդները:

Քաղաքագէտներու, գործարարներու եւ մասնագէտներու կարծիքով, 1989ի յեղափոխութիւնը, որ պատճառ դարձաւ Խորհրդային կայսրութեան տարբաղադրման եւ կորիզային արմատէտընի ուժին ցրումին, տակաւին կը գտնուի անցումի վտանգաւոր շրջանի մը մէջ:

Ազգամիջեան բախումներուն կողքին, որոնք արիւնահեղութիւններ պատճառեցին Պալքաններու մէջ, տակաւին շատ իրագործելիք կայ Արեւելքի եւ Արեւմուտքի միջեւ տնտեսական եւ հոգեբանական արգելքները քանդելու գործին մէջ:

«Պատին փլուզումը բացաւ անկանխատեսելիութեան նոր շրջան մը: Անորոշութիւնը շեշտուած է, որովհետեւ կառոյցը տարանջատուած է: Նախապէս գիտէինք Եւրոպայի սահմանները, որոնք կը ճանչցուէին երկաթեայ վարագոյրով: Այսօր ոչ ոք գիտէ, թէ ո՛ւր պէտք է հաստատել Եւրոպայի սահմանները», կ՚ըսէ ֆրանսացի քաղաքական վերլուծող Փիեռ Հասներ:

Այսուհանդերձ Պատին փլուզումը յատկանշական բարեփոխութիւններ յառաջացուցած է աշխարհի մէջ:

Պաղ պատերազմի աւարտը չէզոքացուց Հարաւային Ափրիկէի, հարաւարեւելեան Ասիոյ եւ Կեդրոնական Ամերիկայի մէջ մեծ ուժերու հաշուոյն մղուող պատերազմները: Թէեւ յիշեալ շրջաններուն մէջ զինուորական պայքարները տակաւին առկայ են, սակայն անհաւանական է, որ անոնք զարգանան, որովհետեւ այլեւս մաս չեն կազմեր Միացեալ Նահանգներու եւ Խորհրդային Միութեան միջեւ միջազգային մրցակցութեան:

Եւրոպայի տարածքին ոչ մէկ երկրի ազգային ճակատագիրը փոխուեցաւ այնքան, որքան Գերմանիոյ ճակատագիրը: Այժմ անիկա միացած է 82 միլիոն բնակիչով, բարի դրացիական յարաբերութիւններ ունի իր իննը սահմանակիցներուն հետ, ինչպէս նաեւ ինքզինք կը դիտէ իբրեւ կայունութեան խարիսխ: Հակառակ-մարդոց ուղեղին մէջ գտնուող պատը» խորտակելու դժուարութիւններուն, որոնք տակաւին կը բաժանեն անոր արեւելեան եւ արեւմտեան մասերը, գերմանական կայսերական ձգտումներու գծով Գերմանիոյ դրացիներուն մտավախութիւնները, անհիմն դուրս եկան:

Իսրայէլի վարչապետ Էհուտ Պարաք վերջերս վերաշխուժացած Պերլին տուած այցելութեան ընթացքին յայտարարեց. «Այսօր Գերմանիա կայուն, նուրբ եւ ուժական ժողովրդավարութիւն մըն է: Ոչ ոք լրջօրէն կը վախնայ, թէ Գերմանիա պիտի թեքի ուժի շահագործման իր անցեալի ընտրանքին»:

Դէպի արեւելք՝ Լեհաստան, Հունգարիա եւ Չեխիա որոշ չափով վերահաստատած են Արեւմուտքի հետ իրենց պատմական կապերը. անոնք նախկին համայնավար առաջին երկիրներն են, որոնք միացան ՕԹԱՆի, անոնք յաջողած են որդեգրել ազատ շուկայի տնտեսութեան սկզբունքները եւ արդէն իսկ կը պատրաստուին մինչեւ 2003 միանալու Եւրոպական Միութեան:

«Տասը տարի առաջ աւելի լաւատես կամ պարզամիտ էինք, քան հիմա: Թէեւ ուրախ ենք ժողովրդավարութեան նետած արմատներով, սակայն յուսախաբ ենք, որ տնտեսական յառաջընթացը տեղի պիտի չունենայ մեր ակնկալած արագութեամբ», կ՚ըսէ Չեխիոյ նախագահ Վ. Հաւէլի տնտեսական խորհրդականը: Այսուհանդերձ ան կը հաւատայ, որ «երբ Գերմանիա իր տնտեսութիւնը յարմարեցնէ համաշխարհայնացման պահանջներուն, ամբողջ շրջանը կրնայ նոր հետեւիլ»:

Անցեր են Ռոնալթինկ հաստատութեան կողմէ կատարուած վիճակագրութիւնը, որ հարցազրուցած է 11 երկիրներէ 600 պատասխանատուներ, ցոյց կու տայ, թէ նախկին համայնավար երկիրներու մէջ գործարարութեան եղանակը նկատելի կերպով փոխուած է: Մեփակնաշրջորհուած ձեռնարկութիւններ արդէն իսկ սկսած են յարմարիլ արեւմտեան իրենց մրցակիցներուն:

Տեղեկագիրին համաձայն, Լեհաստան, Հունգարիա եւ Չեխիա յաջողած են անցումը հեզասահ կերպով կատարել, մինչդեռ մնացեալները, ինչպէս՝ Պուլկարիա եւ Ռումանիա, չեն կրցած տնտեսական յառաջդիմութիւններ առնել առաւելաբար համայնավարներուն իշխանութեան վրայ յամենալուն պատճառով:

Դէպի հիւսիս՝ Պալթեան երկիրները յաջողած են Մոսկուայի ծիրէն դուրս գալ եւ անկախանալ:

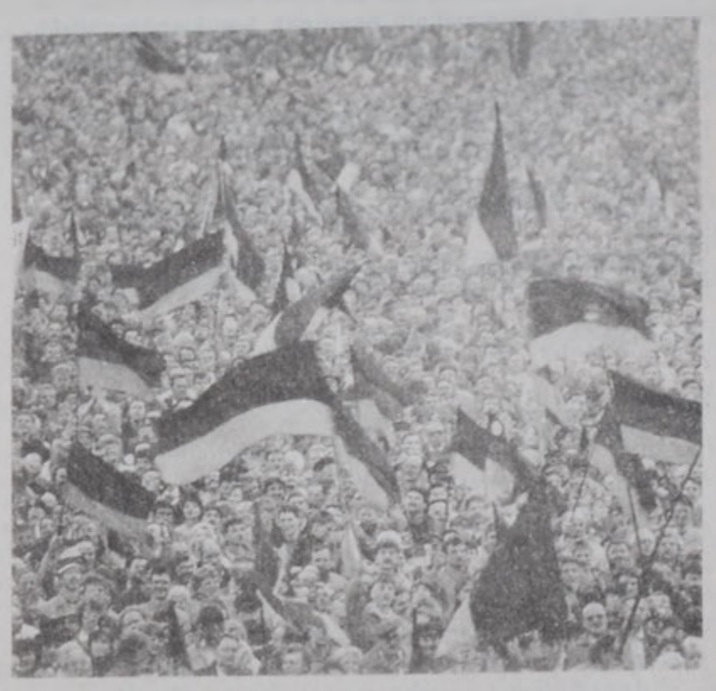
Սակայն այս յաջողութիւնները շուքի մէջ մնացած են Լուկոսլաւիոյ տարանջատման, ինչպէս նաեւ կաշառակերութեան եւ մաֆիայի գործունէութեան ծաւալումին պատճառով:

Խորհրդային Միութեան փլուզումը գլխաւոր նուիրականացնողներէն՝ նոյնինքն Խ. Միութեան օրուան ղեկավար Միխայիլ Գորբաչով յուսահատ է ի տես Ռուսիոյ տագնապին, սակայն անչի զղջար իր կատարած բարեկարգումներուն համար, որոնք խթանեցին Պատին եւ Խ. Միութեան փլուզումը:

Յամաքամասին քաղաքական դաշտանկարին վրայ ակնարկ մը նետելէ ետք Գորբաչով կը հաստատէ, թէ «տասը տարի ետք աշխարհը չէ այնպէս, ինչպէս կը յուսայինք: Թէեւ Եւրոպան չէ մասնատուած, նուազագոյնը՝ նախկին հակադրողութեամբ, սակայն գայն ոչ մէկ ձեւով միացած կրնանք նկատել»:

Պերլինի Պատը բարձրացաւ 1961ին:

28 տարի ետք արեւելեան գերմանացիք կը տօնեն անոր փլուզումը:

Պուտափէշթի մէջ ցուցարարներ կը կազմալուծեն կարմիր աստղ մը համայնավարութեան անկումը տօնելով:

Ճ. ՍՈՐՈՍ՝ ՆԱԽԿԻՆ ՀԱՄԱՅՆԱՎԱՐ ՏՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՄԱՍԻՆ

«Կը վախնամ, որ փախցուցած ենք շոգեկառքը: Տարի մը առաջ պատմական առիթ մը ունէինք համայնավարութենէն մաքուր եւ արագօրէն հրաժարելու, սակայն կը կարծեմ, որ չկրցանք օգտագործել այդ առիթը», կ՚ըսէ միջազգային ֆինանսաւորող Ճորճ Սորոս, որ աւելի քան մէկ միլիառ տոլար «թափած է» եւրոպական արեւելեան եւ արեւմտեան երկիրներու մէջ. Յետ պաղ պատերազմի չրջանին Սորոս սխալ կը գտնէ արեւմտեան կառավարութիւններու որոշումը՝ Ռուսիոյ տնտեսական անցման երաշխաւորագիրը յանձնելու Միջազգային Դրամական Ֆոնտին, որովհետեւ յստակ կր, որ Ռուսիա պիտի չկարենար ամրողջացնել Այ. Էմ. Էֆ-ի պայմանները: Հիմա, երբ մարդիկ կը գիտակցին իրենց սխալին, արդէն ուշ է, որովհետեւ ապգայնական ուժերը այնքան կը ճնշեն Մոսկուայի վրայ, որ անիկա դժուար թէ Արեւմուտքին ուղղութիւն բնդունի, կ՚ըսէ ան:

«Ճշմարտութիւնը այն է, որ մենք չենք հաւատար «բաց» ընկերութեան իրրեւ տիեզերական պաղպաղար», կ՚ըսէ ան՝ աւելցնելով, թէ «անիկա օգտակար էր իբրեւ հռետորութեան զէնք համայնավարութեան դէմ պայքարին համար, սակայն յստակ է, որ մեր քարոզած իտեալապաշտութիւնը կեցած էր: Այժմ այդ ընկերութիւններուն Ռուսիոյ եւ Պալքաններու մէջ, եկած ենք ընելու, թէ պէտք է առանձինն գոյատեւեն, որովհետեւ մենք չունինք կամքն ու հետեւողական ուժը օգնելու իրենց հաստատութիւններ կառուցելու գործին մէջ»:

Ինչ որ Սորոսը աւելի կը մտահոգէ, այն է, թէ Միացեալ Նահանգներ եւ Եւրոպա չպատրաստ տասնամեակին պիտի անդրադառնան իրենց անցեալի թերացումին եւ անոր համար աւելի բարձր գին պիտի վճարեն:

«Նայեցէք ռուսական ընկերութեան քրտցման՝ վերջին տասը տարիներուն ընթացքին», կը մատնանշէ ան՝ դիտել տալով, որ Գորբաչովի կողմէ իրագործուած համայնավար ամրողջատիրութենէն անցումը տեղի ունեցաւ առանց արիւնահեղութեան:

«Երբ Ելցինի առաջին անգամ ռուսական բանակը Չեչենիա դրկեց, ժողովուրդը դժգոհեցաւ: Այժմ ռուսական զինուորական գործողութիւնները այնտեղ մեծ ժողովրդականութիւն կը վայելեն: Իմ կարծիքով, յստակ ցուցանիշներ կան, որ բրտութիւնը պիտի ըլլայ միակ ընտրանքը: Տեղի կ՚ունենայ Պալքաններու գործընթացը, երբ զոհը կը դառնայ ուրիշը զոհի վերածողը», կ՚ըսէ Սորոս:

ԿԱՍՊԻԱԿԱՆ ՊԱՅԾԱՌԱՏԵՍՈՒԹԻ՞ՒՆ

Շարունակուած 5րդ էջէն

հանգամանքը, որ բոլոր սպանուածները ուժային կառոյցների ներկայացուցիչներ էին: Հէնց այս տրամաբանութեամբ է ենթարկուում նաեւ Հոկտեմբերի 27ը...

Արցախեան գոյամարտի բարոյահոգեբանական հետեւանքները, յատկապէս Հայաստանի պարագայում, իրօք, դրսեւորուեցին ազրպէյճանից բեւեռապէս տարբեր եղանակով, եւ ազմամաճակատում յաղթած կողմը փորձեց նուաճել նաեւ թիկունքը: Իսկ ես կ՚ասեմ. «Փառք Աստծոյ, որ մենք յաղթեցինք պատերազմում»: Ահա քաղաքական ճշմարտութիւն է՝ ինքնըստինքեան հասկանալի իրողութիւն, որը չի զգում ապացոյցի կարիք: Սակայն այսօր՝ 4 տարի անց, հարց է ծագում, եւ հարցն ուղղուած է ոչ թէ Լուաբլուրում թաղուած նահատակներին, այլ, բարեբախտաբար, ողջ մնացածներին. յանուն ինչի՞ է նուաճուել յաղթանակը՝ յանուն հայրենիքի՞, թէ՞ յանուն սեփական բարեկեցութեան եւ սանձարձակութեան: Ո՞վ է ում պարտք, եւ ինչի՞ համար...

Առաւել սարսափելին այն է, որ արդիւնքում փորձ է կատարւում խեղաթիրել Ղարաբաղի գաղափարը: Ներկայումս որոշ քաղաքական կառոյցներ նպատակադրուած կերպով գլորում են Հոկտեմբերի 27ի իրադարձութիւնների կծիկը Ղարաբաղի ուղղութեամբ...

Սա վերստին նահազանգ է...

Պատին փլուզման դերակատարներէն Մ. Նահանգներու նախկին նախագահ Ճորճ Պուշ, նախկին Խորհրդային Միութեան ղեկավար Միխայիլ Գորբաչով եւ Գերմանիոյ նախկին վարչապետ Հելմութ Քոհլ գերմանացի ղեկավարներու կողքին ներկայ կը գտնուին Պուետսթակի մէջ տեղի ունեցած տօնակատարութեան:

Պաղեստինեան ղեկավար Եասէր Արաֆաթ եւ Իսրայէլի վարչապետ Էհուտ Պարաք Ընկերվար Միջազգայնականին համաժողովին ընթացքին:

ԱՅՍՕՐ՝ ՇԱԲԱԹ, 13 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1999, ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՄԱՅՐԱՎԱՆՔԻՆ ՄԷՋ, ԺԱՄԸ 6Ի Ն

ՅՈՒՅԱՀԱՆԴԷՍ — ՀԱՅ ԳԻՐՔԻ ՉԵՂՉ - ՎԱՃԱՌՔ

Կազմակերպութեամբ՝ ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ

Մասնակցութեամբ՝ ՀԱՄԱՉԳԱՅԻՆԻ, ՏՕՆԻԿԵԱՆ, ՇԻՐԱԿ, ՈՍԿԵԴԱՐ, ԳԱՌՆԻ, ՍԻՓԱՆ, ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ, ԱՇԱԿԵՐՏԻՆ ԲԱՐԵԿԱՄԸ ԵՒ անհատական հրատարակչատուներու:

Մանկապատանեկան

ԱՅՈ՛, ԿՐՆԱՍ «ՈՉ» ԸՍԵԼ

Երբ դուն «այո», «շատ լաւ» կը պատասխանես, ընկերներդ եւ ծնողքդ քեզ շատ հաճելի անձ մը կը նկատեն: Սակայն շատ կարեւոր է նաեւ «ոչ» ըսել գիտնալ, նոյնիսկ եթէ ատիկա միշտ դիւրին չէ:

ԵԹԷ ԱՆՈՐ ՀԵՏ ԽԱՂԱՍ, ԱՅԼԵՒՍ ԻՄ ԸՆԿԵՐՈՒՀԻՍ ՉԵՍ: *Ահա, թէ ինչպէս կը սպառնայ Ալին իր ընկերուհի Հուրիկին, որ այսօր կը փափաքի Կարինէին հետ խաղալ: Իսկ դուն ի՞նչ պիտի ընէիր Հուրիկին տեղը: Ալինին պիտի ըսէի՞ր, թէ անոր հետ համաձայն չես: Պիտի վախնայի՞ր անոր հետ վիճելէ:*

Եթէ դուն համաձայն չես անոնց հետ, դուն կրնաս ընկերներուդ հանդարտօրէն ըսել, առանց ջղայնանալու: Վերջնականապէս շուրջիններուդ ըսէ մտածածդ, այլապէս միշտ պիտի ստիպուիս հետեւիլ ուրիշներուն:

ԽԵ՞ՂՃ ՄՀԵՐ: ԱՆ ՃԱՇԻ ՀՐԱՒԻՐՈՒԱԾ Է ԻՐ ԸՆԿԵՐՈՋ` ՀԱՅԿԻՆ ՏՈՒՆԸ: *Հայկին մաման սրուն եփած է: Հայկ շատ կը սիրէ այդ ճաշը, սակայն Մհեր կ'ատէ զայն, բայց չի համարձակիր ըսելու... Իսկ դուն, երբ հրաւիրուած ես, կը համարձակի՞ս խոստովանելու, թէ բան մը կայ, որ չես սիրեր:*

Անքաղաքավարութիւն չէ ճաշ մը մերժելը: Լաւ բացատրուած պզտիկ «ոչ, շնորհակալութիւն» մը բաւարար է, որպէսզի շուրջիններդ հասկնան:

ԵՐԲ ՈՒՍՈՒՑՉՈՒՀԻՆ ԿԸ ՀԱՐՑՆԷ. «ԱՄԷՆ ՄԱՐԴ ՀԱՍԿՑԱ՞Ւ», *Րաֆֆին լուռ կը մնայ: Ան չի համարձակիր «ոչ» ըսելու... կը վախնայ, որ վրան խնդան: Դուն ալ Րաֆֆիին նմա՞ն ես:*

Շատ կարեւոր է ըսել «չեմ հասկնար»: Դուն պարզապէս կ'ուզես ըսել, թէ կ'ուզես գիտնալ: Չեմ համարձակիր ամէնուն առջեւ արտայայտուիլ, փորձէ յարմար առիթ մը գտնել ուսուցչուհիին հետ առանձին խօսելու համար:

ՊԶՏԻԿ ՀՆԱՐՔՆԵՐ

◆ Իսկական ընկերներդ ընկեր կը մնան հետդ, նոյնիսկ երբ դուն համաձայն չես անոնց հետ:

◆ Կրնաս մէկ երկու բառ գտնել «ոչ»դ բացատրելու համար. «ոչ, շնորհակալութիւն», «ազնիւ է, բայց ոչ», «Ներողամիտ եղէք, ոչ...»:

◆ Կրնաս ուրիշ բառեր գործածել նոյն բանը ըսելու համար. «չեմ կրնար ընդունիլ...», «չեմ ուզեր», «համաձայն չեմ...», «անկարելի է»:

◆ Միտքդ հասկցնելու համար կրնաս պոռալ «Ո՛Չ» եւ կրկնել:

◆ Եթէ ժամանակ ունիս, մտքիդ մէջ կրկնէ «ոչ» յարմար վայրկեանին պատրաստ ըլլալու համար:

◆ Ընկերներուդ օգնութիւնով (միասին աւելի զօրաւոր կ'ըլլաք): Կրնաս նոյնիսկ դիմել չափահասի մը, որուն կը վստահիս:

Առօրեայիդ մէջ կրնաս համարձակիլ «ոչ» ըսելու ուրիշներուն հասկցնելու համար, թէ ինչ կը սիրես, ինչ կ'ուզես, ինչ չես ուզեր ընել, որպէսզի դուն քեզ ծանօթացնես եւ հաստատես: Դուն կրնաս նաեւ դուն քեզի «ոչ» ըսել խենթութիւններ չընելու համար:

ՎՏԱՆԳՈՒԱԾ ԱՆԱՍՈՒՆՆԵՐ

1) ՄԱՐԴ ԱՐԱՐԱԾԸ ԿԸ ՎՏԱՆԳԷ ՋՈՒՐԻ ԿՐԻԱՆԵՐԸ

Այո, մարդ արարածը *լիւթ* կրիաները կ'որսայ անոր հաւկիթները ուտելու համար եւ առնելու անոր իւղը, զոր կը գործածէ իբրեւ ձէթ:

Այս հսկայական կրիային մեծութիւնը կրնայ հասնիլ 2 մեթրի եւ կշռել մինչեւ 850 քիլօ: Սակայն, մի՛շտ մարդ արարածին պատճառով, ան խոցելի կը մնայ... Ան կը խեղդուի արեւադարձային ծովերը ապականող *նայլըն* տոպրակները կլլելով: Ան տոպրակները կը շփոթէ ծովամայրերուն հետ, որոնք իր նախընտրած ուտելիքներն են: Բարեբախտաբար անոր պատեանը կաշիի կը նմանի եւ թեփէ կազմուած չէ: Մարդ արարածը կ'որսայ բոլոր թեփերով կրիաները, անոնց պատեանով սանտրներ եւ գոհարեղէններ պատրաստելու համար:

2) ԻՆՉՈ՞Ւ ԱՐԱ ԹՈՒԹԱԿԸ ՎՏԱՆԳՈՒԱԾ Է

Այս թութակը շատ փնտռուած է իր գեղեցիկ փետուրներուն պատճառով:

Այս սքանչելի թռչունը կ'ապրի Կեդրոնական եւ Հարաւային Ամերիկայի արեւադարձային անտառներուն մէջ: Ան կ'որսացուի նաեւ հարուստ հաւաքածոյ կազմողներուն համար: Այս վերջինները մինչեւ 50,000 տոլար կը վճարեն իւրաքանչիւր թռչունի համար:

Սակայն արան պահպանուած տեսակ մըն է եւ անոր առեւտուրը արգիլուած է: Անշուշտ ասիկա արգելք չի հանդիսանար որսորդներուն համար, որոնք կը փորձեն թռչունները մաքսատուներէն անցընել զանոնք պայուսակներուն խորքը պահելով...

3) Ո՞Ր ԹՈՒԱԿԱՆԷՆ Ի ՎԵՐ ԿԷՏ ՈՐՍԱԼԸ ԱՐԳԻԼՈՒԱԾ Է

Կէտ որսալը արգիլուած է 1986 թուականէն ի վեր: Սակայն կարգ մը երկիրներ, ինչպէս Ճափոն եւ Նորվեկիա, չեն յարգեր այս համաձայնութիւնը:

Կապոյտ կէտը երկրագունդին ամէնէն մեծ անասունն է: Անոր 150 թոն ծանրութիւնը հաւասար է 30 փիղի ծանրութեան: Անոր երկայնքը 30 մեթրի կը հասնի եւ լեզուն հորդ ինքնաշարժին չափ է: Զայն կ'որսան իր իւղին համար, որ կը ծառայէ մորթը գեղեցկացնող *քրէմ*ներ եւ անասուններու ուտելիքներ պատրաստելու համար: Զայն պաշտպանող բազմաթիւ կազմակերպութիւններ, ինչպէս Կրինփիս, կ'աշխատին փրկելու համար հազարաւոր կէտերը, որոնք տակաւին կենդանի են:

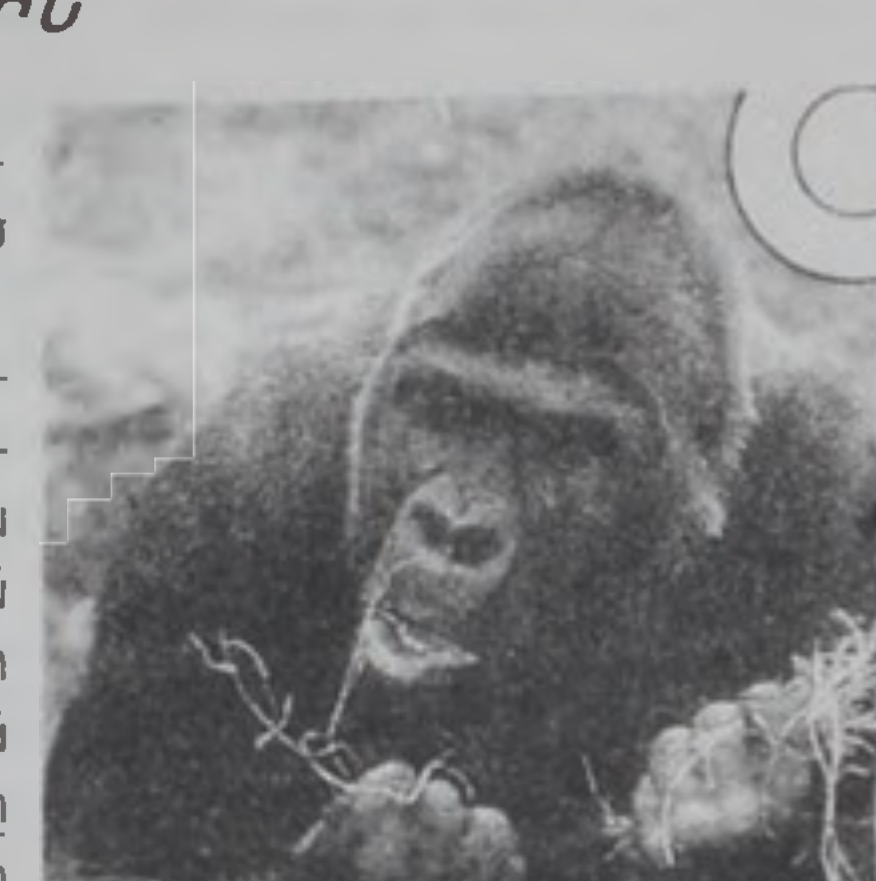
4) ՎԱԳՐԸ ՎՏԱՆԳՈՒԱ՞Ծ Է

Վագրը կորսուելու դատապարտուած չէ, տակաւին սակայն պէտք է զգուշ ըլլալ: Դարուն սկիզբը անոնց թիւը կը հասնէր 100 հազարի, մինչ ներկայիս անոնք միայն 8000 կը հաշուեն: Մարդ արարածը սկիզբը զայն որսացած է իր հաճոյքին համար, եւ ապա անոր մորթին համար: Ներկայիս որսորդները զայն կը հետապնդեն իր «կախարդական» ոսկորներուն համար Թայուանի մէջ մարդիկ նոյնիսկ գինի կը շինեն վագրի ոսկորով:

1973 թուականին անասուններու պաշտպան միջազգային հաստատութիւն մը փրկութեան մեծ գործողութեան մը կը սկսի: Շնորհիւ «Վագր գործողութեան» յատուկ վայրեր ստեղծուած են, եւ արգիլուած է մորթերուն եւ զմռսուած գլուխներու առեւտուրը: Սակայն Ասիոյ թագաւորը, ինչպէս զայն կ'անուանեն, տակաւին վտանգուած է...

5) Ո՞Վ Է ԼԵՌՆԵՐՈՒ ՄԱՐԴԱԿԱՊԻԿԻՆ ԳԼԽԱՒՈՐ ԹՇՆԱՄԻՆ

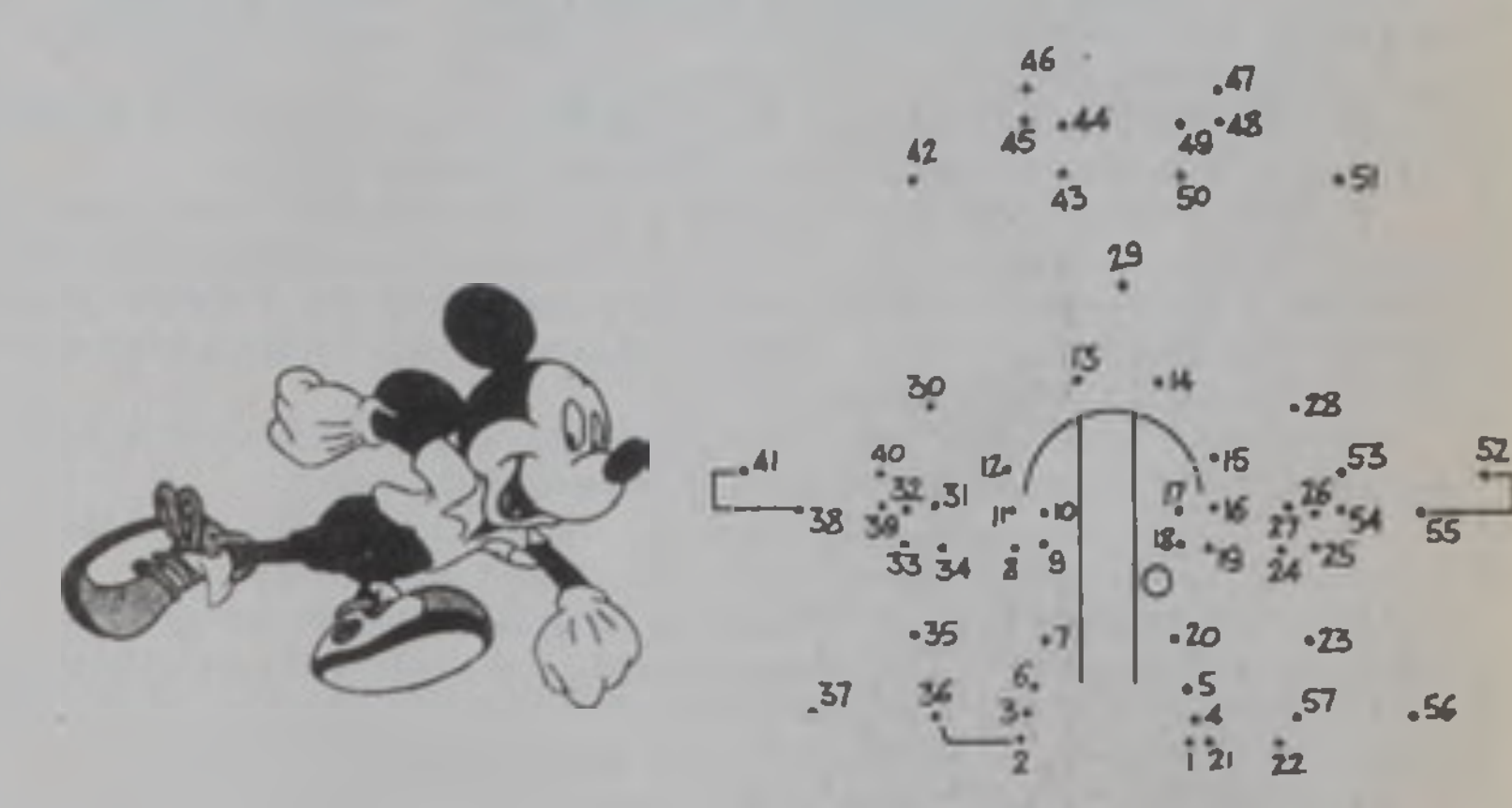
Մարդ արարածը մարդակապիկին ամէնէն մեծ թշնամին է:

Մշակելի հողեր ունենալու համար մարդ արարածը փճացուցած է, այս հանդարտ անասունին բնակավայրը Ափրիկէի լեռներու անտառներուն մէջ: Մարդը այս կապիկը որսացած է նաեւ անոր գանկը մոխրամանի վերածելու համար:

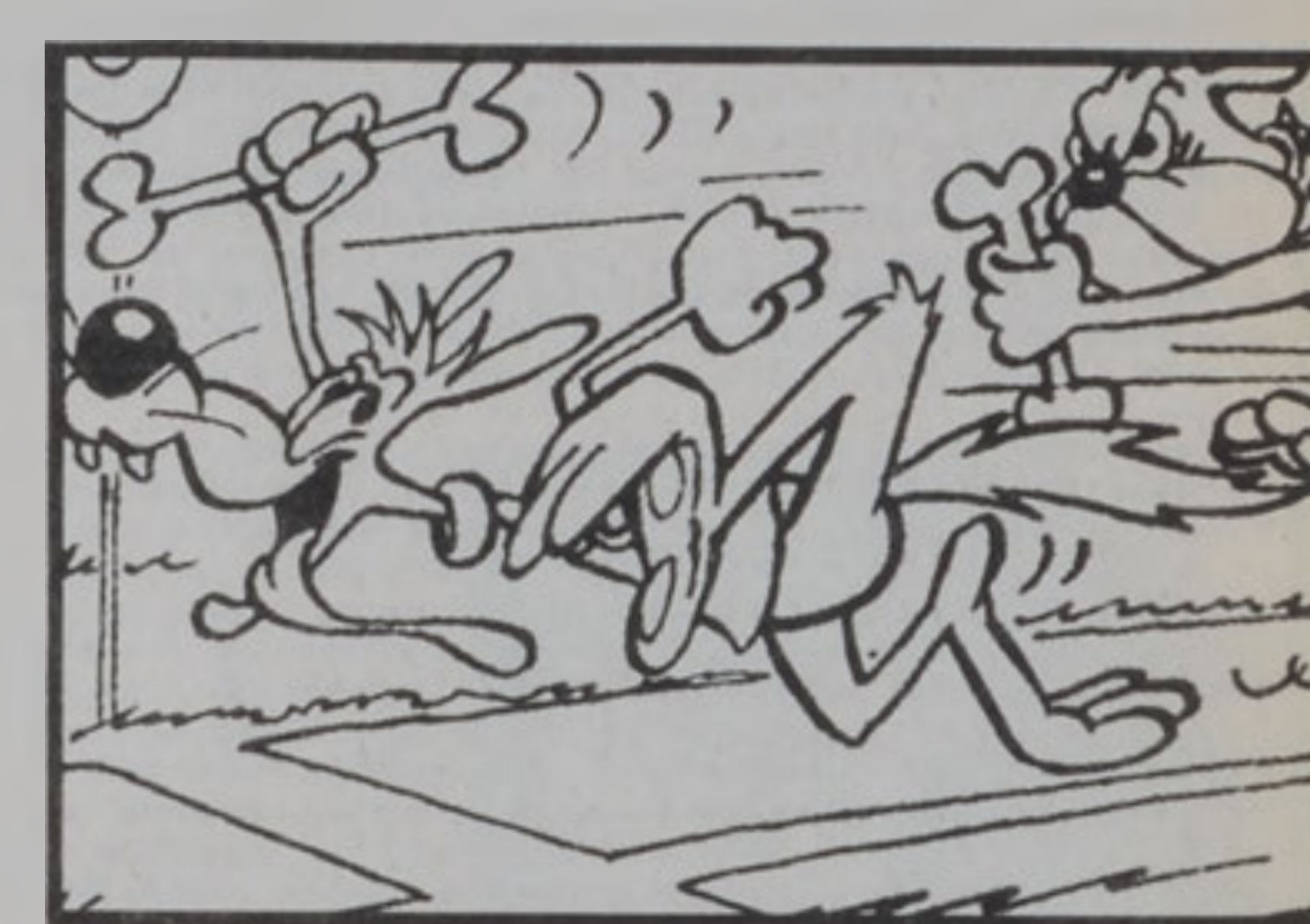
Սակայն այս հսկայ անասունը (2 մեթր, 200 քիլօ) մեղմ բնաւորութիւն մը ունի եւ բուսակեր է: Տիան Ֆոսիի նման գիտնականներու շնորհիւ անոնց հարցը ծանօթ է բոլորին:

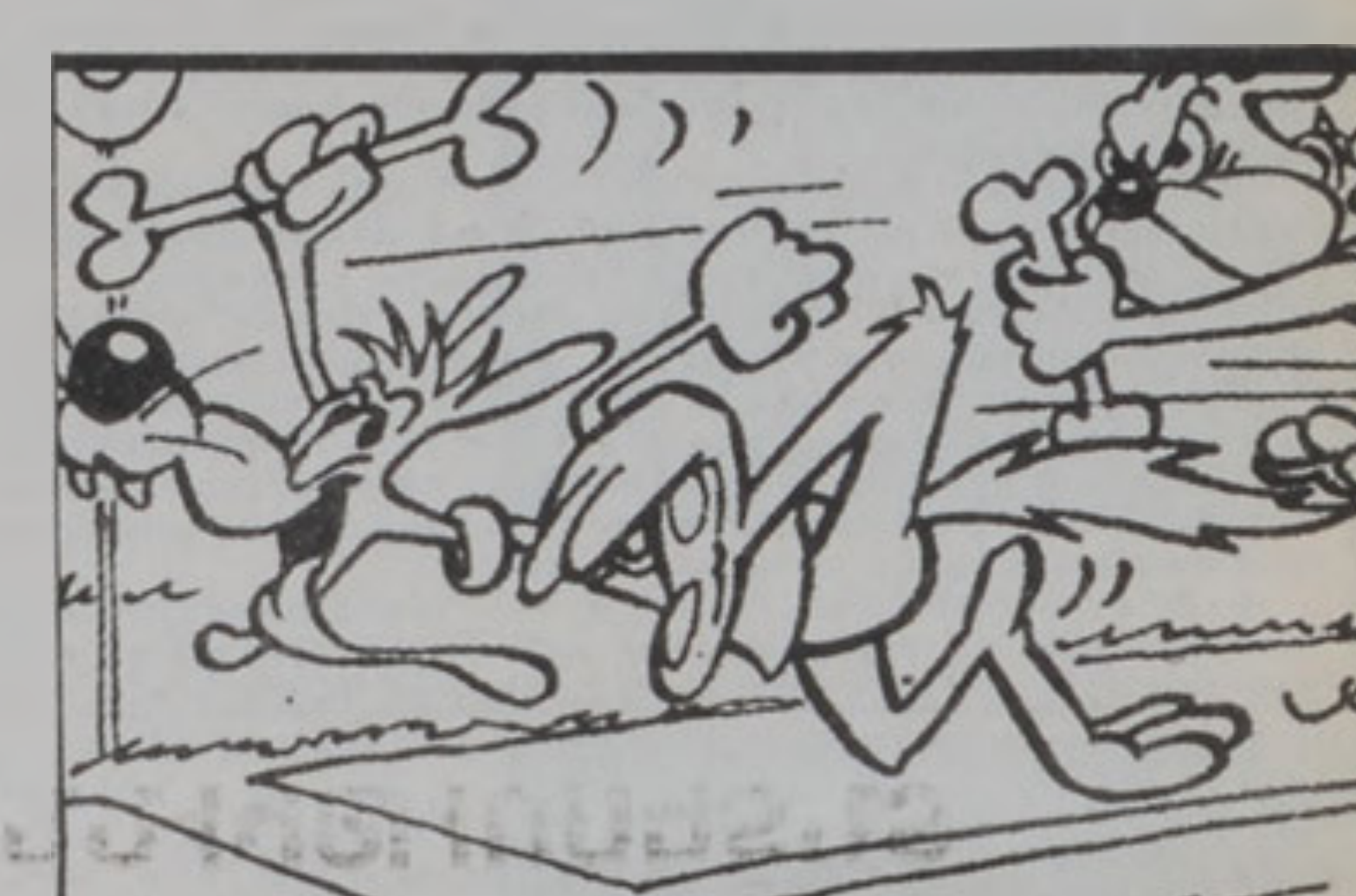
Ներկայիս գոյութիւն ունին լեռնային միայն 500 մարդակապիկներ:

ԺԱՄԱՆՑ

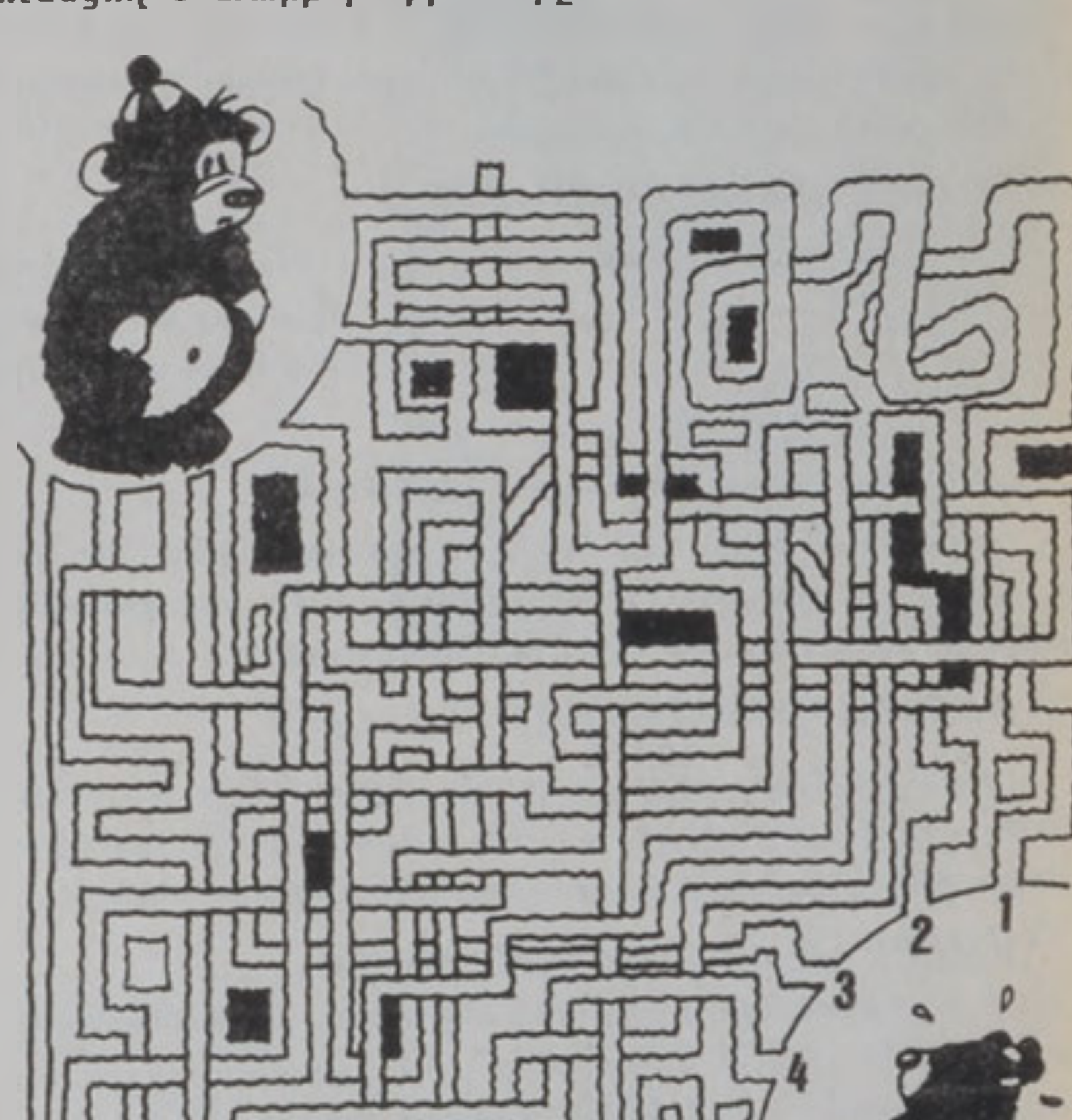

Կէտերը իրարու միացուր գտնելու համար պահուած պատկերը:

Կրնա՞ս գտնել երկու պատկերներուն միջեւ գոյութիւն ունեցող 9 տարբերութիւնները:

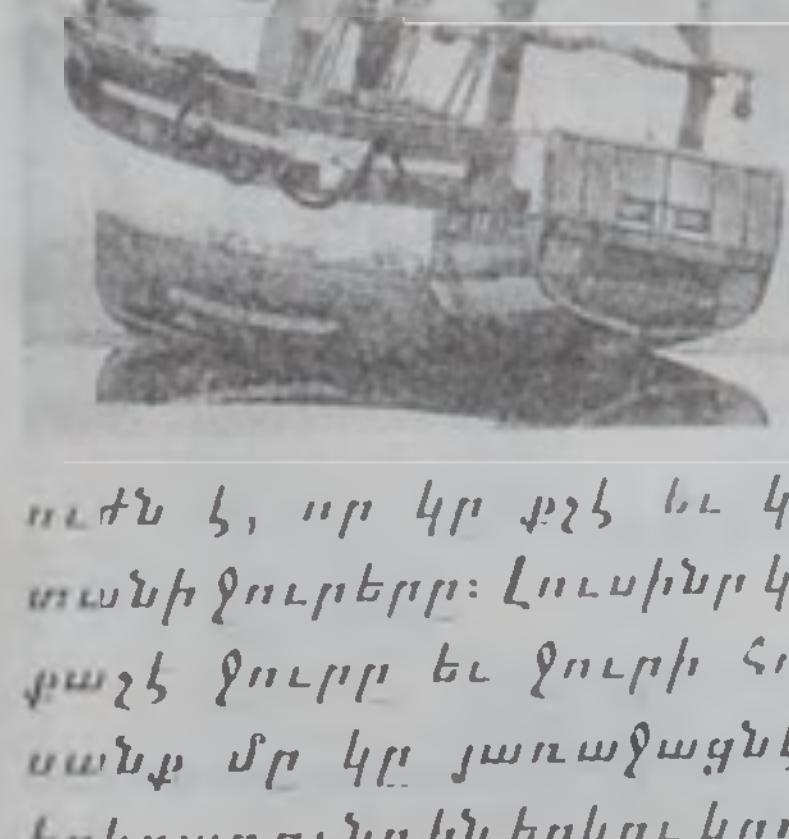
Կրնա՞ս օգնել պզտիկ արջուկին, որպէսզի մայրը վերագտնէ:

Պատրաստեց՝ ՇՈՂԻԿ ՏԷՐ ՂՈՒԿԱՍԵԱՆ

ԱՅԼԱԶԱՆ

Ո՞ՒՐ Կ'ԵՐԹԱՅ ԾՈՎԸ, ԵՐԲ ՋՈՒՐԸ ԿԸ ՔԱՇՈՒԻ ՏԵՂԱՏՈՒՈՒԹԵԱՆ ԸՆԹԱՑՔԻՆ

Երկրագունդին միւս կողմը:

Լուսինին քաշողական ուժն է, որ կը քշէ եւ կը տանի ջուրերը: Լուսինը կը քաշէ ջուրը եւ ջուրի հոսանք մը կը յառաջացնէ, երկրագունդին երկու կողմերը: Երբ լուսինը կը յառաջանայ, հոսանքը անոր կը հետեւի: Այս ձեւով ստեղծուած հոսանքը «կը տեղափոխէ» ծովը: Մինչեւ յաջորդ հասնիլը տեղատուութիւն է: Արդիւնք. եթէ ծովը բարձր է Պրըթանյի մէջ, անցած է Կրինլենտի մէջ:

Ի՞ՆՉՆ Է ՑԱՏԿԵԼՈՒ ԱՄԷՆԷՆ ԼԱՒ ՄԻՋՈՑԸ

Բարձրութիւն ցատկելու ամէնէն լաւ միջոցը ֆոսպըրի ֆլոփն է, որ հնարուած է 1968 թուականին: Այս ոստումով կարելի է ձողին վրայէն անցնիլ կռնակին վրայ:

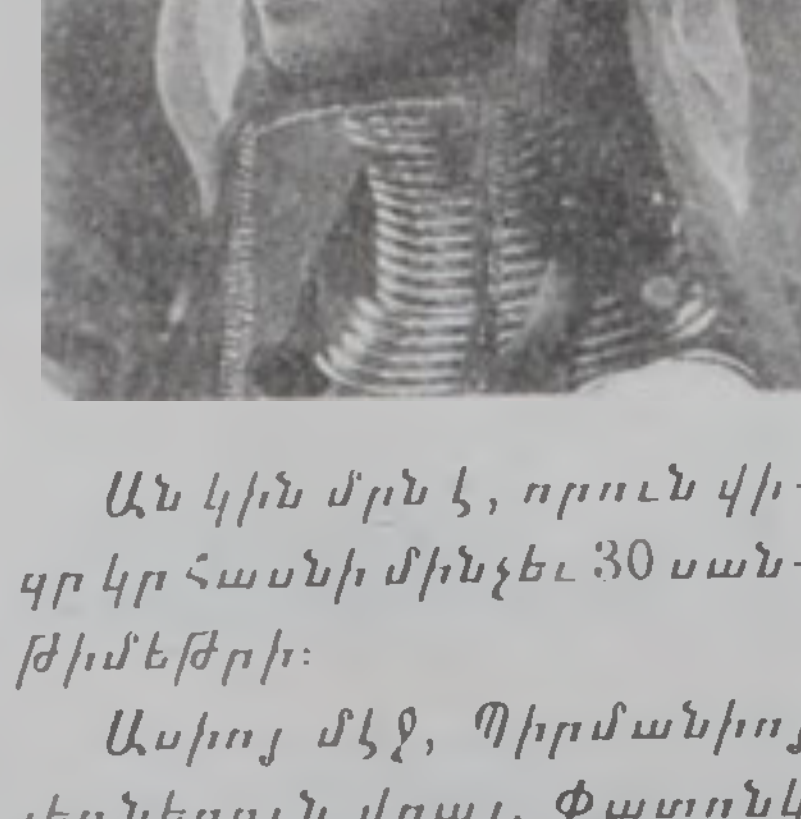
Դարուն սկիզբը մարզիկները բարձրութիւն կը ցատկէին մկրատի ձեւով ինչպէս կը սորվինք դպրոցներուն մէջ: Սակայն այս

ձեւով կարելի չէր կտրել 1,97 մեթրի մրցանիշը: 1940 թուականին կը հնարեն փորին վրայէն ոստումը, որ մրցանիշը կը հասցնէ 2,28 մեթրի:

Վերջապէս, 1968 թուականին Տիք Ֆոսպըրի կը ցատկէ կռնակին վրայ: Առայժմ այս ոստումին շնորհիւ մրցանիշը 2,44 մեթր է: Յաջորդ հանգրուան. գլխո՞ւն վրայ:

Ո՞Վ Է ԸՆՁՈՒՂՏ - ԿԻՆԸ

Ան կին մըն է, որուն վիզը կը հասնի մինչեւ 30 սանթիմեթրի:

Ասիոյ մէջ, Պիրմանիոյ լեռներուն վրայ, Փատոնկ ցեղախումբի կիները իրենց վիզերը կ'երկարեն գեղեցիկ երեւնալու համար: Հինգ տարեկանին գիւղին բժշկուհին անոնց վիզին շուրջ կը դնէ պղինձէ օղակ մը՝ անոնց գլուխը բարձրացնելու համար: Անոնց ամուսնութեան օրը, կը դրուին վերջին օղակները: Այլեւս կարելի չէ զանոնք հանել, այլապէս կիները կը մեռնին: Անոնց վիզը չի կրնար վեր բռնել գլուխը:

ՔԱՀԱՆԱՅԱԿԱՆ ՍՈՒՐԲ ՊԱՏԱՐԱԳ ՀԱՅԱՇԷՆԻ Ս. ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ԿԱՐԱՊԵՏ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՄԷՋ

Կիրակի, 14 Նոյեմբեր 1999ին, Ս. պատարագ պիտի մատուցանէ եւ քարոզէ Մարսէյլէն ժամանած

Տ. ՎԱՐԴԱՎԱՌ ՔՀՆՅ. ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ

Սիրով կը հրաւիրուի հաւատացեալ հայ ժողովուրդը՝ ներկայ գտնուելու հոգեպարար արարողութեան:

ԹԱՂԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ
Ս. ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ԿԱՐԱՊԵՏ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ՕՐԱՏԵՏՐ

ՀԵՌԱՏԵՍԻԼ

ՇԱՐԺԱՊԱՏԿԵՐ

◆ *ՄՈՏ ՍՔՈՒԱՏ*- *(Թլաճէք Ջուք. Ապրած. Թրիփոլի. Քոճքորտ. Ֆրիուէյ)*.- Ոստիկան մը սպրդած է երիտասարդ աւազակախումբէ մը ներս. յայտնաբերելու համար այդ խումբին դեկավար ցանցը: Թէ ոստիկանը որքա՜ն վ պիտի յաջողի իր առաքելութեան մէջ...

◆ *ԳՈՄԱՐԸԷ Լ ԷՆՍՈԼԱՆ*- *(Սիթէ. Սաժէս)*.- Պատմութիւնը կը դառնայ 19րդ դարուն ապրած քաղաքագէտ եւ գործարար Պոսարշէի շուրջ:

◆ *ՈՒԱՁԼՏ ՈՒԱՁԼՏ ՈՒԷՍԹ*- *(Ֆրիուէյ. Թլաճէք/Ապրած. Ջուք. Թրիփոլի. Թլազա. Քոճքորտ. Սթարկէյթ (Զահլէ))*.- Արլիս յղացած է գաղափար մը, որուն գործադրութեամբ պիտի կարենայ իշխել ամբողջ աշխարհին: Սակայն նախագահ Կրէնթի կողմէ գործուղուած մէյմս Ուէսթ եւ Կորտըն ամէն ճիգ ի գործ պիտի դնեն, կասեցնելու Արլիսի յառաջխաղացքը:

◆ *ՎԻՐՈՒՕՓԱՐՏ*- *(Էմփիր. Սոտեքօ)*.- Ֆիլմին ճիւթը կը դառնայ Ֆրանսա գաղթած ալճերիացի ընտանիքի մը ապրելակերպին շուրջ:

◆ *ԴԻՍԻՃՏ*- *(Էսփաս. Ամփիր / Սոտեքօ. Կալաքսի)*.- Հոռմի մէջ դաշճակահար մէյսըն կը սիրահարի սեւամորթ գաղթական իր սպասուհիին:

◆ *ՊՈՖԻՆԿԸՐ*- *(Թլաճէք / Ապրած. Ջուք. Քասլիք. Թրիփոլի. Թլազա. Քոճքորտ. Ֆրիուէյ)*.- Պոֆինկըր բենադրիչ մըն է, որ կ՛ուզէ արկածախնդրական ֆիլմ մը բենադրել դերասանութեամբ Քիթ Ռամզիի: Այս վերջինը չ ուզեր դեր ստանձնել ֆիլմին մէջ: Դերասաններ՝ Էտի Մըրֆի եւ Սթիւ Մարթին:

◆ *«ՕՓՈՒՐ ՏԷՕ ԼԱ ՄԷԶՕՆ ՌՈԶ»*- *(Էսփաս. Էլիթ. Ամփիր. Տիւճ. Սոտեքօ. Լաս Սալինաս)*.- Դէպքը տեղի կ՛ունենայ Լիբանանի մէջ, ուր պատերազմի պատճառով 2 ընտանիքներ ապաստանած են տէրը անյայտ եւ աւելի «ապահով» տան մը մէջ: Տարիներ ետք տանտէրը կը յայտնուի եւ...

◆ *ՏԻՄ ԷՆՏ ԱՖ ՏԸ ՕԸՐՆ*- *(Էսփաս. Ամփիր. Տիւճ. Սոտեքօ. Սէնթ Էլի. Կալաքսի. Մքալլէս 2001. Լաս Սալինաս)*.- Մայր մը (Միշէլ Փֆայֆըր) կը կորսնցնէ իր զաւակը: Ութ տարի ետք մանչ մը կը յայտնուի եւ կը ներկայանայ Միշէլ Փֆայֆըրին. ըսելով թէ իր կորսնցուցած զաւակն է:

◆ *ՏԸ ԹՈՄԱՍ ՔՐԱՈՒՆ ՔՅԸՐ*- *(Թլաճէք / Ապրած. Ջուք. Քասլիք. Թրիփոլի. Թլազա. Քոճքորտ. Սթարկէյթ (Զահլէ))*.- Թոսաս Քրաուն (Փիրս Պրոսնըն) հարուստ գործատէր մըն է, որ կ՛որոշէ ինքնիրեն նուիրել արժէքաւոր գծանկար մը. զայն գողնալով Նիւ Եորքի թանգարանէն: Ապահովագրութեան ընկերութեան գործարարը (Ռընէ Ռուսօ) այս գողութեան թեմուկը քակելու ընթացքին կը հանդիպի Թոմասին, որոնց միջեւ կը սկսի սիրային պատմութիւն մը:

◆ *ՊԼԷՅՄՓ ՏՐԱՄ ՏԸ ՔԱՍԼ*- *(Ամպասատ. Ֆրիուէյ. Թլաճէք Ապրած. Քոճքորտ.)*- Քալվին Ռիպլրզ՝ արտասովոթիւններու գիւտարար մը, 60ական թուականներուն աթոմական ռումբերու հետեւանքներէն վախնալով իր ընտանիքը կը փոխադրէ յատուկ սարքաւորումներով պաշտպանուած իր տան ապաստարանը: 35 տարի ետք, Քալվինի զաւակը առաջին անգամ ըլլալով փողոց կ՛իջնէ:

◆ *ԸՆԸԼԱՁՏԻՍ*- *(Ֆրիուէյ. Թլաճէք/Ապրած. Ջուք. Թրիփոլի. Քոճքորտ)*.- Փոլ Վիթի (Ռոպըրթ Տը Նիրօ). ճախկին - կանկսթէր - մը, հոգեկան հիւանդ է: Միայն հոգեբոյժ Պէնը (Պիլ Քրիսթըլ) կարողութիւնը ունի զայն բժշկելու:

◆ *ԻՆՍԻԴԵՐՐԸՐ ԿԱՌՏԷՔ*- *(Թլաճէք / Ապրած. Ջուք. Թրիփոլի. Թլազա. Քոճքորտ)*.- Պրենտա տարրալուծարանի մը պահապանը «գործողութենէ» մը ետք կը վերածէ կէս սարդ - կէս *ռոպոթի*, եւ զայն կ՛անուանէ «Ինսփեքթըր Կամէք», կասեցնելու համար իր նմանակին՝ «Ռոպոկամէք»-ի վատ արարքները:

◆ *ԹԻՆ ՏԱՏԻ*- *(Էսփաս. Ամփիր. Տիւճ. Սոտեքօ. Էլիթ. Սէնթ Էլի. Աթլանթիս. Կալաքսի. Մքալլէս 2001. Լաս Սալինաս)*.- Հաճելի երեւելու համար իրմէ հետացած ընկերուհիին, Ատաս Սանտլըր կ՛որդեգրէ 5 տարեկան «փորձանք» մը:

◆ *ԻՆՍՓՆՋԻ*- *(Թլաճէք / Ապրած. Ջուք. Քոճքորտ)*.- Հոգեբան մը կորիլաներ սերտելու համար կը մեկնի Ափրիկէ, ուր կը կորսուի: 2 տարի ետք այլ հոգեբան մը զինք կը վերագտնէ վայրենացած վիճակի մէջ:

◆ *ՓՐ ՈՒՐԹ ՄՈՒՍՈԼԻՆԻ*- *(Թլաճէք. Քասլիք)*.- 1934ին, Ֆլորանսի մէջ, ծնողքէն լքուած երիտասարդ մը ինքզինք կը գտնէ տարիքոտ կիներու մէջ:

◆ *ՆՈՐԹՆԳՀԻԼ (Էսփաս. Ամփիր / Սոֆիլ. Տիւճ. Սոտեքօ. Էլիթ. Սէնթ Էլի. Կալաքսի. Մքալլէս 2001. Լաս Սալինաս. Ամպասատ)*.- Աշխարհահռչակ դերասանուհի մը կը մտնէ մատենադարան եւ կը հանդիպի Ուիլիըմին, որուն հետ մտերմութիւն մը կը ստեղծուի: Արդեօք աշխարհահռչակ դերասանուհին կրնա՞յ սիրահարիլ Ուիլիըմին:

◆ *ԷԼԻԶԱ ՊԷԹ*- *(Աթլանթիս. Էլիթ)*.- Քէյթ Պլանշէթ ստանձնած է 16րդ դարու Անգլիոյ Էլիզապէթ Ա. թագուհիին դերը, որ ներքին եւ արտաքին ճնշումներու տակ, կը փորձէ երկրին վարչակարգը լաւ հիմերու վրայ հաստատել:

◆ *ՏԸ ՄԱՐԹԻՔՔ*- *(Ամպասատ. Փլաճէք / Ապրած. Քոճքորտ)*.- Գիտաերեւակայական ֆիլմ մը, ուր Նէօ, որ տեղեկութիւններու հաւաքման կեդրոնի մը պատասխանատուն է, կը փորձէ «Մաթրիքս» առեղծուածը լուծել:

◆ *Լ'ՕՓՐ- (Սիթէ. Սաժէս. Կալաքսի. Լաս Սալինաս)*.- Ասերիկացի մօրմէ եւ եգիպտացի հօրմէ սերած Ատաս կը ծանբորդէ Մ. Նահանգներ, ուր կը ծանօթանայ լրագրողուհիի մը եւ կ՛ամուսնանայ անոր հետ: Իրար միջեւ անհասկացողութիւնը պատճառ կը դառնայ զանազան հարցերու:

◆ *ՏԸ ԹԸՐԹՒՆ ՈՒՈՐԸՐ*- *(Քոճքորտ)*.- Արաբ դեսպան մը (Անթոնիօ Պանտերաս) ինքզինք շրջապատուած կը գտնէ վայրենի զինուորներէ, որոնք իրենց հայրենիքը պիտի պաշտպանեն բարբարոս ներխուժողներու դէմ:

ՍՐԱՀՆԵՐՈՒ ՀԵՒԱԶԱՆՅՆԻ ԹԻՒԵՐԸ- *Քոճքորտ.- 738439- Թլաճէք / Ապրած.- 292192 - Փլաճէք/Քասլիք.- 912503/4. Ամպասատ.- 217490Էլիթ.- 8402B6 - Ամփիր / Սոտեքօ.-616706/7 -Ֆրիուէյ.- 485590-Քոլիճէ.- 342962- Էմփաս.- 212526-Վաճտոն.- 443992-Սէնթ Էլի.-406706-Ամփիր/ Տիւճ.- 792123/ 4-Ամփիր / Սոֆիլ.- 2040B0-Սաժէս.- 562006/7 - Կալաքսի .- (05) 455182/3/4:*

ՇԱԲԱԹ, 13 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

ԱՌԱՒՕՏ

ԹԻ. ԷՆ.
7:30.- *Ուրաբերէն լուրեր*
8:00.- *Եուրոնիւզ*
8:30.- *Տը Մէֆիլշըն*
9:00.- *Քէթց Էնտ Տակկ*
9:30.- *Մասթըր Ա՛ֆ Տը Մէյք*
10:00.- *Լէ կ՛Ընիւօ Տիւ Մոնտ*
10:30.- *Սիթկ Պայնտըր*
11:00.- *Մականին*
11:25.- *Ուրաբերէն լուրեր*
11:30.- *Սէսըմի Սթրիթ*
12:30.- *Մայ Թու Ուայվկ*
13:00.- *Դէսթ Ա՛ֆ Սուպիիէ*
14:30.- *Ուրաբերէն լուրեր*
15:00.- *Տեղական ֆիլմաշար*
16:30.- *Թափշ Ու Թեքոլ Դէյրա*
17:30.- *Սէսըմի Սթրիթ*
18:30.- *Պալատիաթ*
19:00.- *Խալլիք Ա՛լ Խաթ*
19:30.- *Ուրաբերէն լուրեր*
20:00.- *Սըն Լուպնան Ուալ Ա՛լաւ*
20:30.- *Քունիարս*
21:30.- *Տեղական ֆիլմաշար*
23:30.- *Ուրաբերէն լուրեր*
00:00.- *Ա՛ռ. երկար ժապ.՝ «Հանթըր»*

ԷՄ. ԹԻ. ՎԻ.
6:45.- *Թէ. Էֆ. Ի՛լ լուրեր*
7:15.- *Մորիքօ*
Թի. Վի. Շոինինկ
8:30.- *Մինի Սթիւտիօ*
9:30.- *Մուֆրա Տէյնէ*
10:15.- *Վիտէօ Կակ*
10:45.- *Վարիէթէ*
12:15.- *Մինէ Սինէֆիլ*
13:00.- *Թենիս Մականալին*
13:45.- *Շուֆ Ուա Իշթիրի*
14:00.- *Թէ. Էֆ. Ի՛լ լուրեր*
14:30.- *Սի. Էն. Էն.ի լուրեր*
15:00.- *Ա՛ղանի Ա՛ղանի*
16:15.- *Քլիփս*
17:00 - *Մինի Սթիւտիօ*
17:45 - *Էմ. Թի. Վի. Սփորթց*
18:00 - *Միուզիք Շօ*
19:00.- *Թէյթ Պէնէթ*
20:00.- *Ուրաբերէն լուրեր*
20:30.- *Շուֆ Վալաք*
23:30 - *Էմ. Թի. Վի. Սփորթց*
23:45.- *Ֆրանս. ֆիլմաշար՝ «Նավարօ»*

ԷԼ. ՊԻ. ԱՐ.
7:00.- *Սի. Էն. Էն.ի լուրեր*
7:30.- *Քիֆ Ու Լէյշ*
8:30.- *Կենդանի գծանկար*
9:00.- *Թատրոն*
10:00.- *Սի. Էն. Էն.ի լուրեր*
10:30.- *Նահարքում Սալիտ*
13:30.- *Սի. Էն. Էն.ի լուրեր*
14:00.- *Ֆլէշ Նիուզ Սաթ*
14:15.- *Քէփիթըլ*
16:15.- *«Չէմփիրնալ Լիվ»*
մականին
17:15.- *Քոպպի*
18:00.- *Ընթա Ուա Հապկաք*
19:00.- *Հերքիւլէս*
20:00.- *Ուրաբերէն լուրեր*
20:30.- *Ա՛լ Պապ Եա Շապապ*
23:00.- *Հակ*
00:00.- *Թատրոն*

ՄՈՒՍԹԱՓՊԱՒ.
7:00.- *Կենդանի գծանկար՝ «Էտվենչըրզ Ա՛ֆ Սոնիք»*
7:30.- *Կենդանի գծանկար՝ «Քրոքատու»*
8:00.- *Ըլղար Ըքպար*
9:00.- *Ա՛լաւ Ա՛լ Մասլահ*
13:00.- *Ֆլէշ Ինֆօ*
13:05.- *Էլաս Քլէնչ*
13:30.- *Ա՛րթ Քլապ*
14:00.- *Ֆանթիէյթ Հոմ Վիտէոյ*
14:15.- *Ֆութպոլ՝ Նըժմէ - Սաժէս*15:00.- *Ուրաբերէն լուրեր*
15:30.- *Ամերիկեան ֆիլմաշար՝ «Զորօ»*
16:00.- *Թարզան*
16:30.- *Տիզնի Քլապ*
18:00.- *Ա՛լ. երկար ժապ.՝ «Էլիզնկ Ին Տը Ուայլտ Ուէսթ»*
20:00.- *Ուրաբերէն լուրեր*
22:30.- *Ամերիկեան ֆիլմաշար՝ «Տանմըրըս Քըրսկ»*
23:30.- *Ա՛լ. երկար ժապ.՝ «Տը Ա՛լլ Ֆիշըր Սթորի»*

ԷՆ. ՊԻ. ԷՆ.
14:30.- *Միչալգայիլ լուրեր*
15:00.- *Սփոր*
15:05.- *Թոք Շօ*
17:30.- *Լուրեր*
17:45.- *Թի. Վի. Շոի*
18:30.- *Լուրեր*
18:45.- *Երաժշտութիւն*
19:00.- *Թոք Շօ*
20:00.- *Ուրաբերէն լուրեր*
20:30.- *Սփոր*
22:00.- *Թոք Շօ*
22:30.- *Լուրեր*
23:30.- *Թի. Վի. Շոի*

* Վերոյիշեալ յայտագիրները ենթակայ կրնան ըլլալ որոշ փոփոխութիւններու:

ԾԱԽՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆ (ՄԵԿՆՈՒՄԻ ԱՌԻԹՈՎ)

•Անթիլիաս Մըզհէր, Քէօրքիւճեան շէնք, Bloc C., 180 քառ. մեթր: Օժտուած *ժեներաթէօրով*, կառատուելով եւ ջրբիորով: Շատ յարմար գիլի: Հեռ. 03-732972, կէսօրէ առաջ ժամը 10:00էն 2:00:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

•JACK GIFTS Արուեստի կեդրոնին համար 18էն 20 տարեկան օրիորդ մը: Դիմել անձամբ, Պուրճ Համուտ, Սինէ Սանթրալի դիմաց:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

•Երկրաչափական ընկերութիւն մը (արեւմըտեան Պէյրութ) կարիքը ունի օգնական հաշուապահուհիի մը, 3 տարուան փորձառութեամբ: Անգլերէն, արաբերէն եւ լաւ համակարգիչ գիտնալը պայման է (տարիքը 22էն35 տարեկան): Հեռ. 01-378801-5 եւ 03-816189:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

•Կը գնենք փոքր յարկաբաժիններ Պուրճ Համուտի եւ Տորայի շրջաններուն մէջ, պատրաստ բնակութեան: Հեռ. 03-396221:

ԾԱԽՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆ

(ՆՈՐԱԿԱՌՈՅՑ)

•Անթիլիաս, Մըզհէրի մէջ, Ձեմարանի մօտ, 150 քառ. մեթր: Գին՝ 59,000 ամերիկեան տոլար: Հեռ. 03-771642:

STUDIO Lantern
•Կը ստանձնէ ուրախ առիթներու video նկարահանումներ
Հեռ. 01-266866 եւ 03-695399

ՅԱՒԱԿՑԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ

ԺՈՐԺԷԹ ՔՈՔՈՍի մահուան քառասունքին առիթով, ցաւակցութիւնները կ'ընդունուին Կիրակի 14, Երկուշաբթի 15 եւ Երեքշաբթի, 16 Նոյեմբեր 1999ին, հանգուցեալին փեսային եւ աղջկան՝ տէր եւ տիկին Լորանս եւ Եոլանտ Թիւֆենքճեանի բնակարանը, Ռապիէ - փողոց թիւ 1:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

ԺՈՐԺԷԹ ՔՈՔՈՍի (մահացած Փարիզ, 27 Սեպտեմբեր 1999ին) մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 14 Նոյեմբեր 1999, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ՄԱՐԻ ՊԱՐՈՆԵԱՆի մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 14 Նոյեմբեր 1999, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ԳՈՀԱՐ ԿԷՊԷՆԼԵԱՆի մահուան Գ. տարելիցին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 14 Նոյեմբեր 1999, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ԱՋԱՏՈՒՀԻ ՎԱՀՐԱՏԵԱՆի մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 14 Նոյեմբեր 1999, Նոր Ատանայի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՔԷՇԻՇԵԱՆի մահուան Ա. տարելիցին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 14 Նոյեմբեր 1999, Ջալքայի Հայ Կաթողիկէ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ մէջ, առաւօտեան ժամը 10:00ին:

ԽԱՉԻԿ ԳԱՐԱՄԱՆՈՒԿԵԱՆի մահուան Բ. տարելիցին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 14 Նոյեմբեր 1999, Ս. Նշան Մայր եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ԼՈՒՍԻՆ ԿԱՐՈՅԵԱՆի (ծնեալ՝ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ) մահուան Ա. տարելիցին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 14 Նոյեմբեր 1999, Ռըմէյլի Ս. Յարութիւն եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ԿԻՐԱԿՈՍ ԹԷՐԶԻՊԱՇԵԱՆի մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 14 Նոյեմբեր 1999, Հայ Կաթողիկէ Ս. Փրկիչ եկեղեցւոյ մէջ, առաւօտեան ժամը 10:00ին:

ԿԱՐԱՊԵՏ ԿԵՅՈՅԵԱՆի մահուան Ա. տարելիցին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 14 Նոյեմբեր 1999, Նոր Ատանայի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

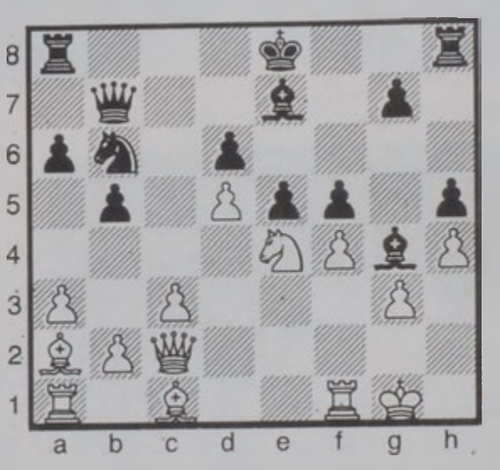
ՊԱՐՈՅՐ ՄԵՐՏԻՆԵԱՆի մահուան Ե. տարելիցին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 14 Նոյեմբեր 1999, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ԹԵՐԵԶԱ ՃԱՊՐԱՅԵԱՆի (ծնեալ՝ ԿՈՍՏԱՆԴԻՆԵԱՆ) մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգըստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 14 Նոյեմբեր 1999, Ջալքայի Հայ Կաթողիկէ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ մէջ, առաւօտեան ժամը 10:00ին:

ՃԱՏՐԱԿ

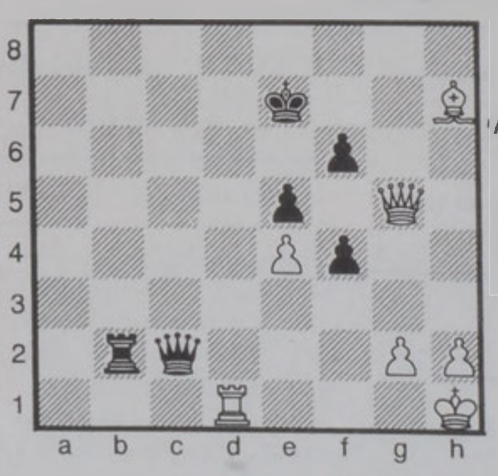
ԿԱԼԻԱՄՈՎ Ա. - ՀԱՐԹ Վ.
1999

1.e4 e5 2.♘f3 ♘c6 3.♗b5 a6 4.♗a4 d6 5.c3 ♗d7 6.d4 ♘ge7 7.h4 h6 8.♘bd2 ♘g6 9.g3 b5 10.♗b3 ♗e7 11.♘f1 ♗f6 12.♘e3 ♘ge7 [12...exd4 13.cxd4 0-0 14.d5 դիրքերը հաւասար կ'ըլլան] 13.a3 [13.d5 ♘a5 առաւելութիւնը՝ ի նպաստ ճերմակներուն կ'ըլլայ] 13...♕c8 [13...♘a5 14.♗a2 դիրքերը հաւասար են ♕b7 [14...♘d8 կ'ըլլան] 14.♗a2 դիրքերը հաւասար են 15.d5 ♘a7 16.♘h2 15.d5 դիրքերը հաւասար կ'ըլլան] 15.d5 ♘a7 16.♘h2 h5 17.♘f3 [17.♕b3 ♖f8 դիրքերը կը մնան հաւասար] 17...c5 18.dxc6 ♗xc6 19.♘d5[19.♕xd6? ♗xe4 20.♘xe5 ♗xh1 21.♗xf7+ ♔f8 առաւելութիւնը՝ ի նպաստ սեւերուն կ'ըլլայ] 19...♘ac8 20.♘g5 [20.♗e3 ♘xd5 21.exd5♗d7 դիրքերը հաւասար կ'ըլլան] 20...♘xd5 [20...♗xd5!? 21.exd5 ♘b6 դիրքերը հաւասար կ'ըլլան] 21.exd5 ♗d7 22.0-0 ♘b6 23.♘e4♗e7 24.f4 [24.♖e1 ♖c8 դիրքերը հաւասար կ'ըլլան] 24...♗g4 25.♕c2 f5

26.fxe5 fxe4 27.exd6 ♗f6 դիրքերը հաւասար են [27...♗xd6!? 28.♕xe4+ ♔d8 29.♗g5+ ♔c8 առաւելութիւնը՝ ի նպաստ սեւերուն կ'ըլլայ] 28.♕xe4+ ♔d7 29.♗f4 [եթէ 29.♗g5!? ♖ae8 30.♕g6 դիրքերը հաւասար կ'ըլլան] 29...♖ae8 30.♕g6 ♖hf8 [30...♔c8 31.♖ae1 ♖xe1 32.♖xe1 ♘xd5 33.♖e8+ ♖xe8 34.♕xe8+ ♗d8 35.♗g5] 31.♖ae1 [եթէ 31.♗e5! ♘a4 32.♗xf6 gxf6 33.♕g7+ ♔c8 34.♕xb7+ ♔xb7 35.c4 առաւելութիւնը՝ ի նպաստ սեւերուն կ'ըլլայ] 31...♖xe1 [31...♘xd5?! 32.♖xe8 ♘xf4 33.♕e4 ♕xe4 34.♖xe4 դիրքերը հաւասար կ'ըլլան] 32.♖xe1 ♘c4 [եթէ 32...♘xd5!? 33.♗xd5 ♕xd5] 33.♕d3? [եթէ 33.♖e7+!? ♗xe7 34.dxe7 դիրքերը հաւասար կ'ըլլան] 33...♕b6+ 34.♔g2 [34.♔h1 ♘xb2 35.♕d2 ♘d3 36.♕xd3 ♕f2 առաւելութիւնը՝ ի նպաստ սեւերուն կ'ըլլայ] 34...♘xd6 [34...♗xh4 35.♗xc4 ♖xf4 36.♕e3 ♕xe3 37.♗xb5+ axb5 38.♖xe3 ♗xg3 39.♔xg3 առաւելութիւնը՝ ի նպաստ սեւերուն կ'ըլլայ] 35.b3 [եթէ 35.♕e3!? ♕xe3 36.♖xe3] 35...♖e8 [եթէ 35...♗xh4!? 36.♕d2 ♗f6 առաւելութիւնը՝ ի նպաստ սեւերուն կ'ըլլայ] 36.♖xe8 ♔xe8 37.♗b1 [37.♗e3 ♕a5 38.♗c5 ♕c7 առաւելութիւնը՝ ի նպաստ սեւերուն կ'ըլլայ] 37...♔d7 38.♕d2 [38.♗xd6!? ♕xd6 39.c4 bxc4 40.bxc4 ♔d8 առաւելութիւնը՝ ի նպաստ սեւերուն կ'ըլլայ] 38...♕c5 39.♗xd6 [39.♗e3 ♕xc3 40.♕xc3 ♗xc3] 39...♕xd6 [39...♔xd6!? 40.c4 bxc4 41.bxc4 ♕xc4 42.♗a2 ♕e4+ 43.♔h2] 40.c4 [40.a4 bxa4 41.bxa4 ♕c5 առաւելութիւնը՝ ի նպաստ սեւերուն կ'ըլլայ] 40...bxc4 [40...♕xa3 41.♕d3] 41.bxc4 ♕xa3 42.♕f2 ♕b2 43.♗c2 [43.♕xb2 ♗xb2 44.c5 a5] 43...♕d4 44.♗f5+ ♔d6 45.♕f1? [45.♕xd4 ♗xd4 46.♗xg4 hxg4 47.♔f1] 45...♕d2+ 46.♔h1 ♕d1 [46...♕d1 47.♕xd1 ♗xd1առաւելութիւնը՝ ի նպաստ սեւերուն կ'ըլլայ; եթէ46...♗e2!? 47.♕g2] 0-1

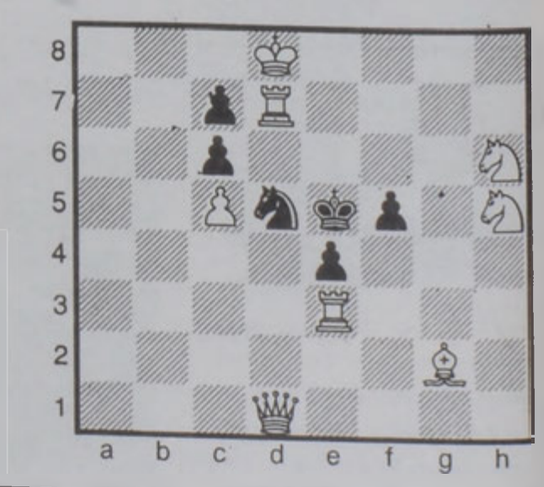
ՄԱԹ 2 ՇԱՐԺՈՒՄՈՎ

1

ԼԵՐՋՆԼԱԼԿ
ԹԻԱՆ - ՔՐԻՍԹՈՎ

ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ, 1999

2

ԱՆԹՈՆՈՎ
1999

Խնդիրներուն լուծումները տեսնել՝ 10րդ էջ:

Այս սիւնակը պատրաստեց՝ Էլի Հուլիշեան

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, ՃԱՏՐԱԿԻ ՄՐՑԱՆԱԿ
Երկուշաբթի, 15 Նոյեմբերին կը սկսինք հրատարակել ԱԶԴԱԿի ճատրակի մրցանակին խնդիրները եւ մասնակցութեան պայմանները: Նուէր՝ արժէքաւոր EDOX ժամացոյց մը:

ՕՐՎԱՆ ԿԱՐԴԱԼ ՄԸ ՊԻՏԻ ԼԻՆԻ ՔԵԶ

ՀՈՒՆ (21 *Մարտէն* 20 *Ապրիլ*)

Կարեւոր գործ մը իրագործելու եւ կատարելութեան հասցնելու համար նոր նախաձեռնութիւններու պիտի ակնկալէ՛ յաջողութիւն արձանագրելով:

ՅՈՒԼ (21 *Ապրիլէն* 21 *Մայիս*)

Լարուած է ձեր շրջապատը, բայց դուք պիտի յաղթահարէք դժուարութիւնները: Չանցագէ՛ սիրային մրցոյթ մը սահեցնել ձեր շուրջը: Ակնոջ առէ՛ք իմաստուն մարդոց:

ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ (22 *Մայիսէն* 21 *Յունիս*)

Դրամական հարցերը ձեզ բող չեն ապահովեցնեն: Նոր միջոցներու դիմեցէ՛ք, նաեւ ուշադիր եղէ՛ ձեր բնազանցին, որ կարելի ունի ձեր գործակցութեան:

ԽԵՑԳԵՏԻՆ (22 *Յունիսէն* 23 *Յուլիս*)

Բարեկամներու միջեւ ադուոր շարաբաւիջ մը անցքներու մասին մտածեցէ՛ք: Միայն դրամով չեն ուրախանար, այլեւ՝ հոգեւոր արժէքներով եւ բարի անձերով:

ԱՌԻՒԾ (24 *Յուլիսէն* 23 *Օգոստոս*)

Ձեր բնազանցին հանդէպ ցուցաբերեցէ՛ առաւել ջերմութիւն եւ միասնաբար անցուցէ՛ շաբաթավերջը: Ձեր որոշումները յայտնեցէ՛ փորձառու մարդոց:

ԿՈՅՍ (24 *Օգոստոսէն* 23 *Սեպտեմբեր*)

Օրը շատ յարմար է ձեր սիրած անձին հետ մտերմիկ պահեր անցրնելու: Մանր-մունր անյարմարութիւնները խոշորացոյցով մի՛ դիտէ՛ եւ միայն զուարճացէ՛:

ԿՇԻՌ (24 *Սեպտեմբերէն* 23 *Հոկտեմբեր*)

Մի՛ վարանիր դրամական գործառնութիւններու ձեռնարկելու, առեւտուրով զբաղելու, որովհետեւ երկիմէր պիտի օգնէ ձեզի, ու դուք պիտի յաջողիք:

ԿԱՐԻՃ (24 *Հոկտեմբերէն* 23 *Նոյեմբեր*)

Հեռու մնացէ՛ բնազանցական աւերպայքարէ կամ վէճերէ. չանցագէ՛ միասնաբար լուծել ձեր հասարակաց հարցերը: Օրը փայլուն է որոշումներ տալու:

ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ (24 *Նոյեմբերէն* 21 *Դեկտեմբեր*)

Ձեր առն մէջ հանգիստ եւ ուրախ չէ՛ գտար. որո՞ւն է յանցանքը: Դուս բաղնցէ՛ անցեալին բրած ձեր սխալներէն ու վերակազմնցէ՛ դուք ձեզ:

ԱՅԾԵԼՋԻՒՐ (22 *Դեկտեմբերէն* 20 *Յունուար*)

Երէկ բարեկամ մը ձեզ ջղայնացնել կամ բարկացնել իր գէշ վերաբերումով, համբերեցէ՛ք, անուշի կապեցէ՛ք հարցը, փոխանակ վերջակէտ մը դնելու ձեր կապին:

ԾՈՎԱՆՈՅՇ (21 *Յունուարէն* 19 *Փետրուար*)

Ունի՛ հանճարի հանդիպում մը, որ ձեզ պիտի երջանկացնէ: Դարձեալ օգտակար է օրը՝ իր առեղծած պայմանիներով կամ անակնկալներով: Օգտուեցէ՛ առիթէն:

ՁՈՒԿ (20 *Փետրուարէն* 20 *Մարտ*)

Ունի՛ կարեւորութիւններ ձեր հարցերուն լուծում մը գտնելու համար: Այս գժուարին խնդրին կարգադրութեան համար մօտիկ անձ մը պիտի օգնէ ձեզի:

ՄԱՐԶԱԿԱՆ-ԱՇԽԱՐՀ

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

Հ. Մ. Ը. Մ. - ԱԽԱ ԱՀԼԻ ԱԼԷՅ ՃԱԿԱՏՈՒՄԸ՝ ՎԱՂԸ

Վաղը, կէսօրէ ետք ժամը 14:15ին, Պէյրութի Քաղաքապետարանի դաշտին վրայ, Լիբանանի Ֆութպոլի ախոյեանութեան իններորդ հանգրուանին գծով, Հ. Մ. Ը. Մ. կը ճակատի Ախա Ահլի Ալէյի դէմ:

Հ. Մ. Ը. Մ.ի մրցակիցը այս եղանակի կօրաւորագոյն կազմերէն կը նկատուի: Փաստօրէն անիկա կը գրաւէ դասաւորման երկրորդ դիրքը եւ մէկ կէտի տարբերութեամբ միայն ետ կը մնայ պարագլուխի Նըժմէհէն: Այս մէկը, սակայն, չի նշանակեր անշուշտ, որ Հ. Մ. Ը. Մ.ի տղաքը դաշտ պիտի ներկայանան բարդոյթով: Ոչ, բնաւ: Ընդհակառակն, մեր տղաքը, որոնք երկու մրցումէ ի վեր որոշ չափով գտած են իրենց լաւ ընթացքը, վաղը եւս պիտի շարունակեն ճամբան վստահաբար: Ի վերջոյ մրցակիցը անպարտելի կազմ մը չէ:

Մեր տղաքը Սաժէսի դէմ մրցումին ապացուցեցին, թէ իրենք կամքի տէր են եւ յաղթանակի պապակը ունին: Դաշտին վրայ յարատեւ պայքարը միշտ ալ կ'արդիւնաւորուի եւ վաղը աննկուն կամքով դաշտ ներկայանալը անպայման որ կու տայ իր պտուղը:

Կը մնայ, որ մեր համակիրները եւս ըլլան աշխուժ եւ ինչպէս միշտ, այս անգամ ալ քաջալերեն իրենց խումբը, մե՛ր խումբը, որպէսզի վաղը տուն վերադառնանք գոնէ կէտով մը: Հաւասարութիւնը նման խումբերու դէմ եւ մանաւանդ օտար դաշտի վրայ լաւ արդիւնք է անշուշտ եւ կրնայ բաւարարել, գոհացնել մեր պահանջը: 3 կէտը արդէն կ'ըլլայ աքանչելի եւ բացառիկ արդիւնք մը: Մրցակիցը այսօր վստահաբար ամէն գնով պիտի փորձէ ինք շահիլ 3 կէտ, պարագլուխի դիրքը գրաւելու յոյսով: Հետեւաբար պէտք է ամէն միջոցի դիմել եւ «արգիլել» նման ախորժակներ...

9րդ հանգրուանը կը սկսի այսօր՝ Նըժմէ - Սաժէս ապաւուած մրցումով: Անիկա հետաքրքրական կը սպասուի ըլլալ ոչ մակարդակի իմաստով, այլ որովհետեւ երկու խումբերը վերջերս դարձած են սերտ դաշնակիցներ եւ ամէն մարդ հետաքրքիր է, որ այդ «դաշնակցութիւնը» նաեւ պիտի շարունակուի՞ դաշտին վրայ, թէ ոչ: Նըժմէ հաւասարութեան մը պարագային իսկ կրնայ պիջիլ պարագլուխի դիրքը՝ Ախա Ահլի Ալէյի կամ Անասարի. անշուշտ եթէ վերջինները կարենան յաղթել իրենց մրցակիցներուն: Ուրեմն Նըժմէ 3 կէտի պէտք ունի եւ ստիպուած է անպայման ձգտիլ ատոր: Մրցումը տեղի պիտի ունենայ Պուրճ Համուտի մէջ:

Այսօր տեղի կ'ունենայ նաեւ Սալամ - Հ. Մ. Մ. ճակատումը. Սաֆայի դաշտին վրայ, մինչ Սաֆա վաղը կ'ընդունի Թատաւոն Սուրը. իսկ Անասար - Մաժտ հանդիպումը կը կատարուի յառաջիկայ Երեքշաբթի օր, Պէյրութի Քաղաքապետարանի դաշտին վրայ:

Ստորեւ՝ 9րդ հանգրուանի յայտագիրը.

ԱՅՍՕՐ	ԴԱՇՏ	ԺԱՄ
Նըժմէհ - Սաժէս	Պ. Համուտ	2:15
Սալամ - Հ. Մ. Մ.	Սաֆա	2:30
ՎԱՂԸ		
Հ. Մ. Ը. Մ. - Ա. Ահլի Ալէյ	Պէյրութ	2:15
Ահտ - Շապապ Սահէլ	Պ. Համուտ	2:30
Սաֆա - Թատ. Սուր	Սաֆա	2:30
ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ		
Անասար - Մաժտ	Պէյրութ	18:00

ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԲԱՐԵԿԱՄԱԿԱՆ ՄՐՑՈՒՄ

ՊՈՍՆԻԱ - ԳԵՐՄԱՆԻԱ 0 - 0

Ֆութպոլի միջազգային բարեկամական մրցումի մը ընթացքին, Սարաեւոյի մէջ Պոսնիա ճերմակ հաւասարութիւն մը արձանագրեց Գերմանիոյ հետ, որ դաշտ ներկայացած էր ամբողջութեամբ պահեստի մարզիկներով:

Հիւրընկալ կազմը մրցումը աւարտեց տասը մարզիկով, երբ միջնապահ Սերկէյ Պարպարէզ մրցումի աւարտէն տասը վայրկեան առաջ կարմիր քարտ ստացաւ:

Իր կարգին, Պոսնիա դաշտ ներկայացած էր կարգ մը հիմնական մարզիկներու բացակայութեան, որոնց կարգին՝ Ռէալ Մատրիտի յառաջապահ Էլվիր Պալիչ:

ՍԿՈՎՏԻԱ - ԱՆԳԼԻԱ, ՖՐԱՆՍԱ - ԽՐՈՒԱԹԻԱ, ԻՏԱԼԻԱ - ՊԵԼՃԻՔԱ ԵՒ ՍՊԱՆԻԱ - ՊՐԱԶԻԼ՝ ՏԱՔ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄՆԵՐ

Եւրօ-2000ի գտումի մրցաշարքի փլէյ օֆֆի երթի մրցումներուն, այսօր տեղի պիտի ունենան չորս մրցումներ, ինչպէս նաեւ ֆութպոլի միջազգային բարեկամական հինգ հանդիպումներ: Վաղը եւս պիտի կայանան ֆութպոլի բարեկամական երկու մրցումներ:

Փլէյ օֆֆի մրցումներուն Սկովտիոյ եւ Անգլիոյ միջեւ ճակատումը կրնակատիմամբ կարեւորը: Մրցումը պիտի կատարուի Սկովտիոյ մէջ:

Երկու կազմերուն համար այժմ արդիւնքը պիտի ըլլայ կարեւոր, որովհետեւ Պելճիքա - Հոլանտա մեկնելու տոմս մը ապահովելու համար, երկուքին համար ալ յաղթանակ այլընտրանք չկայ:

Սկովտիա առաւելութիւն մը ունի, որովհետեւ անիկա կը խաղայ իր դաշտին մէջ եւ իր համակիրներուն ներկայութեան: Անգլիա ունի այլ առաւելութիւն մը. անիկա ճախորդութեան մը պարագային, դարձին իր դաշտին մէջ կատարելիք մրցումէն կրնայ օգտուիլ:

Սկովտիայէն չատ հաւանարար բացակայի խմբապետ Քոլին Հենտրի: Մարգիչ Քրէյկ Պրաունն չատ հաւանարար անոր փոխարէն դաշտ ներկայացնէ 34 տարեկան վեթերան Քոլին Քայտերվուտը:

Մարգիչ Քեւին Քիկրնի կազմէն հաւանարար միակ բացական ըլլայ Մթիւ Մաքմանաման:

Սկովտիա - Անգլիա ճակատումները մի՛շտ ալ եղած են ի նպաստ Անգլիոյ: 1976էն ի վեր Անգլիա ութ մրցումներէն միայն երկուքին պարտուած է: Երկու կազմերը ընդամէնը ճակատած են 108 անգամ, 187-ական ի վեր: Անգլիա 44 անգամ յաղթած է, Սկովտիա՝ 40, իսկ 24 հանդիպումը վերջ գտած է հաւասարութեամբ:

Այսօրուան մրցումը պիտի ըլլայ միջազգային առաջին ճակատումը, որ ուղղակիօրէն պիտի պատկերասփռուի ինքնրնեթին վրայ, սակայն միայն՝ Անգլիոյ եւ Սկովտիոյ մէջ: Մրցումը տեղի պիտի ունենայ ժամը 16:00ին՝ (Պէյրութի ժամով):

Ստորեւ՝ երկու խումբերուն հաւանական կազմերը.

ՍԿՈՎՏԻԱ. - Նիլ Սալիվան, Տէյվիտ Ուէր, Քոլին Հենտրի կամ Քոլին Քայտերվուտ, Քրիսթիան Տէյլի, Քրէյկ Պրոլի, Պէրի Ֆերկրսըն, Ճոն Քոլինզ, Իան Տարրնթ, Քայում Տէյվիտսըն, Պիլլի Տոտծ եւ Տոն Հաչիսըն:

ԱՆԳԼԻԱ. - Տէյվիտ Սիմըն կամ Նայճըլ Մարթին, Ֆիլ Նեւիլ, Թոնի Քըրմս, Սօլ Քէմպըլ, Մարթին Քէօն, Մթիւ Կափի, Տէյվիտ Պեքհամ, Ճէյմի Ռէտնափ, Փօլ Ինս, Էնտի Քոլ եւ Էլրն Շիրըր:

Փլէյ օֆֆի մրցումներուն ամէնէն տկար կապմը ներկայացնող Սլովենիա պիտի հիւրընկալէ կօրաւոր Ուքրանիան: Սակայն հակառակ այս իրողութեան, հիւրընկալ կապմին յետսապահները մրցումին նախօրեակին կ'ըսեն, թէ երբեք իրենք գիրենք տկար չեն զգար եւ վախ չունին ուքրանացի յառաջապահներ Անտրէյ Շեվչենքոյէն կամ Սերհիյ Ռեպրովէն:

Աւութսայտըր Սլովենիոյ դէմ, ամենայնդէպս Ուքրանիա կրնակատուի գօրաւոր կապմով: Հիւրկապմէն պիտի բացակայի Վերտրր Պրեմրնի միջնապահ Եուրի Մաքսիմով, մինչ խմբապետ Օլէհ Լուժնիի մասնակցութիւնը կրմնայ կասկածելի:

Մրցումը տեղի պիտի ունենայ ժամը 20:00ին (Պէյրութի ժամով):

Այիր, որ Տապլինի մէջ պիտի հիւրընկալէ Թուրքիան (ժամը 21:00ին), կրնայ դժուարութիւններու հանդիպիլ, որովհետեւ պիտի ունենայ բացակայ մարգիկներ:

Մարգիչ Միք Մաքարթիի կազմէն պիտի բացակային Կէրի Քելլի, Սթիւ Սթաունթըն եւ Փօլ Պաթլըր (բոլորն ալ վիրաւոր), մինչ Իան Հարթի մասնակցութիւնը կը յստականայ այսօր: Ան երէկ իր խմբակիցներուն հետ փորձեր չկատարեց:

Անոր բացակայութիւնը առիթ պիտի տայ Սանտրլչնտի բերդապահ Թոմաս Սոկրենսընի, որ առաջին անգամ ըլլալով կրէ ազգային խումբին չապիկը:

Դանիայէն պիտի բացակայի նաեւ Թոթենհամի լաւ տարրերէն Էլրն Նիլսըն, որ իր խմբակիցներուն հետ փորձեր չի կատարեր չարաթասկիզբէն ի վեր:

Շալքէի յառաջապահ Էպկ Մէնտ կը վստահեցնէ, թէ իր կապմը անպայման կոլ պիտի նշանակէ, նոյնիսկ եթէ չկարենայ պարտութեան մատնել Իսրայէլը: Դարձի մրցումին, սակայն, ան ինքնավստահ է, որ իր կապմը դիւրութեամբ պարտութեան պիտի մատնէ Իսրայէլը:

Ստորեւ՝ երկու խումբերուն հաւանական կազմերը.

ՍԿՈՎՏԻԱ. - Նիլ Սալիվան, Տէյվիտ Ուէր, Քոլին Հենտրի կամ Քոլին Քայտերվուտ, Քրիսթիան Տէյլի, Քրէյկ Պրոլի, Պէրի Ֆերկրսըն, Ճոն Քոլինզ, Իան Տարրնթ, Քայում Տէյվիտսըն, Պիլլի Տոտծ եւ Տոն Հաչիսըն:

ԻՍՐԱՅԷԼ. - Ալի Ալուան, Ռաֆի Քիշոն, Ալի Քինան, Ռոնի Ռոզենթալ, Ալի Թաֆաթա

ՕԴԱՆԱՒԱՅԻՆ ԱՐԿԱԾ՝ ՓՐԻՇԹԻՆԱՅԻ ՄՕՏԵՐԸ

ՄԱԿի պատկանող օդանաւ մր, որ կր փոխադրէր 24 հոգի, երկկ, Փրիչթինայի մօտերը չախչախուեցաւ։

Մնունդի Համաշխարհային Մրապուրի տնօրէնը՝ Քաթրրին Պերթինի, որ հապարդեց լուրը, ըսաւ, որ ոչ մէկ տեղեկութիւն ունի ճամբորդներուն մասին։

ՄԱԿի բարձրաստիճան պաշտօնատար մր, որ չուզեց իր անունը յայտնել, ըսաւ, որ օդանաւին բեկորները գտնուած են Մլաւոքչկ գիւղին մօտերը։

(ՌՈՅԹԵՐ Զ)

ՖԱՒՂՈՒՆ ԿՈՆԿԻ ՂԵԿԱՎԱՐՆԵՐՈՒՆ ԴԷՄ՝ ԲԱՆՏԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ՎՃԻՌՆԵՐ

ՓԵՔԻՆ, 12 (ՌՈՅԹԵՐ Զ).- Չինաստան Ուրբաթ օր բանտարկութեան վճիռներ արձակեց Ֆալուն Կոնկ աղանդի չորս ղեկավարներուն դէմ։

Հայթու քաղաքի ատեանը երկուքէն տասներկու տարի բանտարկութեան դատապարտեց աղանդին չորս պատասխանատուները, որոնց դատավարութիւնը եօթը ժամ տեւեց։ Անոնք ամբաստանուած էին Յուլիսէն Սեպտեմբերի միջեւ ապօրինի բողոքի ցոյցեր կազմակերպելու յանցանքով։

Ամբաստանեալները տասը օր պայմանաժամ ունին վճիռը վերատեսութեան ենթարկելու դիմում կատարելու համար։ Յուլիսէն ի վեր, երբ Փեքին արգիլուած յայտարարեց Ֆալուն Կոնկ աղանդը եւ արշաւի մը ձեռնարկեց անոր դէմ, առաջին դատավարութիւնն է, որ տեղի ունեցաւ եւ վճիռներ արձակուեցան։

Միւս կողմէ, ՄԱԿի ընդհանուր քարտուղար Քոֆի Անան յայտնեց, որ այս շաբթուան ընթացքին, երբ Չինաստան այցելէ, Փեքինի իշխանութիւններուն հետ պիտի արծարծէ Ֆալուն Կոնկ աղանդի հարցը։ Անան յոյս յայտնեց, որ Փեքին կը յարգէ մարդկային իրաւունքներու միջազգային արժէքները՝ աղանդին դէմ որդեգրելիք իր միջոցառումներով։

ՊԻՏԻ ՇԱՐՈՒՆԱԿԵՆՔ Վ. ՍԱՐԳՍԵԱՆԻ...

Շարունակուած Ա. էջէն

Վարչապետ Սարգսեան համոզում յայտնեց, որ ժողովրդավարութեան նկատմամբ Հայաստան այլընտրանք չունի եւ անոր յաջողութեան գրաւականը ժողովրդավարական եւ քաղաքացիական հասարակութեան հաստատութիւններու կատարելագործումը եւ մարդու իրաւունքներու եւ հիմնական ազատութիւններու նկատմամբ յարգանքի խորացումն է։

Վարչապետը յայտնեց, որ վճռակամօրէն պիտի շարունակ վագկէն Սարգսեանի եւ անոր կ'ղեկաւրած կառավարութեան որդեգրած տնտեսական քաղաքականութիւնը, որուն հիմնական նպատակներէն էր ներդրումներու համար նպաստաւոր պայմաններու ստեղծումը։ Ան նշեց, որ կառավարութիւնը ամենայն խրոստութեամբ պիտի պայքարի կաշառակերութեան դէմ եւ պիտի շարունակ իրագործել այս ուղղութեամբ ծրագիրներու մշակման գործընթացը։

Վարչապետ Սարգսեան կոչ ըրաւ ստար պետութիւններու կողմէ տրամադրուող մարդասիրական օժանդակութիւններու եղանակը փոխելու։ Ան նկատել տուաւ, որ Հայաստանի համար ներկայիս չատ աւելի չահաւէտ պիտի ըլլայ, եթէ այդ գումարները նպատակաուղղուին թեքնիք օգնութեան եւ բարգաւաճման ծրագիրներու իրագործման, որ կարելիութիւն պիտի ստեղծէ գործի նոր աւելիներու, ինչպէս նաեւ պիտի նպաստէ երկրին տնտեսական բարգաւաճման։

ԼՈՒԾՈՒՄԸ ՊԷՏՔ Է ...

Շարունակուած Ա. էջէն

գումները ընդունելի են Դաշնակցութեան համար եւ իրենք պատրաստ են գործակցելու վարչապետ Սարգսեանի հետ։ Դ. Լոքեան բացասական գնահատեց բանակի միջամտութիւնը ներքին քաղաքական հարցերուն մէջ։ Ան նաեւ ըսաւ, որ Հ. Յ. Դաշնակցութիւնը դէմ է նախագահի հրաժարականին։

Իր կարգին, Ազգային ժողովի եւ Հանրապետական կուսակցութեան փոխ նախագահ, «Միասնութիւն» խմբակցութեան ներկայացուցիչ Տիգրան Թորոսեան յայտնեց, որ Հանրապետական կուսակցութիւնը չահագրգռուած է սահմանադրական կարգի պահպանումով։ Նչելով, թէ իրենք գօրավիգ կը կանգնին վարչապետ Արամ Սարգսեանի՝ Տ. Թորոսեան նշեց, որ կառավարութեան կազմին չուրջ նախագահին եւ վարչապետին միջեւ համաձայնութիւն ստեղծելը հնարաւոր է եւ անոնցմէ մէկուն հրաժարականի հարց չ'առաջանար։

Միւս կողմէ, «Օրինաց Երկիր» կուսակցութեան եւ խորհրդարանական խմբակցութեան նախագահ Արթուր Պաղտասարեանի համաձայն, կառավարութեան կազմութեան հարցը պէտք է լուծել նախագահի եւ վարչապետի փոխադարձ համաձայնութեամբ։ Ան կարեւոր նկատեց մասնաւորաբար ազգային անվտանգութեան եւ ներքին գործոց նախարարներուն մասնագէտ ըլլալը։ Անդրադառնալով նախագահ Քոչարեանի հրաժարականի մասին լուրերու՝ Ա. Պաղտասարեան հրաժարականը անթոյլատրելի նկատեց եւ կուսակցութեան գօրակցութիւնը յայտնեց նախագահին։

Ա.ԺՄ վարչութեան անդամ Արշակ Սադոյեան անհրաժեշտ նկատեց Ազգային ժողովի լիագօրութիւնները րնդլայնումը։ Ան նպատակայարմար չգտաւ նախագահին հրաժարականը, ինչպէս նաեւ՝ անթոյլատրելի նկատեց ներքին քաղաքական գործընթացներուն բանակին միջամտութիւնը։

«Իրաւունք եւ Միարանութիւն» խմբակցութեան նախագահ Արտաշէս Գեղամեանի համաձայն, 27 Հոկտեմբերի դէպքերուն եւ ներկայ տագնապին չարժառիթները տնտեսական են։ Ան նաեւ բանակին միջամտութիւնը ներքին քաղաքական հարցերուն անթոյլատրելի նկատեց։ Ա. Գեղամեանի համաձայն, բանակին անունով պահանջներ ներկայացնողներուն թիւը 2 - 3ր չ'անցնիր։

Գեղամեան տարակուսանք յայտնեց, որ նախագահը ոեւէ մէկուն թելադրանքներէ առաջնորդուելով հրաժարական ներկայացնէ։

●*ՆԱԽԱԳԱՀԻ մամլոյ ծառայութիւնը յայտնեց, որ 15 - 16 Նոյեմբերին նախագահ Քոչարեանի Թուրքմենիստան պաշտօնական այցելութիւնը անորոշ ժամանակով յետաձգուած է։*

Որոշումը տրուած է այն պատճառով, որ նոր կառավարութիւնը տակաւին չէ կազմուած եւ անոր կարգ մը անդամները պէտք է մաս կազմեն պատուիրակութեան։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿԸ...

Շարունակուած Ա. էջէն

Խորհուրդը Ռուսիոյ մայրաքաղաքին մէջ ժողով մր գումարեց եւ Մասխատովի ընդդիմացող՝ կրոգնիի նախկին քաղաքապետ Պիսլան Կանթամիրովը իր ղեկավարը ընտրեց։ Այս վերջինը յայտնեց, թէ կր ծրագրէ մօտ ատենէն Չեչենիա վերադառնալ, հոն «կարգը վերահաստատելու համար»։

Մինչ այդ, ըստ «Ինթըրֆաքս»ի, ռուսական գինուորական պարիւրներ յայտնած են, թէ գինուորները մօտեցած են կրոգնիի համար արեւելեան անցքը հանդիսացող Արկուն քաղաքի արուարձաններուն։

Ռուսական օդանաւերը եւ հրետանին, մթնոլորտային յաւ պայմաններէն օգտուելով, ռմբակոծած են Պամութ, Սթարի Աչքոյ, Կեխի եւ Շալաժի գիւղերը, ինչպէս նաեւ՝ ըստ ականատեսներու, ռմբակոծուած է մայրաքաղաքը։

Գաղթականները մինչ այդ չարունակեցին Ինկուշեթիոյ հետ սահմանին վրայ երթեւեկել։ Շուրջ 200 հազար գաղթական Ինկուշեթիա ապաստանած է։

ԻՎԱՆՈՎ ԵԱՀԿԻՆ ԱՌԱՋԱՐԿԸ ԿԸ ՄԵՐԺԻ

Գաղթականներու վիճակը մեծ մտահոգութիւն կը պատճառէ Արեւմուտքին, սակայն արտաքին գործոց նախարար Իվանով, Ֆինլանտայի մայրաքաղաք Հելսինքի այցելութեան մը առիթով, մերժեց րնդունիլ ԵԱՀԿի կողմէ միջնորդութեան մէկ առաջարկը։

Իվանով թղթակիցներու յայտնեց, թէ Ռուսիա կրնայ ԵԱՀԿի արտօնել, որ գաղթականներուն օժանդակութիւն հասցնէ, սակայն ան չեչտեց, որ համաեւրոպական մարդկային իրաւանց եւ ապստամբութեան մարմինին յաւելեալ դերակատարութիւն չի տեսներ։

Ան կր խօսէր Նորվեկիոյ արտաքին գործոց նախարար Քնութ Վոլեպկի հետ տեսակցութենէ մր ետք։

Վոլեպկ նախապէս րսած էր, որ Ռուսիա մերժած է նաեւ Արեւմուտքին ժամանակացոյց մր հայթայթել րմրոստ չրջանին մէջ իր հաստատած յաւելեալ հրասայլերն ու հրետանին հեռացնելու համար։ Ռուսիա այս ձեւով կրկրնեարհ 1990ի Եւրոպայի մէջ Աւանդական Ուժերու համաձայնագիրը, որ ԵԱՀԿի յառաջիկայ չարթուան գերաստիճանին պիտի րաբեփոխուի։

Միւս կողմէ, Ֆինլանտայի վարչապետ Փաաւօ Լիփփոնէն, որուն երկիրը Ե. Միութեան ներկայ նախագահն է, երէկ յայտնեց, որ պիտի կ'ուզէ, որ Ռուսիա Մասխատովի հետ տիալոգի ձեռնարկէ։

«Չեչենիոյ մէջ օրինական կողմ մր կայ», րսաւ ան թղթակիցներու՝ ակնարկելով Մասխատովի, որ «չեչէն ժողովուրդին ընտրեալ ներկայացուցիչն է»։

Սակայն Իվանով մերժած է առաջարկը՝ վերահաստատելով Մոսկուայի այն վարքագիծը, թէ չեչէն ղեկավար խամաճիկ մրն է իսլամ րմրոստներու ձեռքերուն մէջ։ «Անցնող չորս տարիներուն Մասխատով բազմաթիւ առիթներ ունէր ցոյց տալու, թէ հետաքրքրուած է այս հարցին լուծումով», րսած է ան։

Իվանով րսած է, թէ յառաջիկայ քանի մր օրերուն տեսակցութիւններ պիտի ունենայ միջազգային օժանդակութեանց գործակալութիւններու հետ ծրագիրներ մշակելու համար։

Ռուսիա այս չարաթ արգիլած էր ԵԱՀԿի մէկ պատւիրակութեան Չեչենիա մուտքը։

ՅԱՒԵԼԵԱԼ ՏՆՏՇՈՒՄՆԵՐ

Ռուսիա յառաջիկայ չարթուան գերաստիճանին յաւելեալ ձնշումներու պիտի ենթարկուի ԵԱՀԿի կողմէ, որ աւելի մեծ դերակատարութիւն պիտի պահանջէ Չեչենիոյ տագնապին մէջ։

Մակկի րնդհանուր քարտուղար Քոֆի Անան եւ Ե. Միութեան արտաքին գործոց նախարարները Երկուշարթի օր պիտի գումարեն ժողով մր, ուր ընթացքի մէջ պիտի դնեն նոր ձիգեր՝ Մոսկուան համոզելու համար, որ վերջ տայ րախումներուն։

Անան երէկ Թոքիոյի մէջ մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին յայտնեց, թէ Չեչենիոյ մարդասիրական օժանդակութեան հարցը պիտի քննարկէ ռուս պաշտօնատարներու հետ։

Գերմանիոյ արտաքին գործոց նախարար Եոչքա Ֆիշըր երէկ պատերազմը «մեծ սխալ մր» կոչեց, հաւանական նկատելով, որ անիկա կովկասի չրջանը պիտի ապակայունացնէ։

Ե. Միութեան արտաքին գործոց քաղաքականութեան պատասխանատու Խաւիէ Սոլանայի հետ մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին, Ֆիշըր րսաւ, թէ Արեւմուտքը պէտք է քաղաքական ճնշում բանեցնէ Ռուսիոյ վրայ րախումներուն վերջ տալու համար։

ՉԵՉԵՆ ԳԱՂԹԱԿԱԿԱՆՆԵՐԸ ԿԱՐՈՒԱԾ ՄԵՋ ՊԻՏԻ ՀԱՒԱՏԱՑՈՒԻՆ

Միւս կողմէ, Թուրքիոյ պետական նախարար Ապտիւլլաթիֆ Մելհմլեթ Ճեյհանը րսած է, թէ Չեչենիայէն Թուրքիա ժամանող գաղթականներ պիտի հաստատուին սահմանային չրջաններու մէջ, ինչպէս կարս եւ Արտահան։

Ճեյհան, որ էմիրնէ կր գտնուէր յատուկ հանդիսութեան մը համար, րսած է, թէ տակաւին յստակ չէ, թէ քանի հոգի պիտի ժամանէ, սակայն «մի՛ գաբ չենք կրնար րսել անոնց»։

Մինչ այդ, Տաղստանի մէջ իսլամներու խորհուրդը երէկ րսաւ, որ Չեչենիոյ եւ իսլամ րագմաթիւ երկիրներու միջեւ թուիչքներու դէմ հաստատուած Ռուսիոյ կառավարութեան արգելքը դէպի Սէուտական Արարիա ուխտագնացութեան կր վնասէ։

Փութին Նոյեմբեր 7ին այդ որոշումը կայացուցած էր։

ՉԵՉԵՆԻՈՅ ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾՈՑ ՆԱԽԱՐԱՐԸ ԻՍԼԱՅԵԼԻ ԿԸ ԴԻՏԷ

Միւս կողմէ, ըստ իսրա-

ԱԼԵՔՍԻ Բ. ՅՕՐԼԱՆԴԻՑ. ՋԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ԱՐԾԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Երկկ Ռուսիոյ Ուղղափառ եկեղեցւոյ պատրիարքը իր կշիռը դրաւ Չեչենիոյ դէմ ռուսական գինուորական գործողութեան հանդէպ, միաժամանակ կոչ ուղղելով ուժերուն, որ գութ գուցարերեն քաղաքացիններու հանդէպ։

Հայրապետութեան մր մէջ ան րսաւ, թէ եկեղեցին գօրավիգ կր կանգնի ռուսական դեկավարութեան կողմէ ուժերուն եւ օրկնքին հսկող մարմիններուն տրուած «հակահարեկչական պարտականութիւններուն»։

«Չեչենիոյ հարցին քաղաքական լուծումը անկարելի է առանց չրջանին մէջ կարգ ու կանոնի հաստատման», յայտնեց ան։

(ՌՈՅԹԵՐ Զ)

ՁԱՏՐԱԿԻ ԽՆԴԻՐՆԵՐՈՒՆ ԼՈՒԾՈՒՄԸ

1. 1.♕g7+ ♔e8 2.♕g6# 1-0
2. 1.♕b3 ♘b4 [1...♔d4 2.♕c3#; 1...♔e6 2.♖e7#; 1...f4 2.♖xe4#] 2.♘f7#

ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

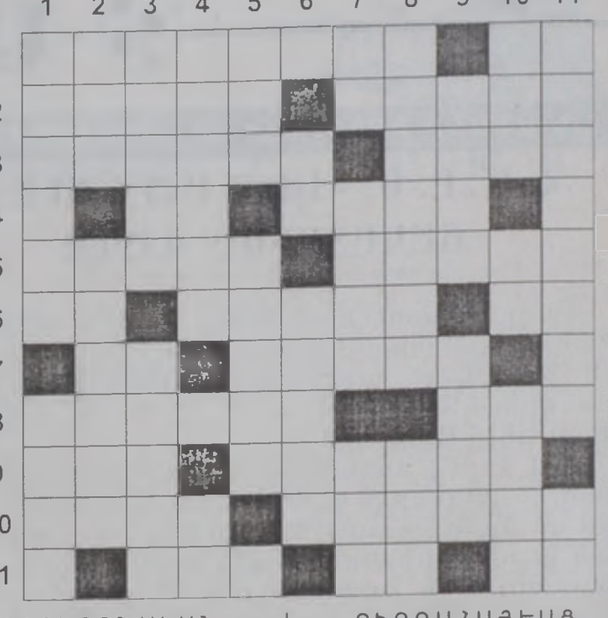
Լոնտոնի սակարանին մէջ, դրամանիշներու փոխանակման սակը հետեւեալն էր երէկ կէսօրին.

Ամերիկեան տոլարի փոխանակման սակերը.

Եուրօ	1.0313
Քանատական տոլար	1.4631
Դերմանական մարք	1.8959
Հոլանտական ֆլորէն	2.1362
Զուիցերիական ֆրանք	1.5568
Պելճիքական ֆրանք	39.104
Իտալական լիր	1876.96
Ճափոնական եէն	105.19
Շուէտական քուրոն	8.3551
Նորվեկիական քուրոն	7.9321
Դանիական քուրոն	7.2051
Մէկ արծրպի	1.616

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 4418

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

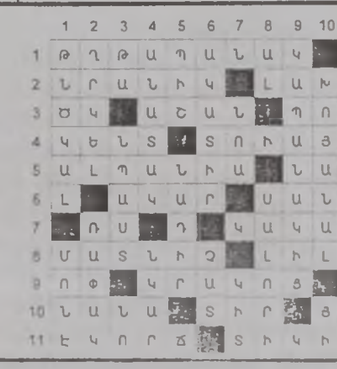
ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. Փրիւատուհիւյ – Նոյն պիրիրը։
2. Կիլիկեան Հաղամ – Դիշաւոյ բոչուն։
3. Եպիսկոպոսական ուրար – Փրիւատու նո՛ղի հարսնիւոր էր։
4. Համիմային համեմ – Խամ կրօնաւոր։
5. Շահանդուխտի երկիրը «... Համուրչիներ» – Եգիպտոյ արդի անուանում մը։
6. Նիցուն – Որովհետեւ – Ժամանակի միաւոր։
7. Յուցական ածական – Իրարու հատողամեսագիծային։
8. Անիւնիարկիլի – Խելօք։
9. Տամուկ – Նուրբ մաղ։
10. Թահուն պայքարողիկ – Ողիմպիական դրօշի օղակներէն։
11. Մանկապղի կոր – Քէն (հակ.) – Հայրենի կանացի ամաարիրը։

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. Նախանձիլ, չայպոլ – Զորցուած բրիմ։
2. Իգական օտար անուն – Պահէն միջոց։
3. Մարտակերպի գիւղրէլն – Բնեռամաշ։
4. Ոխերիմ, անգութ – Յուցական ածական։
5. Պայր – Պատճիշ։
6. Տարիճ – Ձեռնատուփ։
7. Կրկնուած բաղձայնիներ – Ընչուղ – Չուարթ։
8. Գեռ հաս – Շրջուած՝ պատ։
9. Մուճիջ – Անբարեացակամ։
10. Ասպետական – Չայնանիշ – Շրէշի բոյսը։
11. Ճարտար, հանճարեղ – Այրուբենիկ։

ԹԻՒ 4417 ԽԱՉԲԱՌԻՆ ԼՈՒԾՈՒՄԸ

ՍԱԿԱՐԱՆ

Պէյրութի սակարանին մէջ օտար դրամանիշերու փակման սակագիները հետեւեալներն էին երէկ.

Սուրիական թղթադրամ	33.43 - 36.45 լ.ո.
Իրաքեան տինար	50.00 - 51.00 լ.ո.
Պաներէյնեան տինար	3996.70 - 3998.81 լ.ո.
Քուէյթեան տինար	4969.95 -4971.29 լ.ո.
Յորդանանեան տինար	2117.54-2119.58 լ.ո.
Ա. Մ. Էմիրութեանց տիրհամ	408.92 - 410.97 լ.ո.
Սէուտական ռիալ	400.50 - 402.00 լ.ո.
Օմանեան ռիալ	3935.82 -3938.86 լ.ո.
Քաթարեան ռիալ	412.94 - 414.96 լ.ո.
Եգիպտական կինէ	439.18- 441.22 լ.ո.
Անգլիական սթերլին	2437.70 - 2439.21 լ.ո.
Գերմանական մարք	797.64 - 799.25 լ.ո.
Հոլանտական ֆլորէն	707.15 - 709.93 լ.ո.
Ֆրանսական ֆրանք	236.16 - 238.57 լ.ո.
Զուիցերիական ֆրանք	968.25 - 970.35 լ.ո.
Պելճիքական ֆրանք	38.12 - 40.26 լ.ո.
Իտալական քուրոն	210.21 - 212.10 լ.ո.
Շուէտական քուրոն	179.45 - 181.74 լ.ո.
Սպանական փեզեթա	8.78 - 9.83 լ.ո.
Թրքական լիրա	0.0305 - 0.0307 լ.ո.
Կիպրական փաունտ	2702.47 - 2704.49 լ.ո.
Իտալական հազար լիր	805.68 - 807.78 լ.ո.
Ճափոնական հազար եէն	14038 - 14040 լ.ո.
Ափրիկեան հազար ֆրանք	2450 - 2452.00 լ.ո.
Ամերիկեան տոլար	1501.00 - 1514.00 լ.ո.
Քանատական տոլար	1027.11 - 1029.38 լ.ո.
Աւստրալիական տոլար	968.30 - 970.82 լ.ո.
Եուրօ	1560.91-1562.03 լ.ո.

● ՈՍԿԻ

Անգլիական մէկ ոսկի	105,000 - 115,000 լ.ո.
Իրանեան մէկ ոսկի	100,000 - 110,000 լ.ո.
Օմանեան մէկ ոսկի	95,000 - 100,000 լ.ո.
Մեքսիքական փեսոս	560,000 - 570,000 լ.ո.
Մէկ քիլոգրամ ձոյլ ոսկի	14,700,000 - 15,525,000 լ.ո.
Մէկ օնս ոսկի	291.10$ - 293.12 $
Մէկ օնս արծաթ	5.10 $ - 5.12 $

● ՍՊԱԽՏԵՐԻ ԲԱԺՆԵԹՈՒՂԹԵՐ

	Գինի Ա. ճշդում	Գինի Բ. ճշդում
Ա. կարգի բաժնեթուղթ	6 1/4	6 1/4
Բ. կարգի բաժնեթուղթ	6 3/4	6 3/4

ԱԶԴԱԿ ՀԵՌ. 258526 - 260115 -241274 ՊՈՒՐՃ ՀԱՄՄՈՒՏ
AZTAG TEL. 258526 - 260115 -241274 E. MAIL : aztag@inco.com.lb FAX : 258529 P.O.BOX : 80860 BOURJ HAMMOUD
أزتاك : هاتف : ٢٥٨٥٢٦ - ٢٦٠١١٥ - ٢٤١٢٧٤ فاكس : ٢٥٨٥٢٩ ص.ب : ٨٠٨٦٠ برج حمود